

**UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ STŘEDNÍCH ŠKOL VE SFÉŘE
PRÁCE**

**Nezaměstnanost absolventů škol
se středním a vyšším
odborným vzděláním - 2004**

ing. Jeny Festová

Praha 2004

OBSAH

1. Úvodní poznámky	3
2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů.....	4
3. Nezaměstnanost absolventů škol	5
4. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol.....	7
4.1. Počty nezaměstnaných absolventů a problém definice absolventa – uchazeče o zaměstnání.....	8
4.2. Míra nezaměstnanosti absolventů škol	9
5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání.....	11
6. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby	14
6.1. Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E + H).....	16
6.1.1 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E).....	16
6.1.2 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání H).....	20
6.2. Nezaměstnanost absolventů - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L).....	25
6.3. Nezaměstnanost absolventů - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M).....	29
6.4. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N).....	36
7. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol.....	41
7.1. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie E	42
7.2. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie H	43
7.3. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení s maturitou.....	45
7.4. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – maturitní obory SOŠ	46
7.5. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VOŠ	48
7.6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VŠ.....	49
8. Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol během roku	52
9. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích.....	54
10. Závěr.....	55
11. Přílohy.....	57

**VYDAL NÁRODNÍ ÚSTAV ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ
PRAHA 2003**

TISK A TECHNICKÁ PŘÍPRAVA
INFORMAČNÍ STŘEDISKO ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NÚOV

1. Úvodní poznámky

Národní ústav odborného vzdělávání již mnoho let pravidelně připravuje každoroční zprávu o situaci nezaměstnaných absolventů středních škol se snahou podávat co nej přesnější informace o jejím stavu a vývoji. Pozornost je věnována zejména zachycení vývojových řad, možnosti srovnávání nových údajů s předchozími lety a porovnávání situace v jednotlivých kategoriích vzdělání.

Původní sledování vycházelo z poměrně málo dokonalého systému zachycování údajů na jednotlivých úřadech práce a jejich složitého přenosu do centra zpracování - na MPSV a dále na MŠMT, ÚIV i NÚOV. Postupně docházelo ke zdokonalování techniky zachycování i zpracování údajů. Přesnosti a věrohodnosti přispělo i zavedení soustavy KKO V, která umožnila přejít od údajů o skupinách oborů až na jednotlivé kmenové obory vzdělání. V dalších letech došlo k rozšíření sběru dat na úroveň konkrétních oborů vzdělání.

Sledování nezaměstnanosti absolventů v letech 1999 až 2004 bylo zkomplikováno **nerovnoměrným příchodem absolventů na trh práce** v těchto letech. Vlivem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996 ukončil studium v roce 1999 malý počet vyučených ve tříletých učebních oborech, v roce 2000 se situace opakovala v maturitních oborech a u absolventů gymnázií, v roce 2001 u absolventů nástaveb pro absolventy tříletých učebních oborů a v roce 2003 u absolventů VOŠ. Tento snížený přísun se projevoval (v následujícím zářijovém a dubnovém šetření) zvýšením míry nezaměstnanosti v dané kategorii vzdělání, protože míru nezaměstnanosti výrazně zvýšil podíl těch, kteří tam byli evidováni déle než dva kalendářní roky.

Problematicky se rovněž projevuje **nejednotný přístup úřadů práce¹ k definici uchazeče o zaměstnání** - absolventa. Již několik let jednotlivé úřady práce postupně přecházejí od dříve využívané definice k novější.

1. (starší) přístup: Podle **definice MPSV odpovídající zákoníku práce** patří mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání ti uchazeči, jejichž **celková (kumulovaná) doba** zaměstnání v pracovním nebo podobném poměru **nedosáhla** po úspěšném ukončení studia **dvou let** (nezapočítává se vojenská základní služba, civilní vojenská služba, ženy na mateřské dovolené a ženy na další mateřské dovolené). To znamená, že mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání nejsou zahrnováni pouze absolventi do dvou let po ukončení studia, ale i mnoho dalších, kteří absolvovali před více lety, dokud se jim „nepodařilo odpracovat“ dva roky. Tato definice zkreslovala a zkresluje údaje o nezaměstnanosti absolventů.

2. (novější) přístup: Podle **definice zákona o zaměstnanosti** patří mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání pouze ti uchazeči, kteří jsou nejvýše dva roky od úspěšného ukončení školy. Podle této definice je vykazovaný počet absolventů - uchazečů o zaměstnání nezanedbatelně nižší.

Snaha o získání co nejvíce přesnějšího ukazatele - míry nezaměstnanosti absolventů - vede v posledních letech k rozšíření statistického průzkumu v této oblasti, tj. k produkci nových dat. Novými daty se má na mysli jednak získávání údajů o počtech absolventů - uchazečů o zaměstnání, kteří **jsou „disponibilní“** (to jsou evidovaní absolventi - uchazeči o zaměstnání, ale nejsou mezi ně započítáváni ti, kteří jsou ve vojenské službě, náhradní vojenské službě, ve výkonu vazby, na mateřské dovolené) a jednak získání údajů **o počtech „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání** za poslední dvě sledovaná období ² (tj. dohromady za jeden rok, jde tedy o absolventy pouze z uplynulého školního roku).

V předkládané zprávě je v kapitole 4 problematika monitorování počtu nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti vysvětlena podrobněji. Čtenáře je však nutné předem

¹ Odhaduje se, že v současné době již většina úřadů práce postupuje podle novějšího přístupu.

² Od dubna do září a od září do dubna.

upozornit na skutečnost, že jako stěžejní údaje byly v této zprávě použity **počty „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání a míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů, tedy absolventů, kteří ukončili své studium převážně v červnu 2003**. Tyto údaje jsou nejkorektnějším vyjádřením údajů o nezaměstnanosti absolventů škol, protože nejsou zkresleny ani rozdílnými definicemi absolventů - uchazečů o zaměstnání, ani situací absolventů po uplynutí jednoho roku.

Dále v souvislosti s významnými nepřesnostmi (zjištěnými Ústavem pro informace ve vzdělávání) v datech o absolventech vysokých škol v členění podle oborové struktury, nejsou v této publikaci údaje o nezaměstnanost absolventů vysokých škol podle skupin oborů jako tomu bylo v předchozích vydáních. Pokud jsou zde data o vysokoškolácích uvedena, je nutno je brát pouze jako doplňková.

I s vědomím, že není v možnostech tohoto materiálu poskytnout interpretaci krajských údajů (k tomu se navrhuje budování Regionálních informačních systémů o absolventech na trhu práce - RISA), se studie v kapitole 9 alespoň částečně zabývá nezaměstnaností absolventů v jednotlivých krajích. V příloze jsou zaznamenány celkové počty absolventů 2003, počty „čerstvých“ nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 podle kategorií vzdělání a skupin oborů. Při porovnávání těchto dat mezi kraji je třeba mít na zřeteli, že hodnoty ukazatelů jsou mimo jiné ovlivněny různorodým spektrem krajských specifíků (např. rozdíly mezi kraji v celkové míře nezaměstnanosti znamenají rovněž rozdílné míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů).

2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů

Celkový počet nezaměstnaných absolventů (a rovněž i podíl počtu nezaměstnaných na celkové nezaměstnanosti) a jeho vývoj je ovlivněn řadou faktorů:

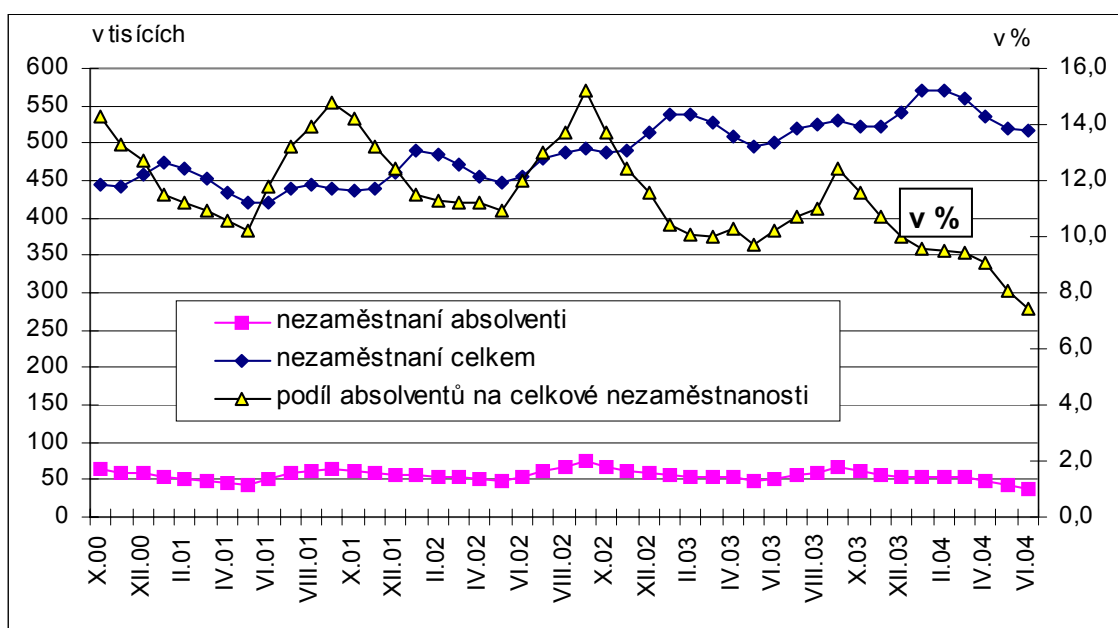
- **Úrovní celkové nezaměstnanosti**, kdy absolventi škol jsou nepříznivým vývojem na trhu práce ohrožováni nezaměstnaností více než ostatní pracovníci a kdy rostoucí celková nezaměstnanost vede k rostoucí nezaměstnanosti absolventů, přičemž její úroveň je vždy vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti.
- **Cyklem školního roku**, kdy se počet absolventů hledajících práci každoročně začne zvyšovat v červnu s koncem školního roku. Svého maxima dosahuje v září, od října se postupně opět snižuje a minimální hodnoty dosahuje v květnu.
- **Požadavkem několikaleté praxe** ze strany zaměstnavatelů. Na rozdíl od ostatní pracovní síly absolventi škol na trhu práce nedisponují dostatečnými praktickými zkušenostmi.
- **V některých případech i nesprávnou volbou další vzdělávací cesty absolventů základní škol**, jejichž rodiče nebo zákonní zástupci neměli dostatek informací o situaci na trhu práce (příp. podcenili význam těchto informací či nesprávně tyto informace vyhodnotili) nebo nesprávně odhadli možnosti svých dětí.

Průměrný podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti má od roku 1998 klesající tendenci, je to však důsledek organizačních opatření, nikoli zlepšení situace absolventů. Počet nezaměstnaných absolventů se snižuje od roku 1999 v souvislosti se zavedením povinné devítileté školní docházky. V roce 2000 se absolventi podíleli na celkové nezaměstnanosti v průměru 13,5 %, v roce 2001 a 2002 - 12,3 % a v roce 2003 - 10,6 %. V roce 2004 jsou ve srovnání s předchozími roky hodnoty tohoto ukazatele zatím nejnižší. Jedním z důvodů je zvyšující se celkový počet nezaměstnaných v zemi (viz následující obrázek), dále vyšší počet absolventů pokračujících ve vzdělávání, pokles jejich počtu v důsledku postupného poklesu populační křivky i přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání.

V červenci tohoto roku představovali absolventi škol 8,4 % evidovaných uchazečů o práci, takže oproti červenci 2003 došlo k meziročnímu poklesu o 2,3 p.b.

Dosavadní vývoj počtu nezaměstnaných absolventů a jejich podíl na celkové nezaměstnanosti ukazuje následující obrázek a tabulka.

Obrázek 2.1 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů, nezaměstnaných celkem a podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti (říjen 2000 – červen 2004)

Tabulka 2.1 Počet nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých (v tis.) a podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %) v jednotlivých měsících let 2000 - 2004

	Počet nezaměstnaných absolventů v (tisících)					Podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %)				
	2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004
leden	67,4	54,7	56,4	55,8	54,6	13,3	11,5	11,5	10,4	9,6
únor	65,0	52,2	54,8	54,2	54,0	12,8	11,2	11,3	10,1	9,5
březen	62,7	49,4	52,6	52,7	52,4	12,7	10,9	11,2	10,0	9,4
duben	57,8	45,7	50,9	52,3	48,7	12,3	10,6	11,2	10,3	9,1
květen	54,5	43,0	49,0	48,0	42,4	12,0	10,2	10,9	9,7	8,1
červen	60,0	49,6	54,4	50,9	38,4	13,3	11,8	12,0	10,2	7,4
červenec	67,8	57,9	62,2	55,8	44,7	14,4	13,2	13,0	10,7	8,4
srpen	69,6	61,7	66,8	57,8		14,9	13,9	13,7	11,0	
září	70,9	65,3	74,8	65,8		15,5	14,8	15,2	12,4	
říjen	63,6	62,2	66,6	60,5		14,3	14,2	13,7	11,6	
listopad	58,8	58,2	60,9	55,5		13,3	13,2	12,4	10,7	
prosinec	57,9	57,4	59,9	54,2		12,7	12,4	11,6	10,0	
Průměr za celý rok	63,0	54,8	59,1	55,3		13,5	12,3	12,3	10,6	

3. Nezaměstnanost absolventů škol

I když nezaměstnanost absolventů výrazně souvisí s celkovou ekonomickou situací státu, tedy i s celkovou mírou nezaměstnanosti a stavem nabídky volných míst, není pouze jejím odrazem. Absolventi jsou totiž skupinou uchazečů o zaměstnání, která je do značné míry handicapovaná tím, že jí chybí praktické zkušenosti, a zároveň je zranitelná i z hlediska sociálně patologických jevů. Navíc je možnost získání zaměstnání v této skupině ovlivňována vzdělaností a oborovou strukturou absolventů, kteří přicházejí na trh práce.

Aktivnímu zapojení absolventů do práce je věnována značná pozornost, a to zejména prostřednictvím poradenských systémů a využíváním nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Zdůrazňuje se v tomto směru potřeba preventivních opatření, která začínají už v okamžiku přípravy na volbu povolání. Každý jedinec by měl dostat natolik specifikované informace, aby

zohledňovaly také rizika s touto volbou spojená a zároveň respektovaly možnosti uchazeče. Příprava na volbu povolání by neměla probíhat jednorázově, ale měla by mít charakter systematické školské průpravy, která by doplňovala informační servis poskytovaný výchovnými poradci na školách a pracovníky informačních a poradenských středisek úřadů práce. Výraznou pomocí by měl být i projektovaný Informační systém o uplatnění absolventů na trhu práce - ISA.

Školství zaměřuje svoji pozornost v této oblasti především na obsahovou stránku odborné přípravy. Vedle aktualizace kvalifikačních požadavků je pro budoucí profesní uplatnění absolventů škol zdůrazňován význam praxe, třeba jen formou několikátýdenního seznámení s reálným pracovním prostředím. V této souvislosti je ovšem potřeba širšího zapojení zaměstnavatelské sféry, které by mělo být provázeno i vytvořením odpovídajících legislativních podmínek. Škola by se měla více zaměřit na osvojování tzv. klíčových kompetencí a reflektovat tak požadavky zaměstnavatelů týkající se především ochoty učit se, komunikačních dovedností, práce s informacemi, s výpočetní technikou, jazykových znalostí a celé řady sociálních kompetencí (schopnost práce v týmu, řešit problém, rozhodovat se, nést zodpovědnost, být adaptabilní a flexibilní, schopnost týmové práce a schopnost vést).

V **Národním akčním plánu zaměstnanosti na léta 2004 - 2006** si vláda České republiky dává za cíl realizovat řadu opatření, která by měla pomoci zlepšovat zaměstnatelnost mladých lidí vstupujících na trh práce. V rámci těchto opatření je kladen důraz na podporu rozvoje individuálních schopností, znalostí a motivace k práci a ke vzdělávání a na modernizaci vzdělávacího systému, který by měl vytvářet pro každého absolventa školy nejlepší předpoklady k úspěšnému vstupu na trh práce. Dále na podporu vzdělávání, odborného výcviku a odborné praxe v oblasti podnikatelských a manažerských dovedností v příslušné oblasti činnosti, které umožní absolventům získat předpoklady k podnikání. V této souvislosti je zdůrazňována potřeba spolupráce státu (MŠMT, MPSV, MPO atd.), krajů a sociálních partnerů při řešení problémů existujících mezi systémem vzdělávání a trhem práce.

V rámci opatření, která jsou soustředěna na mladé lidi ohrožené (dlouhodobou) nezaměstnaností, je zdůrazňován význam adresnosti opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Za tímto účelem byl 1. ledna 2004 zahájen na všech úřadech práce program prevence dlouhodobé nezaměstnanosti „První příležitost“, který je určen mladým uchazečům o zaměstnání do 25 let věku a do 6 měsíců jejich evidence (včetně absolventů). Cílem programu je nabídnout každé mladé nezaměstnané osobě pracovní místo nebo zvýšit její zaměstnatelnost formou poradenské aktivity, školením, rekvalifikací, odbornou praxí nebo jiným opatřením, a to v období do šesti měsíců její nezaměstnanosti.

Řadu významných změn přináší nový **zákon o zaměstnanosti** (zákon č. 435/2004Sb.), který nahrazuje stávající dvě právní úpravy (zákon č. 1/1991 Sb. o zaměstnanosti a zákon č. 9/1991 Sb. o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti). V platnost tento zákon vstupuje 1. října 2004. Hlavním účelem zákona je taková změna stávající právní úpravy, která má z dosud platných právních předpisů o zaměstnanosti převzít vše pozitivní a fungující, precizovat některé instituty a dopracovat je takovým způsobem, aby úprava byla kompatibilní s právem Evropské unie. Mezi hlavní principy nové právní úpravy patří mj. zpřísnění podmínek pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti a zavedení nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, které přispějí k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti a k prohloubení individuálního přístupu k uchazeči o zaměstnání.

4. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol

Počty absolventů škol jsou vykazovány ve statistických výkazech zpracovávaných Ústavem pro informace ve vzdělávání, jejichž sběr se provádí každoročně na podzim.³ Vývoj počtů absolventů ovlivňuje jak počty nezaměstnaných absolventů, tak následně i míry nezaměstnanosti absolventů. Tato skutečnost se velmi výrazně projevila v letech 1999-2003, kdy se vlivem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996 výrazně změnil počet absolventů různých kategorií vzdělání.

V dřívějších výpočtech míry nezaměstnanosti absolventů byl dáván do poměru počet absolventů- uchazečů o zaměstnání a počet absolventů za poslední dva roky. Snížený počet absolventů se odrážel ve zvýšení míry nezaměstnanosti v dané kategorii vzdělání, protože mezi nezaměstnanými absolventy narostl podíl těch, kteří byli evidováni déle než dva kalendářní roky a hodnotu míry nezaměstnanosti významně zvýšil.

Tabulka 4.1 Počty absolventů škol 1997 - 2003

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vyučení	62257	56463	9501	42261	43870	44483	45048
SO	1572	1004	1035	219	386	265	429
Gymnázium	23987	22855	21156	11884	22900	18527	23659
SOŠ	48118	52185	49613	11267	45537	42428	41987
stud. SOU	7816	7425	6439	2192	3885	6792	6420
CELKEM	143750	139932	87744	67823	116578	112495	117543
Nástavby	16085	21176	13814	9741	799	6316	7272
VOŠ	1648	2994	6159	7460	7547	6572	4701
VŠ	20 942	23262	23582	24393	25298	26273	26440

Vyučení: absolventi učebních oborů SOU, OU a U, tříletých i dvouletých

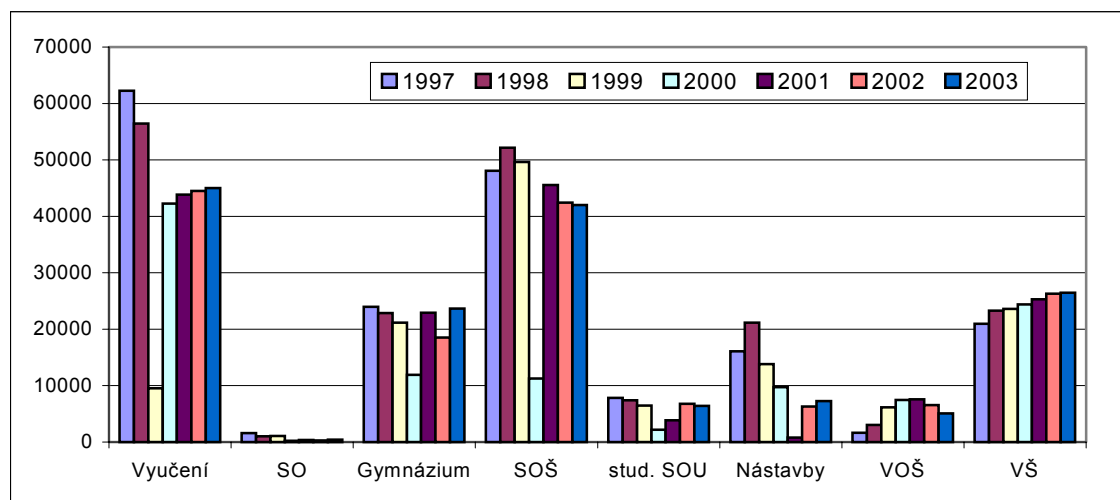
SO - absolventi nematuritních studijních oborů SOŠ

Stud. SOU + Nástavby = Vyučení s maturitou

VOŠ = bez konzervatoří

Z následujícího grafu, který dává přehled o počtech absolventů jednotlivých kategorií vzdělání v letech 1997 až 2003, je zřejmý i dopad zavedení povinné deváté třídy. V roce 1999 byl výrazně nižší počet vyučených absolventů, v roce 2000 maturantů a absolventů gymnázií, v roce 2001 se tento pokles týkal absolventů nástavbového studia (viz vyučení s maturitou) a v roce 2003 absolventů VOŠ.

Obrázek 4.1 Přehled o počtech absolventů středních a vyšších škol

³ Podrobnější zpracování těchto dat ukazuje, že některé školy opomíjejí do počtu absolventů zařadit rovněž absolventy, kteří absolvovali opravné závěrečné zkoušky (tj. mezi absolventy řadí pouze ty, kteří je vykonali úspěšně v řádném termínu).

4.1. Počty nezaměstnaných absolventů a problém definice absolventa – uchazeče o zaměstnání

Počty nezaměstnaných absolventů jsou dlouhodobě sledovány úřady práce a MPSV vždy k 30. září a k 30. dubnu příslušného roku. Hodnoty ze září jsou vždy vyšší, neboť v této době dochází ke kumulaci nezaměstnaných absolventů. Hodnoty z dubna lépe zachycují situaci absolventů na trhu práce, neboť představují určitý rovnovážný stav, kdy v průběhu několika předchozích měsíců již došlo k absorpci absolventů z června předchozího roku trhem práce.

V současné době jsou monitorovány tři ukazatele týkající se počtu nezaměstnaných absolventů.

1. „Absolventi – uchazeči o zaměstnání“ podle MPSV

Mezi „absolventy – uchazeče o zaměstnání“ podle definice odpovídající zákoníku práce a uplatňované MPSV patří všichni absolventi, jejichž celková (kumulovaná) doba zaměstnání v pracovním nebo podobném poměru nedosáhla po úspěšném ukončení studia dvou let (nezapočítává se vojenská základní služba, civilní vojenská služba, ženy na mateřské dovolené a ženy na další mateřské dovolené). To znamená, že mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání nejsou zahrnováni pouze absolventi do dvou let po ukončení studia, ale i mnoho dalších, kteří absolvovali před více lety, dokud se jim „nepodařilo odpracovat“ dva roky. Tato definice zkreslovala a zkresluje údaje o nezaměstnanosti absolventů.

V období po roce 2000 se proto postupně prosazuje právní **výklad** pojmu absolvent - uchazeč o zaměstnání vycházející ze **zákona o zaměstnanosti**, podle kterého mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání patří pouze ti, kteří jsou nejvýše dva roky od ukončení školy. V současné době se touto definicí řídí většina úřadů práce.

Změna v evidenci absolventů - uchazečů o zaměstnání se uskutečňuje nejednotně. Údaje některých úřadů práce již odpovídají definici zákona o zaměstnanosti, údaje jiných naopak ještě zákoníku práce. Přechod úřadů práce k novějšímu přístupu se do určité míry podílí na případném poklesu počtu nezaměstnaných absolventů (stejně tak i na poklesu počtu absolventů dlouhodobě nezaměstnaných).

2. „Disponibilní“ nezaměstnaní absolventi

Zkušenosti ze zpracovávání dat o nezaměstnanosti absolventů získávaných na základě výše uvedených skutečností vedly od roku 2000 k produkci nových dat - počtu disponibilních nezaměstnaných absolventů a počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (viz níže). Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů představuje počty „absolventů – uchazečů o zaměstnání“ podle MPSV očištěné o ty absolventy, kteří nemohou ihned nastoupit do zaměstnání (tj. jsou ve vojenské základní službě, civilní vojenské službě, ve výkonu vazby, na mateřské dovolené apod.). Tyto počty lze považovat za přesnější.

3. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi

Nutnost korektních porovnání za dané situace vedla ke zjišťování a používání údajů zahrnujících nezaměstnané „čerstvé“ absolventy, mezi které patří pouze ti, kteří ukončili vzdělávání v období bezprostředně před termínem zjišťování, tj. při zjišťování v září jde o absolventy, kteří úspěšně ukončili školu v období od 1. května do 30. září roku zjišťování, v dubnu pak o absolventy, kteří úspěšně ukončili školu v období od 1. května předcházejícího roku do 30. dubna roku zjišťování. Tyto počty nezaměstnaných absolventů nejsou zatíženy nejednotným přístupem úřadů práce. V dubnových datech jsou zachyceni pouze absolventi, kteří školu ukončili nejvýše před jedenácti měsíci.

Údaje o nezaměstnanosti absolventů zahrnující absolventy posledního roku („čerství“ absolventi) lze v současné době považovat za údaje nejvhodnější pro posuzování situace absolventů škol, proto jsme se rozhodli v letošní zprávě soustředit se především na ně.

V následujících třech tabulkách jsou pro možnost porovnání zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

Tabulka 4.2 Počet nezaměstnaných absolventů podle MPSV

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vyučení	5926	6338	8072	12124	23142	17425	16933	20470	20014	18746
Vyučení s MZ	553	763	1350	2497	6967	8671	6108	4234	4446	5120
SOŠ s MZ	2564	2706	4625	8439	15781	16439	9666	11810	13121	11208
Gymnázium	845	1240	1740	2552	3669	4629	2940	3327	2607	2223
VOŠ				224	733	1144	2222	1561	1573	1131
Vysokoškoláci	447	503	693	1195	2114	2519	2392	3121	3460	3029

Tabulka 4.3 Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů

	2002	2003	2004
Vyučení	17132	17266	17149
Vyučení s MZ	3535	3413	4454
SOŠ s MZ	9972	11511	10417
Gymnázium	3 175	2 500	2 186
VOŠ	1278	1320	1011
Vysokoškoláci	2242	2529	2611

Pozn.: Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů v dubnu 2001 NÚOV neměl k dispozici.

Tabulka 4.4 Počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004
Vyučení	7721	8892	10430	10434
Vyučení s MZ	2 289	1002	3086	2903
SOŠ s MZ	1 920	6918	6928	6312
Gymnázium	783	1 644	1 190	1 434
VOŠ	762	1018	909	696
Vysokoškoláci	1503	2034	2316	2049

4.2. Míra nezaměstnanosti absolventů škol

Nejčastěji prezentovanými ukazateli uplatnitelnosti absolventů škol jsou absolutní počty uchazečů o zaměstnání (nezaměstnaných absolventů) a míra nezaměstnanosti. Oba ukazatele lze považovat za velmi důležité.

Objektivní posouzení nezaměstnanosti absolventů by se mělo opírat především o hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů⁴. **Míra nezaměstnanosti absolventů** je dána poměrem *počtu nezaměstnaných absolventů* konkrétního druhu přípravy (kategorie vzdělání), skupiny oborů či oboru vzdělání *k* celkovému příslušnému *počtu absolventů* (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i pokračujících v dalším vzdělávání⁵) v daném druhu přípravy (kategorii vzdělání), v dané skupině oborů či v daném oboru vzdělání. **Hodnota míry nezaměstnanosti vyjadřuje, kolik procent absolventů dané skupiny oborů zůstane bez zaměstnání.**

V dosud běžně používané metodice výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů se pracovalo a pracuje s počty absolventů dvou po sobě následujících roků (např. míra nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2004 je počítána jako počet nezaměstnaných absolventů v dubnu 2004 k počtu absolventů v letech 2002 a 2003). Tato metoda výpočtu byla a je používána v případě „absolventů – uchazečů o zaměstnání“ podle MPSV a „disponibilních“ absolventů.

⁴ Někdy jsou uváděny pouze počty nezaměstnaných absolventů bez ohledu na množství absolventů, kteří se v odpovídajícím druhu přípravy či oboru připravují. To vede k tomu, že jsou jako problémové označovány ty skupiny oborů, ve kterých se připravují největší počty absolventů a kde jsou logicky i vysoké počty nezaměstnaných.

⁵ Podíl pokračujících ve studiu je mnoho let asi 30 % jak maturantů, tak vyučených (ti pokračují v nástavbovém studiu pro absolventy 3letých učebních oborů). Výrazně odlišný je u absolventů gymnázií - 70 %. Z oborového hlediska je vyšší podíl pokračujících ve studiu u absolventů technických oborů (zejména elektrotechnických a strojírenských) a nižší u oborů služeb.

V případě „čerstvých“ absolventů se pracuje pouze **s počtem absolventů posledního roku**, který předchází roku zjišťování (tj. míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 je počítána jako počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 k počtu absolventů v roce 2003).

Míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů lze v současné době považovat za nejpřesnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, což je hlavní důvod proč jsme se rozhodli soustředit se v letošní zprávě především na ni. **V případě „čerstvých“ absolventů** se pracuje pouze **s počtem absolventů posledního roku**, který předchází roku zjišťování (tj. míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 je počítána jako počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 k počtu absolventů v roce 2003).

6

Míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů lze v současné době považovat za nejpřesnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, což je hlavní důvod proč jsme se rozhodli soustředit se v letošní zprávě především na ni. **V případě „čerstvých“ absolventů** se pracuje pouze **s počtem absolventů posledního roku**, který předchází roku zjišťování (tj. míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 je počítána jako počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů v dubnu 2004 k počtu absolventů v roce 2003).

Vypovídací schopnost **míry nezaměstnanosti disponibilních absolventů** je v porovnání s mírou nezaměstnanosti absolventů podle MPSV přesnější a věrohodnější. (Nejsou zde totiž zahrnuti ti, kteří jsou sice evidováni na úřadech práce, ale nemohou na vyzvání nastoupit do práce z důvodu výkonu základní vojenské služby atd.). Zároveň oproti míře nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů zachycuje i nezaměstnané absolventy, kteří jsou ze školy delší dobu (dva roky či déle – podle přístupu jednotlivých úřadů práce). Tento ukazatel monitoruje nezaměstnanost absolventů z širšího pohledu a je z určitých úhlů pozorování schopen lépe zaměřit problematiku nezaměstnanosti absolventů.

Míra nezaměstnanosti absolventů (absolventi – uchazeči o práci podle MPSV) je každoročně monitorována MPSV, ÚIV atd. NÚOV v této zprávě rovněž až doposud vycházel především z těchto dat, proto pro zachování časové porovnatelnosti, jsou v některých případech uváděny i tyto údaje.

V následujících třech tabulkách jsou zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

Tabulka 4.5 Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004
Vyučení	18,3%	20,3%	23,4%	23,2%
Vyučení s MZ	19,2%	21,4%	23,5%	21,2%
SOŠ s MZ	17,0%	15,2%	16,3%	15,0%
Gymnázium	6,6%	7,2%	6,4%	6,1%
VOŠ	9,6%	12,9%	13,2%	13,6%
Vysokoškoláci	6,2%	8,0%	8,8%	7,7%

⁶ V souvislosti se snahou přesněji monitorovat nezaměstnanost absolventů upouštíme od monitorování „Nezaměstnanosti absolventů v dlouhodobém vývoji“ podle míry nezaměstnanosti absolventů stanovené podle MPSV (viz Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2003: kapitola 7.). Příslušné časové řady byly totiž výrazně zkresleny již uvedenými problémy výpočtu v souvislosti se zavedením 9leté povinné školní docházky.

Tabulka 4.6 Míra nezaměstnanosti disponibilních absolventů

	2002	2003	2004
Vyučení	19,9%	19,5%	19,2%
Vyučení s MZ	21,3%	19,2%	16,6%
SOŠ s MZ	17,6%	13,1%	12,3%
Gymnázium	9,2%	6,0%	5,2%
VOŠ	8,1%	8,9%	8,4%
Vysokoškoláci	4,5%	4,9%	5,0%

Tabulka 4.7 Míra nezaměstnanosti absolventů podle MPSV

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vyučení	4,0%	4,3%	5,3%	8,8%	19,5%	26,4%	32,7%	23,8%	22,7%	20,9%
Vyučení s MZ	3,0%	4,1%	5,1%	6,3%	13,3%	17,8%	19,0%	25,5%	25,0%	19,1%
SOŠ	3,5%	3,7%	5,7%	8,8%	15,1%	16,1%	15,9%	20,8%	14,9%	13,3%
Gymnázium	1,7%	2,8%	4,4%	5,8%	7,8%	10,5%	8,9%	9,6%	6,3%	5,3%
VOŠ				3,3%	12,6%	12,0%	8,0%	9,9%	10,6%	9,4%
Vysokoškoláci	1,4%	1,5%	2,0%	3,0%	7,5%	5,4%	5,1%	6,3%	6,7%	5,7%

5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání

Podle dosud platného školského zákona rozlišujeme u absolventů vzdělání základní, střední, úplné střední, vyšší a vysokoškolské. Protože toto členění je dosti obecné, používáme pro naše účely poněkud podrobnějšího členění, odpovídajícího kategoriím vzdělání podle KKOV:

1. Absolventi učebních oborů, kteří se připravovali ve 3letých (přes 90 %) nebo 2letých učebních oborech, po jejich absolvování získali výuční list; jsou připraveni pro uplatnění v dělnických profesích a pro převážně manuální a obslužné činnosti v oblasti služeb. V dalším textu a tabulkách pro ně používáme označení „**vyučen**“.

(Pojem „vyučen“ je pro tuto analýzu určitým zkráceným vyjádřením. Jde zde přitom o střední odborné vzdělání s vyučením, které je získáváno převážně ve tříletých učebních oborech vzdělání na středním odborném učilišti /SOU/, dále také na učilišti /U/ a odborném učilišti /OU/, případně v malém podílu v učebních oborech dvouletých. Skupina „vyučených“ je vzhledem k dále uvedeným skupinám méně homogenní jak z hlediska přijímaných žadatelů po ukončení období povinné školní docházky (vedle úspěšných absolventů ZŠ i absolventi nižších ročníků základní školy a zvláštní školy), tak z hlediska délky studia - dvou nebo tříletého.)

2. Absolventi studijních oborů SOU, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOU, po absolvování získali maturitní vysvědčení, součástí jejich vzdělávání byl i odborný výcvik, takže jsou vlastně i vyučeni; jsou připraveni pro náročné dělnické práce nebo činnosti v oblasti služeb, mají předpoklady pro výkon nižších řídicích funkcí. Spolu s těmi, kteří se vyučili ve tříletém učebním oboru a po vyučení studovali v **nástavbovém studiu pro absolventy 3letých učebních oborů**, je začleňujeme v dalším textu a tabulkách do jedné skupiny, pro kterou je používáno označení „**vyučen s maturitou**“.

(Pojem „vyučen s maturitou“ je pro tuto analýzu také zkráceným vyjádřením. Zde jde o úplné střední odborné vzdělání /ÚSOV/ ve čtyřletých studijních oborech SOU ukončené maturitní zkouškou, jehož součástí je i odborný výcvik (vyučení), nebo v oborech pro absolventy tříletých oborů SOU, tzv. nástavbové studium, což je dvouleté denní nebo tříleté převážně večerní nebo dálkové studium na SOU nebo na SOŠ.)

3. Absolventi nematuritních studijních oborů SOŠ, kteří se připravovali ve dvouletých či tříletých studijních oborech středních odborných škol, po absolvování získali vysvědčení o závěrečné zkoušce a střední odborné vzdělání. Podíl této přípravy je velmi malý, v dalším textu a tabulkách se jimi vzhledem k jejich malému počtu nezabýváme, v případě výjimečného uvedení údaje jsou označeni „**SO**“.

4. Absolventi studijních oborů SOŠ s maturitou, kteří se připravovali ve 4letých (a v určitém období v malém počtu i 5letých) studijních oborech SOŠ, po absolvování získali

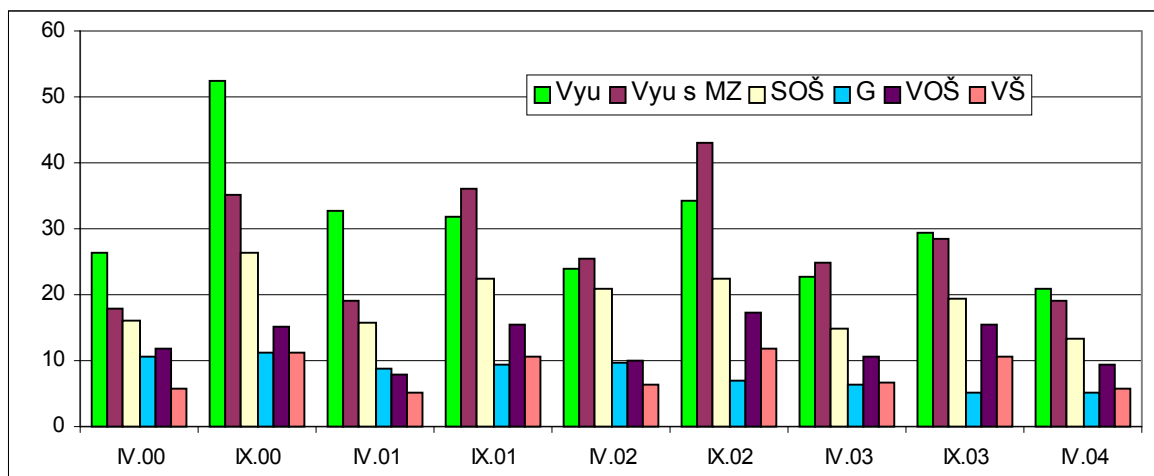
maturitní vysvědčení. V dalším textu a v tabulkách pro ně používáme označení „SOŠ“, případně hovoříme o „úplném středním odborném vzdělání“.

(Pojem „maturitní na SOŠ“ je pro tuto analýzu zkráceným vyjádřením skutečnosti, že se jedná o studium v oborech vzdělání SOŠ, poskytujících úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitou.)

Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**, naopak nepřímá závislost se ukazuje mezi úrovní vzdělání a mírou nezaměstnanosti. Tento vztah je zřejmý i z obr. 5.1, kde jsou uvedeny hodnoty měř nezaměstnanosti v devíti časových obdobích.

V dubnu tohoto roku dosahovala podle MPSV **míra nezaměstnanosti** vyučených 20,9 %, u vyučených s maturitou 19,1 %, u absolventů SOŠ s maturitou dosahovala 13,3 %, u absolventů gymnázií 5,3 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 9,4 % a u vysokoškoláků 5,7 %. V porovnání s dubnem 2003 **došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech těchto kategorií vzdělání** (detailněji viz tabulka 5.1).

Obrázek 5.1 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání v letech 2000 až 2004 (v %)

V přímé závislosti na úrovni dosaženého vzdělání je i **podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**⁷. Zatímco mezi vyučenými dosahoval v dubnu 2004 podíl dlouhodobě nezaměstnaných 61,8 % (kategorie E) a 56,3 % (kategorie H), mezi vyučenými s maturitou byl 57,6 % a u absolventů SOŠ 52,0 %. U gymnazistů, absolventů VOŠ a vysokoškoláků se tradičně jednalo o nižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů 40,2 %, 46,2 % a 42,8 % (viz kapitola 7).

Podrobnější přehled o nezaměstnanosti absolventů škol podle kategorie dosaženého vzdělání na základě údajů MPSV poskytuje následující tabulka.

⁷ Dlouhodobě nezaměstnaným absolventem je absolvent - uchazeč o zaměstnání evidovaný na úřadě práce déle než šest měsíců (definice absolventa viz str. 1). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů je počítán jako počet nezaměstnaných absolventů (dané kategorie vzdělání, skupiny oborů) evidovaných na úřadech práce déle než šest měsíců k celkovému počtu nezaměstnaných absolventů (dané kategorie vzdělání, skupiny oborů).

Tabulka 5.1 Vývoj nezaměstnanosti absolventů podle kategorie vzdělání v září 2001 až dubnu 2004

Kategorie vzdělání	září 01		duben 02		září 02		duben 03		září 03		duben 04	
	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.
Mladiství bez vzdělání - A,B	395	n	340	n	364	n	339	n	378	n	371	n
Mladiství se základním vzděláním - C	4969	n	6372	n	5286	n	6578	n	5274	n	6573	n
Mladiství celkem	5364	n	6712	n	5650	n	6917	n	5652	n	6944	n
Nižší střední vzdělání D (78)	207	n	174	n	171	n	147	n	144	n	106	n
Nižší střední odborné vzdělání - E	4 951	43,6%	4136	36,4%	5352	50,5%	3800	35,8%	4283	42,5%	3510	34,8%
SO s výučním listem - H	22 314	29,8%	16334	21,8%	24779	31,9%	16214	20,9%	22085	27,8%	15236	19,2%
SO bez mat. i výuč.listu - J	241	c	171	c	181	c	122	c	151	c	110	c
ÚSV - gymnázium - K	3 265	9,4%	3327	9,6%	2949	7,1%	2607	6,3%	2155	5,1%	2223	5,3%
ÚSO - vyučení a maturita - L	5 953	36,0%	4234	25,5%	7674	43,1%	4446	25,0%	7622	28,4%	5120	19,1%
ÚSO - maturita (bez vyučení) - M	17 670	22,3%	11810	20,8%	19631	22,3%	13121	14,9%	16268	19,3%	11208	13,3%
Vyšší odborné vzdělání - N	2 467	15,6%	1561	9,9%	2574	17,4%	1573	10,6%	1867	15,5%	1131	9,4%
Bakalářské vzdělání - R	781	6,6%	552	4,7%	865	7,3%	663	5,5%	899	7,6%	691	5,8%
Vysokoškolské vzdělání - T	4 397	11,7%	2 547	6,8%	5 007	13,4%	2 772	7,1%	4 692	11,6%	2 309	5,7%
Doktorské vzdělání - V	25	7,1%	22	6,2%	27	7,6%	25	6,1%	34	7,0%	29	6,0%
Absolventi škol celkem (bez mladist.)	62 271	23,8%	44 868	17,2%	69 210	23,0%	45 490	15,0%	60 200	19,5%	41 673	13,5%

SO - střední odborné, USO – úplné střední odborné

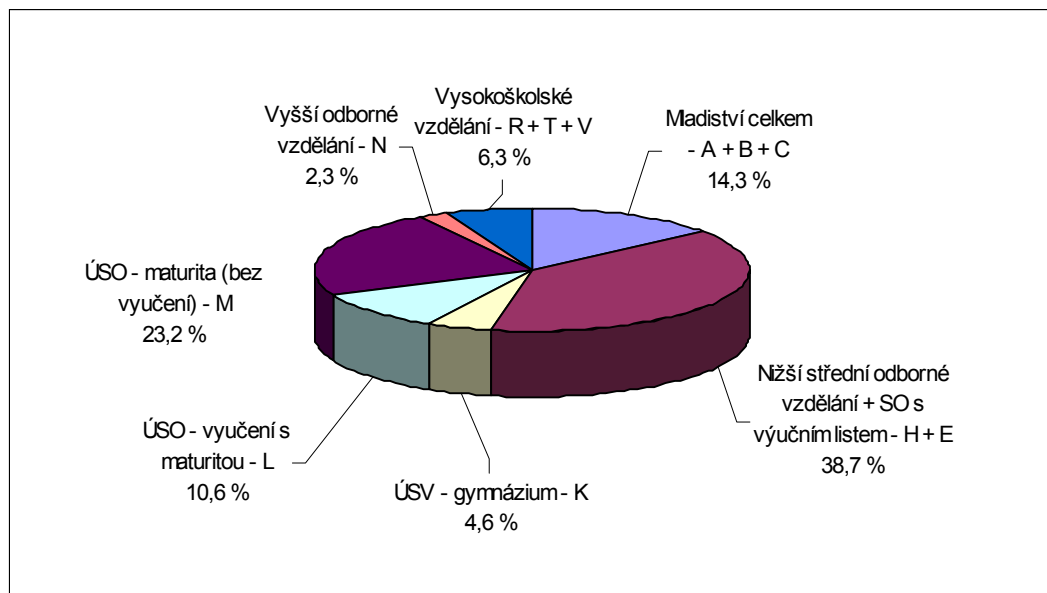
c – počty nezaměstnaných v dané kategorii nejsou korektní

n – není funkční určit

* - míru nezaměstnanosti nelze určovat bez srovnatelného základu; počet nezaměstnaných bez vzdělání a se základním vzděláním v průběhu roku roste (záporná hodnota poklesu), což je způsobeno odchodem žáků ze školy v průběhu školního roku

Zatímco obr. 5.1 vychází z hodnot míry nezaměstnanosti absolventů, následující obr. 5.2 znázorňuje podíly počtů nezaměstnaných absolventů čili současné složení nezaměstnaných absolventů na trhu práce.

Obrázek 5.2 Podíly počtů nezaměstnaných absolventů podle kategorie dosaženého vzdělání v dubnu 2004

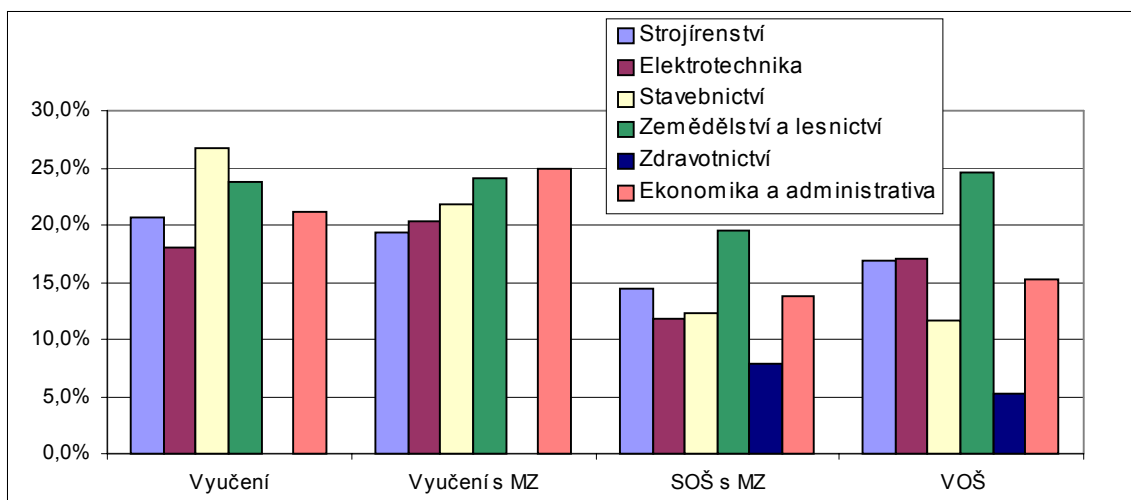
Z celkového počtu nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých v dubnu 2004 tvořili mladiství 13,3 %, 38,7 % absolventi odborného vzdělání s výučním listem, 23,2 % absolventi SOŠ, vyučení s maturitou 10,6 %. Menší než desetiprocentní podíl zaujímali gymnazisté - 4,6 %, absolventi VOŠ - 2,3 % a vysokoškoláci - 6,3 %. Z těchto údajů nelze odvozovat, že absolventi VOŠ nacházejí uplatnění na trhu práce snadněji než kterákoliv jiná kategorie absolventů.

6. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby

Po ukončení základní školy pokračuje v České republice převážná část populace ve středním vzdělávání. Odborným vzděláváním prochází 80 % žáků – z toho necelých 40 % v učebních a 40 % ve studijních oborech středních odborných škol. Řada zaměstnavatelů si stěžuje na nedostatek pracovníků určitých profesí – mezi jinými například horníků, zedníků, šiček, soustružníků, nástrojářů, zámečníků atd. Hlavním důvodem tohoto nedostatku však není nízký počet absolventů a nesprávně nastavená vzdělanostní struktura školského systému, ale je to především nezáměr mladých lidí studovat tyto obory.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti zdravotnické obory (míry nezaměstnanosti jsou rovněž nízké u starších ročníků), a to jak v maturitní kategorii vzdělání, tak v oborech VOŠ. Nízké míry nezaměstnanosti již několik let poukazují na potřebu zvýšení počtu absolventů těchto oborů.

Obrázek 6.1 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných hlavních skupin oborů v dubnu 2004

Tabulka 6.1 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných hlavních skupin oborů v dubnu 2004

Skupina oborů	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1560	20,6%	347	19,3%	553	14,5%	13	16,9%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	787	18,1%	648	20,4%	539	11,8%	45	17,1%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1024	26,7%	47	21,8%	394	12,4%	9	11,7%
41 Zemědělství a lesnictví	828	23,7%	50	24,2%	428	19,6%	49	24,6%
53 Zdravotnictví	-	-	-	-	346	7,9%	54	5,2%
63 Ekonomika a administrativa	133	21,1%	157	24,9%	1217	13,8%	149	15,3%
Celkem	10434	23,2%	2903	21,2%	6312	15,0%	696	13,6%

NZ(1) - počet nezaměstnaných absolventů

MN(1) – míra nezaměstnanosti absolventů

Za **hlavní rozpor** mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce je **označována** „nadprodukce“ absolventů ekonomických maturitních studijních oborů SOŠ na jedné straně a na druhé straně nedostatek absolventů technických učebních oborů. Hodnoty míry nezaměstnanosti ekonomických oborů SOŠ neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká. Ačkoli je v tomto oborovém zaměření produkován vysoký počet absolventů, jejich situace na trhu práce je uspokojivá. V rámci některých profesí si zaměstnavatelé stěžují na nedostatek pracovníků technických učebních oborů. Tento počet je však u mladých lidí primárně ovlivněn především jejich zájmem tyto obory studovat a následně v nich pracovat. Navíc podíváme-li se na absolventy strojírenských, elektrotechnických a stavebnických učebních oborů, jejich míry nezaměstnanosti jsou stále vysoké.⁸ Zejména vyučení se zaměřením na stavebnictví dosahují vysoké míry nezaměstnanosti. Tento nepříznivý vývoj zřejmě souvisí se zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a se zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní.

Zemědělské obory v poslední době začínají vykazovat zvýšené míry nezaměstnanosti ve všech kategoriích vzdělání. Za problematickou lze přitom označit situaci u vyučených a absolventů maturitních oborů SOŠ, kde se vyskytují vysoké počty absolventů.

⁸ Ačkoli z tabulky je patrné, že míry nezaměstnanosti vyučených a vyučených s maturitou strojírenských a elektrotechnických učebních oborů jsou nižší v porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti obou kategorií vzdělání, stále je třeba brát na vědomí, že se jedná o vysoká čísla.

6.1. Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E + H)

Skupinu vyučených tvoří na trhu práce absolventi běžných učebních oborů SOU kategorie H a absolventi učebních oborů kategorie E, což jsou dvou a tříleté obory pro žáky s neukončenou základní školou (obory učilišť) a tříleté obory speciálních škol (obory odborných učilišť)⁹. Absolventi běžných učebních oborů SOU kategorie H mají v dubnu 2004 míru nezaměstnanosti zhruba 21,1 % a absolventi učebních oborů v kategorii E 39,1 %. Je tedy patrné, že absolventi oborů kategorie H mají výrazně nižší míru nezaměstnanosti než absolventi učebních oborů v kategorii E. Počet vyučených v kategorii H však mnohonásobně převyšuje počet absolventů v kategorii E. Vliv vyšší nezaměstnanosti absolventů kategorie E na **míru nezaměstnanosti všech vyučených (E + H)** tedy není výrazný, tyto hodnoty se **příliš neliší od míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H**.

Od roku 2000 můžeme pozorovat pozvolný nárůst absolventů s výučním listem. V roce 2000 absolvovalo celkově v kategoriích E+H – 42 270 vyučených, v roce 2001 - 43 870 vyučených, v roce 2002 se jednalo o 44 483 a v roce 2003 o 45 048 vyučených (z toho 39 983 v kategorii H). V roce 2004 se očekává pokles počtu těchto absolventů (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii E+H byl ve školním roce 2003/2004 zhruba o 2 300 žáků nižší oproti školnímu roku 2002/2003).

Nejvyšší počty absolventů kategorie E+H byly ve školním roce 2003/2004 připravovány ve skupinách oborů 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (20,4 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (16,8 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (9,6 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (8,5 %), 69 Osobní a provozní služby (8,0 %), 66 Obchod (7,9 %), 41 Zemědělství a lesnictví (7,8 %), 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (7,2 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 86,2 % vyučených kategorií E+H.¹⁰

6.1.1 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie E v roce po absolvování vykazuje značný nárůst z hodnoty 22,2 % v dubnu 2001 na 39,1 % v dubnu 2004. Průměrná hodnota za poslední čtyři roky činí 32,0 %. V tomto období se jednotlivé skupiny oborů vyvíjely odlišným způsobem.¹¹ Nárůst se týkal především absolventů skupin oborů 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracov. plastů a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou v průměru za poslední čtyři roky charakteristické zejména pro skupiny oborů 66 Obchod a 69 Osobní a provozní služby. Rovněž vysoká je v posledních letech míra nezaměstnanosti u skupiny oborů s nejvyšším počtem absolventů (v kategorii E) - 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus – která v dubnu 2004 vykazovala 42,7 procentní míru nezaměstnanosti. Dále pak skupina oborů 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie s 39,8 procentní mírou nezaměstnanosti v dubnu 2004.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E v průměru za poslední čtyři roky podle údajů MPSV dosahují a relativně snadnější uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a 29 Potravinářství a potravinářská výroba.

⁹ Novelou školského zákona je ovšem umožněn vstup žáků s neukončenou základní školou do běžných tříletých oborů (SOU) a žákům s úspěšně ukončenou základní školou do oborů učilišť i odborných učilišť.

¹⁰ V letošním vydání jsme do této publikace nezařadili tabulku s přehledem o nezaměstnanosti vyučených (celkem, technických, zemědělských a společenskovedních oborů) od září do dubna za poslední tři roky. Vedly nás k tomu následující důvody. Prvním bylo zavedení nového přesnějšího ukazatele míry nezaměstnanosti "čerstvých" absolventů. Druhým bylo ustoupení od kategorizace oborů na technické, zemědělské a společenskovední. Jedná se o velmi hrubé členění a zejména kategorie společenskovední seskupuje naprosto nesourodé skupiny oborů. Proto považujeme za vhodnější se orientovat spíše na jednotlivé skupiny oborů.

¹¹ Následující tabulka umožňuje podívat se na tento vývoj v jednotlivých skupinách oborů.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie E – obory učilišť a odborných učilišť) poskytuje celkový přehled v následujících třech tabulkách¹², kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počty nezaměstnaných** absolventů [NZ(1)] a **míry nezaměstnanosti** absolventů [MN(1)] vyučených v kategorii vzdělání E podle skupin oborů vzdělání **za poslední čtyři roky** (duben 2001 - 2004),
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti** absolventů kategorie E za poslední čtyři roky a **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie E za **duben 2004**, podle kterých jsou sestupně seřazeny skupiny oborů,
3. **počty absolventů** kategorie E za červen 2000 až 2003 podle skupin oborů.

Na rozdíl od předchozích vydání se tentokrát v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Tabulka 6.2 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vyučených - kategorie E (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
23 Strojírenství a strojírenská výroba	126	20,6%	154	28,5%	154	36,0%	141	33,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	32	23,4%	33	23,7%	30	35,3%	18	25,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů	25	25,5%	33	32,0%	23	34,8%	18	29,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	42	17,0%	71	24,7%	86	29,7%	108	31,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	80	18,2%	124	29,0%	107	31,8%	107	36,6%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	1	6,7%	8	36,4%	8	36,4%	6	46,2%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	69	19,5%	117	30,8%	124	37,6%	114	35,0%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	3	10,7%	8	33,3%	8	38,1%	10	71,4%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	279	22,1%	358	33,7%	374	39,0%	336	39,8%
41 Zemědělství a lesnictví	158	19,4%	238	28,5%	262	35,0%	292	36,9%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	383	24,6%	501	32,8%	587	39,1%	668	42,7%
66 Obchod	43	45,7%	38	42,7%	35	36,8%	60	53,1%
69 Osobní a provozní služby	39	36,1%	50	34,0%	61	45,9%	100	49,5%
Celkem E	1282	22,2%	1735	31,1%	1859	37,1%	1978	39,1%

Tabulka 6.3 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2001 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů za duben 2004 - kategorie E (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr MN(1)	Skupina oborů	2004	
			NZ(1)	MN(1)
66 Obchod	45,0%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	10	71,4%
69 Osobní a provozní služby	42,4%	66 Obchod	60	53,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	34,8%	69 Osobní a provozní služby	100	49,5%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	33,3%	32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	6	46,2%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	32,6%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	668	42,7%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	31,9%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	336	39,8%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	30,5%	41 Zemědělství a lesnictví	292	36,9%
28 Technická chemie a chemie silikátů	30,1%	31 Textilní výroba a oděvnictví	107	36,6%
41 Zemědělství a lesnictví	29,8%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	114	35,0%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	28,7%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	141	33,2%
31 Textilní výroba a oděvnictví	27,9%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	108	31,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	26,2%	28 Technická chemie a chemie silikátů	18	29,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	26,2%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	18	25,7%
Celkem E (průměr 2001 - 2004)	32,0%	Celkem E (2004)	1978	39,1%

Pozn.: Tmavé pozadí - skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii více než 250 absolventů.

¹² Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích. Uvedení řady hodnot za poslední čtyři roky a průměru (2001 – 2004) by mělo tyto nedostatky eliminovat.

Tabulka 6.4 Počty absolventů vyučených - kategorie E (2000 - 2003)

Skupina oborů	Počet absolventů			
	2000	2001	2002	2003
23 Strojírenství a strojírenská výroba	612	540	428	425
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	137	139	85	70
28 Technická chemie a chemie silikátů	98	103	66	62
29 Potravinářství a potravinářská chemie	247	287	290	348
31 Textilní výroba a oděvnictví	440	428	337	292
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	15	22	22	13
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	353	380	330	326
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	28	24	21	14
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1265	1061	959	844
41 Zemědělství a lesnictví	814	835	748	792
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1558	1527	1500	1564
66 Obchod	94	89	95	113
69 Osobní a provozní služby	108	147	133	202
Celkem E	5774	5586	5014	5065

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti učebních oborů lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s většími počty absolventů (které měly v roce 2003 více než 50 absolventů)¹³.

V následujících třech tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] vyučených v kategorii vzdělání E podle kmenových oborů za poslední tři roky (duben 2002 - 2004)¹⁴,**
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E za poslední tři roky,** podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
3. **míra nezaměstnanosti absolventů kategorie E za duben 2004,** podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory¹⁵ (tmavé pozadí KKOV označuje kmenové obory, které měly v roce 2003 více než 250 absolventů).

¹³ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 90 % absolventů této kategorie vzdělání.

¹⁴ Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti z dubna 2001 vykazovaly na úrovni kmenových oborů vzdělání určité nepřesnosti, nebyly zahrnuty do časové řady v našich tabulkách. Důvodem nepřesností byly zejména počty nezaměstnaných absolventů, které se poprvé v takové podobě v tomto roce začaly intenzivněji sledovat (u absolventů SOŠ zde hrála navíc roli absence vysokého počtu absolventů v roce 2000 v důsledku zavedení devítileté školní docházky).

¹⁵ Počet absolventů daného kmenového oboru získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů mírou nezaměstnanosti daného kmenového oboru [NZ(1)/MN(1)].

Tabulka 6.5 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání - kategorie E (dubnové hodnoty 2002 - 2004)

Kmenové obory vzdělání	2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
2351E Zámečnické práce a údržba	99	32,4%	105	38,9%	83	31,8%
2364E Strojní mechanik, montérské práce	6	10,2%	13	23,6%	23	32,4%
2651E Elektrikář, elektrotechnické práce	33	23,7%	30	35,3%	18	25,7%
2951E Potravinář, potravinářské práce	15	28,3%	8	30,8%	18	29,5%
2953E Pekař, pekařské práce	6	14,3%	12	34,3%	21	37,5%
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	35	26,5%	53	31,0%	61	33,7%
2956E Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	15	25,0%	13	22,4%	8	16,0%
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	111	26,7%	98	30,9%	102	36,6%
3356E Truhlář, truhlářské práce	51	24,2%	79	35,3%	78	30,7%
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	25	32,9%	16	38,1%	118	48,2%
3664E Tesař, tesařské práce	12	26,1%	20	35,1%	27	43,5%
3667E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	218	31,7%	201	34,1%	175	35,9%
4151E Zemědělec, zemědělské práce	50	31,8%	49	46,7%	27	40,9%
4152E Zahradník, zahradnické práce	96	35,0%	110	35,6%	145	42,5%
4155E Opravář zeměděln. strojů, opravářské práce	67	19,3%	93	31,2%	108	30,7%
6551E Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	144	40,4%	148	39,2%	150	40,1%
6552E Kuchař, kuchařské práce	357	30,5%	439	39,1%	518	43,5%
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	38	42,7%	35	36,8%	60	53,1%
6955E Pečovatelské práce	37	33,6%	42	42,4%	82	50,6%
Celkem E	1735	31,1%	1859	37,1%	1978	39,1%

Tabulka 6.6 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2002 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání za duben 2004 - kategorie E (sestupné seřazení kmenových oborů podle obou ukazatelů)

Kmenové obory vzdělání	Průměr MN(1)	2004	
		KKOV	NZ(1) MN(1)
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	44,8%	6651E	60 53,1%
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	43,8%	6955E	82 50,6%
6955E Pečovatelské práce	43,4%	3657E	118 48,2%
6551E Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	39,9%	3664E	27 43,5%
4151E Zemědělec, zemědělské práce	38,4%	6552E	518 43,5%
4152E Zahradník, zahradnické práce	38,0%	4152E	145 42,5%
6552E Kuchař, kuchařské práce	37,7%	4151E	27 40,9%
3664E Tesař, tesařské práce	35,8%	6551E	150 40,1%
2351E Zámečnické práce a údržba	34,3%	2953E	21 37,5%
3667E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	33,7%	3159E	102 36,6%
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	30,8%	3667E	175 35,9%
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	30,8%	2954E	61 33,7%
3356E Truhlář, truhlářské práce	30,2%	2364E	23 32,4%
2953E Pekař, pekařské práce	29,3%	2351E	83 31,8%
2951E Potravinář, potravinářské práce	29,3%	3356E	78 30,7%
2651E Elektrikář, elektrotechnické práce	27,6%	4155E	108 30,7%
4155E Opravář zeměděln. strojů, opravářské práce	26,9%	2951E	18 29,5%
2364E Strojní mechanik, montérské práce	22,7%	2651E	18 25,7%
2956E Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	21,4%	2956E	8 16,0%
Celkem E (2002 - 2004)	35,6%	Celkem E	1978 39,1%

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů¹⁶ kategorie E jsou v posledních letech charakteristické zejména pro kmenové obory Prodavač, obchodník, obchodní provoz; Malíř-

¹⁶ Vzhledem k tomu, že v letošním roce jsme analýzu rozšířili o více kmenových oborů s nižšími počty absolventů, v extrémních hodnotách je možno mnohdy nalézt kmenové obory, které v předchozích vydáních nebyly uvedeny.

natěrač, malířské a natěračské práce; Pečovatelství práce a Kuchař – číšník, práce ve společném stravování.

Nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů kategorie E je v posledních letech patrná zejména u kmenového oboru Řezník – uzenář, řeznické a uzenářské práce.

6.1.2 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání H)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie H v roce po absolvování vykazuje nárůst z hodnoty 17,6 % v dubnu 2001 na 21,1 % v dubnu 2004. Průměrná hodnota za poslední čtyři roky činí 19,9 %. Během tohoto období se jednotlivé skupiny oborů vyvíjely odlišným způsobem.¹⁷

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2004 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 69 Osobní a provozní služby, 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H podle údajů MPSV dosahují a relativně snadněji uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství, 82 Umění a užité umění a 37 Doprava a spoje.

Hornictví, hutnictví a slévárenství je skupina oborů připravující pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly. V současné době se objevuje v těchto profesích zájem o pracovníky, ti však nemají zájem o práci v oboru, který museli opustit. Proto zde nacházejí snadněji uplatnění absolventi a proti devadesátým letům je jejich míra nezaměstnanosti výrazně nižší.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie H – učební obory středních odborných učilišť) poskytuje celkový přehled v následujících třech tabulkách¹⁸, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] vyučených v kategorii vzdělání H podle skupin oborů vzdělání za poslední čtyři roky** (duben 2001 - 2004),
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H za poslední čtyři roky a míra nezaměstnanosti absolventů kategorie H za duben 2004**, podle kterých jsou sestupně seřazeny skupiny oborů,
3. **počty absolventů kategorie H za červen 2000 až 2003** podle skupin oborů.

Na rozdíl od předchozích vydání se tentokrát v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

¹⁷ Následující tabulka umožňuje podívat se na tento vývoj v jednotlivých skupinách oborů.

¹⁸ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na občas se vyskytující chybné údaje v databázích. Uvedení řady hodnot za poslední čtyři roky a průměru (2001 – 2004) by mělo tyto nedostatky eliminovat.

Tabulka 6.7 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vyučených - kategorie H (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	16	20,0%	7	8,1%	3	4,1%	4	6,8%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1414	19,3%	1501	20,0%	1567	21,7%	1419	19,8%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	501	15,9%	608	16,0%	845	20,9%	769	18,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	55	16,9%	75	17,1%	81	21,4%	67	17,2%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	252	16,2%	321	18,6%	350	17,5%	413	20,1%
31 Textilní výroba a oděvnictví	179	12,8%	218	16,6%	258	19,6%	279	21,2%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	8	15,1%	5	15,6%	7	15,9%	16	33,3%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	499	17,8%	539	19,0%	684	22,5%	603	20,5%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	58	15,5%	71	15,5%	85	17,9%	97	19,3%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	600	22,3%	582	21,8%	714	25,3%	688	22,9%
37 Doprava a spoje	15	14,6%	19	18,3%	18	25,0%	10	9,5%
41 Zemědělství a lesnictví	360	18,0%	464	20,6%	541	21,1%	536	19,9%
63 Ekonomika a administrativa	338	20,5%	231	20,6%	125	17,4%	133	21,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1117	17,5%	1283	18,4%	1755	23,0%	1759	23,1%
66 Obchod	518	14,5%	514	14,2%	724	20,5%	770	22,3%
69 Osobní a provozní služby	487	17,5%	674	21,9%	752	23,2%	838	24,8%
82 Umění a užité umění	22	8,4%	45	15,0%	62	19,0%	55	15,0%
Celkem H	6439	17,6%	7157	18,7%	8571	21,7%	8456	21,1%

Tabulka 6.8 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2001 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů za duben 2004 - kategorie H (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr	Skupina oborů	2004	
	MN(1)		NZ(1)	MN(1)
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	23,1%	32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	16	33,3%
69 Osobní a provozní služby	22,1%	69 Osobní a provozní služby	838	24,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	20,7%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1759	23,1%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	20,3%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	688	22,9%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	20,2%	66 Obchod	770	22,3%
63 Ekonomika a administrativa	20,1%	31 Textilní výroba a oděvnictví	279	21,2%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	20,0%	63 Ekonomika a administrativa	133	21,1%
41 Zemědělství a lesnictví	20,0%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	603	20,5%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	18,2%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	413	20,1%
28 Technická chemie a chemie silikátů	18,2%	41 Zemědělství a lesnictví	536	19,9%
66 Obchod	17,9%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	1419	19,8%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	17,8%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	97	19,3%
31 Textilní výroba a oděvnictví	17,5%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	769	18,0%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	17,2%	28 Technická chemie a chemie silikátů	67	17,2%
37 Doprava a spoje	16,1%	82 Umění a užité umění	55	15,0%
82 Umění a užité umění	14,6%	37 Doprava a spoje	10	9,5%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	10,0%	21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	4	6,8%
Celkem H (průměr 2001 - 2004)	19,9%	Celkem H (2004)	8456	21,1%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii více než 2 000 absolventů.

Tabulka 6.9 Počty absolventů vyučených - kategorie H (2000 - 2003)

Skupina oborů	Počet absolventů			
	2000	2001	2002	2003
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	80	86	74	59
23 Strojírenství a strojírenská výroba	7336	7500	7208	7152
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	3151	3804	4047	4277
28 Technická chemie a chemie silikátů	325	438	379	389
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1552	1730	1998	2057
31 Textilní výroba a oděvnictví	1399	1311	1313	1319
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	53	32	44	48
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	2801	2842	3034	2937
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	374	457	476	502
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2689	2667	2824	2998
37 Doprava a spoje	103	104	72	105
41 Zemědělství a lesnictví	1995	2252	2569	2700
63 Ekonomika a administrativa	1650	1119	717	630
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	6376	6962	7622	7614
66 Obchod	3564	3609	3527	3448
69 Osobní a provozní služby	2785	3071	3238	3382
82 Umění a užité umění	263	300	327	366
Celkem H	36496	38284	39469	39983

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti učebních oborů lze získat z údajů o **jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s většími počty absolventů (které měly v roce 2003 více než 50 absolventů)¹⁹.

V následujících třech tabulkách jsou v členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

- **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] vyučených v kategorii vzdělání H podle kmenových oborů za poslední tři roky (duben 2002 - 2004)²⁰,**
- **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H za poslední tři roky,** podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
- **míra nezaměstnanosti absolventů kategorie H za duben 2004,** podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory vzdělání²¹ (tmavé pozadí KKOV označuje kmenové obory, které měly v roce 2003 více než 1 000 absolventů).

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů²² kategorie H jsou v průměru za poslední tři roky charakteristické zejména pro kmenové obory Knihař, knihařské práce; Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce; Zemědělec, zemědělské práce; Suché montáže; Mechanik telekomunikačních zařízení a Klempíř, klempířské práce ve strojírenství. V dubnu 2004 byla rovněž vysoká míra nezaměstnanosti u kmenových oborů Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic; Fotograf, fotografické práce; Keramik, keramické práce a Kosmetička.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v průměru za poslední tři roky patrné zejména u kmenových oborů Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce; Nástrojař, nástrojařské práce; Obráběč kovů, obráběčské práce; Reprodukční grafik, litografické a montážní práce; Brusič skla, brusič technického a šperkového kamene a Sklář, sklářské práce. V dubnu 2004 byla rovněž nízká míra nezaměstnanosti u kmenového oboru Čalouník, čalounické práce.

¹⁹ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

²⁰ Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti z dubna 2001 vykazovaly na úrovni kmenových oborů vzdělání určité nepřesnosti, nebyly zahrnuty do časové řady v našich tabulkách. Důvodem nepřesností byly zejména počty nezaměstnaných absolventů, které se poprvé v takové podobě v tomto roce začaly intenzivněji sledovat (u absolventů SOŠ zde hrála navíc roli absence vysokého počtu absolventů v roce 2000 v důsledku zavedení devítileté školní docházky).

²¹ Počet absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů mírou nezaměstnanosti daného kmenového oboru vzdělání [NZ(1)/MN(1)].

²² Vzhledem k tomu, že v letošním roce jsme analýzu rozšířili o více kmenových oborů s nižšími počty absolventů, v extrémních hodnotách je možno mnohdy nalézt kmenové obory, které v předchozích vydáních nebyly uvedeny.

Tabulka 6.10 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání - kategorie H (dubnové hodnoty 2002 - 2004)

Kmenové obory vzdělání	2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
2351H Zámečnick, zámeč. práce a údržba	244	17,6%	333	22,4%	277	19,5%
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	20	10,9%	25	9,6%	21	8,3%
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	182	21,8%	237	28,4%	220	26,0%
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	17	6,0%	64	12,9%	35	11,1%
2361H Lakýrník, lakýrnické práce	17	16,0%	17	20,5%	28	24,3%
2362H Optik	9	20,5%	8	10,0%	18	20,5%
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	31	14,7%	43	17,2%	53	19,1%
2368H Automechanik, tech. práce v autoservisu	956	22,1%	813	22,4%	741	19,9%
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	206	15,8%	280	16,4%	414	17,8%
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	52	12,9%	110	30,7%	12	18,2%
2653H Mechanik elektronických zařízení	90	15,4%	156	23,1%	109	15,9%
2655H Mechanik automatizační techniky	27	18,4%	22	17,7%	25	21,7%
2657H Autoelektrikář	128	16,0%	149	18,0%	166	18,2%
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	19	23,5%	21	32,3%	18	23,7%
2857H Keramik, keramické práce	7	12,1%	11	22,0%	15	26,8%
2858H Sklář, sklářské práce	10	12,0%	19	22,9%	9	11,0%
2861H Brusič skla, brusič technického a šperkového kamene	9	10,8%	12	15,6%	9	13,8%
2862H Malíř skla a keramiky	26	24,3%	15	23,4%	16	15,5%
2953H Pekař, pekařské práce	1	7,1%	5	26,3%	41	19,4%
2954H Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	248	18,6%	271	19,6%	316	20,6%
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	52	17,6%	42	13,6%	51	16,8%
3158H Krejčí, krejčovské práce	201	16,4%	244	19,5%	256	20,6%
3159H Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	11	15,5%	13	18,8%	20	29,0%
3356H Truhlář, truhlářské práce	503	19,1%	627	22,1%	543	19,8%
3359H Čalouník, čalounické práce	32	17,7%	53	29,8%	2	1,2%
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	12	10,6%	2	1,6%	17	12,2%
3453H Reprodukční grafik, litograf. a montážní práce	8	12,1%	14	9,3%	25	13,9%
3456H Fotograf, fotografické práce	35	21,1%	13	8,6%	35	27,1%
3457H Knihař, knihařské práce	7	14,3%	42	77,8%	18	33,3%
3652H Instalatér, instalatérské práce	215	19,9%	284	23,2%	237	20,4%
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	21	19,6%	50	29,6%	33	17,2%
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	76	32,1%	87	36,7%	102	41,8%
3664H Tesař, tesařské práce	39	19,9%	59	24,8%	70	25,0%
3666H Suché montáže	14	28,0%	17	30,9%	24	25,8%
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	182	20,8%	189	22,9%	182	20,9%
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	14	20,9%	17	34,7%	15	22,1%
3751H Manipulant poštovního provozu a přepravy	19	22,4%	15	27,8%	9	12,2%
4151H Zemědělec, zemědělské práce	77	28,3%	78	29,3%	90	27,9%
4152H Zahradník, zahradnické práce	56	23,2%	68	17,2%	76	18,4%
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	29	21,3%	26	13,8%	33	24,8%
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	240	18,5%	304	21,5%	268	18,5%
4156H Lesní výroba, lesnické práce	53	18,7%	59	19,9%	60	17,3%
6351H Technickoadministrativní pracovník	231	20,8%	125	17,0%	133	21,1%
6551H Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	643	18,5%	1015	24,8%	931	23,7%
6552H Kuchař, kuchařské práce	464	18,4%	514	19,8%	579	22,5%
6553H Číšník, servírka	176	18,1%	226	22,1%	249	22,2%
6651H Prodavač, obchodník, obchodní provoz	423	13,3%	597	19,3%	668	22,3%
6652H Aranžér, propagační práce	84	20,4%	110	27,7%	92	21,9%
6951H Kadeřník	425	21,0%	484	22,9%	575	24,9%
6952H Kosmetička	172	24,4%	181	23,6%	207	26,3%
6953H Provoz služeb	77	22,6%	87	24,0%	56	19,6%
8251H Výtvarné a uměleckořemeslné práce	45	15,0%	62	19,0%	55	15,0%
Celkem H	7157	18,7%	8571	21,5%	8456	21,1%

Tabulka 6.11 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2002 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání za duben 2004 - kategorie H (sestupné seřazení kmenových oborů podle obou ukazatelů)

Kmenové obory vzdělání	Průměr MN(1)	2004	
		KKOV	NZ(1) MN(1)
3457H Knihař, knihařské práce	42,7%	3657H	102 41,8%
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	36,9%	3457H	18 33,3%
4151H Zemědělec, zemědělské práce	28,5%	3159H	20 29,0%
3666H Suché montáže	27,8%	4151H	90 27,9%
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	26,1%	3456H	35 27,1%
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	25,4%	2857H	15 26,8%
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	25,0%	6952H	207 26,3%
6952H Kosmetička	24,8%	2355H	220 26,0%
3664H Tesař, tesařské práce	23,5%	3666H	24 25,8%
6652H Aranžér, propagační práce	23,3%	3664H	70 25,0%
6951H Kadeřník	23,0%	6951H	575 24,9%
6551H Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	22,6%	4153H	33 24,8%
6953H Provoz služeb	22,2%	2361H	28 24,3%
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	22,2%	6551H	931 23,7%
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	21,5%	2659H	18 23,7%
2368H Automechanik, tech. práce v autoservisu	21,5%	6552H	579 22,5%
3652H Instalatér, instalátorské práce	21,2%	6651H	668 22,3%
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	21,1%	6553H	249 22,2%
3159H Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	21,1%	3669H	15 22,1%
6553H Číšník, servírka	20,9%	6652H	92 21,9%
2862H Malíř skla a keramiky	20,8%	2655H	25 21,7%
2361H Lakýrník, lakýrnické práce	20,4%	6351H	133 21,1%
3356H Truhlář, truhlářské práce	20,4%	3667H	182 20,9%
6552H Kuchař, kuchařské práce	20,2%	3158H	256 20,6%
3751H Manipulant poštovního provozu a přepravy	20,2%	2954H	316 20,6%
2857H Keramik, keramické práce	20,1%	2362H	18 20,5%
2351H Zámečnické, zámeč. práce a údržba	19,9%	3652H	237 20,4%
6351H Technickoadministrativní pracovník	19,7%	2368H	741 19,9%
2954H Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	19,6%	3356H	543 19,8%
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	19,5%	6953H	56 19,6%
2953H Pekař, pekařské práce	19,3%	2351H	277 19,5%
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	19,3%	2953H	41 19,4%
2655H Mechanik automatizační techniky	19,2%	2366H	53 19,1%
4152H Zahradník, zahradnické práce	19,1%	4155H	268 18,5%
3158H Krejčí, krejčovské práce	18,8%	4152H	76 18,4%
3456H Fotograf, fotografické práce	18,6%	2657H	166 18,2%
4156H Lesní výroba, lesnické práce	18,6%	2652H	12 18,2%
2653H Mechanik elektronických zařízení	18,3%	2651H	414 17,8%
6651H Prodavač, obchodník, obchodní provoz	18,2%	4156H	60 17,3%
2657H Autoelektrikář	17,5%	3655H	33 17,2%
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	17,2%	2956H	51 16,8%
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	16,8%	2653H	109 15,9%
3359H Čalouník, čalounické práce	16,6%	2862H	16 15,5%
2362H Optik	16,5%	8251H	55 15,0%
8251H Výtvarné a uměleckořemeslné práce	16,3%	3453H	25 13,9%
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	16,0%	2861H	9 13,8%
2858H Sklář, sklářské práce	15,3%	3452H	17 12,2%
2861H Brusič skla, brusič technického a šperkového kamene	13,3%	3751H	9 12,2%
3453H Reprodukční grafik, litograf. a montážní práce	11,9%	2356H	35 11,1%
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	10,6%	2858H	9 11,0%
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	9,5%	2352H	21 8,3%
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	8,2%	3359H	2 1,2%
Celkem H (2002 - 2004)	20,5%	Celkem H	8456 21,1%

6.2. Nezaměstnanost absolventů - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi dvou vzdělávacích cest. Jednak jsou to absolventi studijních oborů SOU, což jsou 4leté obory středních odborných učilišť zakončené maturitní zkouškou (absolvent neobdrží výuční list, ale koncepce vzdělávání je taková, že podíl odborného výcviku je prakticky stejný jako ve 3letém učebním oboru – absolvent je tedy fakticky vyučen, připraven pro uplatnění v dělnickém povolání) a jednak to jsou absolventi, kteří se připravovali v nástavbovém studiu pro absolventy učebních oborů – kde získávají po vyučení maturitní vzdělání.

V roce 2000 absolvovalo celkově 11 924 vyučených s maturitou, v roce 2001 se jednalo o 4 684 vyučených s maturitou²³. V roce 2002 absolvovalo 13 108 a v roce 2003 - 13 692 vyučených s maturitou. Proti roku 2000 můžeme tedy pozorovat nárůst absolventů této kategorie vzdělání, který lze rovněž předpokládat i v roce 2004 (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii L²⁴ byl ve školním roce 2003/2004 zhruba o 820 žáků vyšší oproti školnímu roku 2002/2003).

Nejvyšší počty absolventů vyučených s maturitou byly ve školním roce 2002/2003 připravovány ve skupinách oborů 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (23,5 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (23,2 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (13,1 %), 66 Obchod (11,1 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (6,6 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 77,6 % vyučených s maturitou.²⁵

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů s maturitou v roce po absolvování vykazuje nárůst z hodnoty 19,2 % v dubnu 2001 na 21,2 % v dubnu 2004²⁶. Průměrná hodnota za poslední čtyři roky činí 21,4 %. Během tohoto období se jednotlivé skupiny oborů vyvíjely odlišným způsobem.²⁷

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů v průměru za poslední čtyři roky jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů 41 Zemědělství a lesnictví a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie. V roce 2004 nejvyšší míry nezaměstnanosti (nad 24 %) dosahovali absolventi skupin oborů 63 Ekonomika a administrativa, 41 Zemědělství a lesnictví a 66 Obchod. Ze skupin s více jak 1 500 absolventů dosahuje nejvyšší míry nezaměstnanosti skupina 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (která má rovněž vysoký průměr za poslední čtyři roky).

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů podle údajů MPSV dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupin oborů 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie a 29 Potravinářství a potravinářská chemie.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech SOU (kategorie L) poskytuje celkový přehled v následujících třech tabulkách, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] vyučených s maturitou - kategorie vzdělání L - podle skupin oborů vzdělání za poslední čtyři roky (duben 2001 - 2004),**

²³ V tomto roce vyšlo jen velmi málo absolventů nástavbového studia jako důsledek zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996.

²⁴ Zvyšují se zejména počty žáků nástavbového studia.

²⁵ V letošním vydání jsme do této publikace nezařadili tabulku s přehledem o nezaměstnanosti vyučených s maturitou (celkem, technických, zemědělských a společenskovedních oborů) od září do dubna za poslední tři roky. Vedly nás k tomu následující důvody. Prvním bylo zavedení nového přesnějšího ukazatele míry nezaměstnanosti "čerstvých" absolventů. Druhým bylo ustoupení od kategorizace oborů na technické, zemědělské a společenskovední. Jedná se o velmi hrubé členění a zejména kategorie společenskovední seskupuje naprosto nesourodé skupiny oborů, proto považujeme za vhodnější se orientovat spíše na jednotlivé skupiny oborů.

²⁶ Hodnoty míry nezaměstnanosti v dubnu 2002 jsou ovlivněny nízkými počty absolventů v roce 2001.

²⁷ Následující tabulka umožňuje podívat se na tento vývoj v jednotlivých skupinách oborů.

2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti** absolventů kategorie L za **poslední čtyři roky** a **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie L za **duben 2004**, podle kterých jsou sestupně seřazeny skupiny oborů,
3. **počty absolventů** kategorie L za července 2000 až 2003 podle skupin oborů.

Na rozdíl od předchozích vydání se tentokrát v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce.

Tabulka 6.12 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vyučených s maturitou - kategorie L (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
23 Strojírenství a strojírenská výroba	158	24,3%	94	16,4%	278	20,1%	347	19,3%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	183	21,3%	487	22,4%	718	24,2%	648	20,4%
28 Technická chemie a chemie silikátů	4	26,7%	23	21,3%	25	23,6%	21	16,5%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	8	6,1%	3	25,0%	11	16,9%	11	11,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	30	8,3%	24	15,2%	63	22,7%	74	22,4%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	116	21,3%	19	18,6%	64	18,4%	84	23,2%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	6	5,0%	3	20,0%	9	10,1%	14	15,2%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	84	25,3%	1	20,0%	56	26,8%	47	21,8%
37 Doprava a spoje	50	20,2%	61	21,1%	60	15,3%	90	18,2%
41 Zemědělství a lesnictví	68	33,3%	23	65,7%	53	24,3%	50	24,2%
63 Ekonomika a administrativa	233	19,7%	43	16,5%	180	22,4%	157	24,9%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	826	20,4%	53	19,8%	686	25,5%	717	22,2%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	132	14,5%	70	21,1%	169	22,7%	161	17,8%
66 Obchod	371	17,0%	41	27,0%	625	25,6%	365	24,1%
82 Umění a užité umění	4	4,9%	34	19,1%	46	16,7%	61	16,4%
Celkem L	2289	19,2%	1002	21,4%	3086	23,5%	2903	21,2%

Tabulka 6.13 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2001 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů za duben 2004 - kategorie L (sestupně seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr MN(1)	Skupina oborů	2004	
			NZ(1)	MN(1)
41 Zemědělství a lesnictví	29,2%	63 Ekonomika a administrativa	157	24,9%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	24,7%	41 Zemědělství a lesnictví	50	24,2%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	22,3%	66 Obchod	365	24,1%
66 Obchod	22,3%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	84	23,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	22,2%	31 Textilní výroba a oděvnictví	74	22,4%
63 Ekonomika a administrativa	21,3%	64 Podnikání v oborech, v odvětvích	717	22,2%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	20,9%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	47	21,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	20,5%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	648	20,4%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	19,9%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	347	19,3%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	18,4%	37 Doprava a spoje	90	18,2%
37 Doprava a spoje	18,4%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	161	17,8%
31 Textilní výroba a oděvnictví	16,9%	28 Technická chemie a chemie silikátů	21	16,5%
82 Umění a užité umění	16,0%	82 Umění a užité umění	61	16,4%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	10,7%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	14	15,2%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	10,1%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	11	11,0%
Celkem L (průměr 2001 - 2004)	21,4%	Celkem L (2004)	2903	21,2%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii více než 500 absolventů.

Tabulka 6.14 Počty vyučených absolventů s maturitou - kategorie L (2000 - 2003)

Skupina oborů	Počet absolventů			
	2000	2001	2002	2003
23 Strojírenství a strojírenská výroba	651	574	1384	1796
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	861	2176	2962	3182
28 Technická chemie a chemie silikátů	15	108	106	127
29 Potravinářství a potravinářská chemie	131	12	65	100
31 Textilní výroba a oděvnictví	362	158	277	330
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	544	102	348	362
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	120	15	89	92
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	332	5	209	216
37 Doprava a spoje	247	289	391	495
41 Zemědělství a lesnictví	204	35	218	207
63 Ekonomika a administrativa	1183	261	804	630
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	4047	268	2690	3223
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	908	332	744	907
66 Obchod	2181	152	2446	1513
82 Umění a užité umění	81	178	276	372
Čelkem L	11924	4684	13108	13692

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti studijních oborů SOU lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s většími počty absolventů (které měly v roce 2003 více než 50 absolventů)²⁸.

V následujících třech tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů uvedeny:

1. **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] vyučených s maturitou v kategorii vzdělání L podle kmenových oborů vzdělání za poslední tři roky (duben 2002 - 2004)²⁹,**
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L za poslední tři roky,** podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
3. **míra nezaměstnanosti absolventů kategorie L za duben 2004,** podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory³⁰ (tmavé pozadí KKOV označuje kmenové obory, které měly více než 500 absolventů v roce 2003).

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů³¹ kategorie L jsou v průměru za poslední tři roky charakteristické zejména pro kmenové obory Osobní služby, Výpočetní technika, Obecné zemědělství a Telekomunikace. V dubnu 2004 byla rovněž vysoká míra nezaměstnanosti u kmenového oboru Administrativa.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v průměru za poslední tři roky patrné zejména u kmenových oborů Polygrafie, Finančnictví a bankovníctví,

²⁸ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 97 % absolventů této kategorie vzdělání.

²⁹ Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti z dubna 2001 vykazovaly na úrovni kmenových oborů vzdělání určité nepřesnosti, nebyly zahrnuty do časové řady v našich tabulkách. Důvodem nepřesností byly zejména počty nezaměstnaných absolventů, které se poprvé v takové podobě v tomto roce začaly intenzivněji sledovat (u absolventů SOŠ zde hrála navíc roli absence vysokého počtu absolventů v roce 2000 v důsledku zavedení devítileté školní docházky).

³⁰ Počet absolventů daného kmenového oboru získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů mírou nezaměstnanosti daného kmenového oboru [NZ(1)/MN(1)].

³¹ Vzhledem k tomu, že v letošním roce jsme analýzu rozšířili o více kmenových oborů vzdělání s nižšími počty absolventů, v extrémních hodnotách je možno mnohdy nalézt kmenové obory, které v předchozích vydáních nebyly uvedeny.

Potravinářství, Servis a opravy strojů a zařízení, Provoz organizace a ekonomika pošt a Výtvarné a uměleckořemeslné práce.

Tabulka 6.15 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání - kategorie L (dubnové hodnoty 2002 - 2004)

Kmenové obory vzdělání	2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
2343L Strojírenská výroba	20	71,4%	118	23,2%	146	23,9%
2344L Montáž strojů a zařízení	28	16,9%	49	24,1%	62	24,2%
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	46	12,1%	106	16,5%	131	14,6%
2641L Elektrotechnika	17	31,5%	95	24,8%	119	22,7%
2642L Silnoproudá elektrotechnika	51	25,5%	48	21,2%	66	21,7%
2643L Elektronika	328	19,9%	460	23,6%	365	18,8%
2644L Automatizace	23	25,8%	26	21,3%	24	25,3%
2645L Telekomunikace	36	28,1%	36	31,6%	33	26,6%
2646L Aplikovaná elektronika	*	*	22	23,9%	25	18,5%
2647L Výpočetní technika	32	58,2%	31	40,8%	16	26,2%
2842L Průmyslová chemie	19	19,6%	20	22,2%	20	17,7%
2941L Potravinářství	3	25,0%	10	21,3%	6	8,5%
3143L Oděvnictví	24	15,2%	63	22,7%	73	22,1%
3341L Dřevařství	9	45,0%	23	13,8%	29	19,0%
3342L Nábytkářství	10	12,2%	41	22,7%	55	26,3%
3441L Polygrafie	3	20,0%	9	10,1%	12	13,0%
3644L Stavební provoz	1	20,0%	55	29,1%	43	22,3%
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	4	30,8%	15	20,3%	45	25,3%
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	57	20,7%	45	14,2%	45	14,2%
4141L Obecné zemědělství	19	54,3%	15	24,2%	20	29,0%
4145L Zemědělská a lesnická technika	*	*	30	40,0%	17	18,3%
6341L Ekonomika a podnikání	10	17,9%	42	21,1%	40	21,9%
6342L Administrativa	23	16,1%	131	24,3%	104	29,5%
6343L Finančnictví a bankovníctví	10	16,1%	7	10,6%	13	13,8%
6441L Podnikání v oborech	52	22,1%	683	25,7%	717	22,4%
6541L Gastronomie	69	20,8%	168	22,6%	161	17,8%
6641L Provoz obchodu	40	28,4%	615	25,7%	359	24,5%
6941L Osobní služby	*	*	35	68,6%	49	59,8%
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	26	17,0%	42	16,3%	58	17,0%
Celkem L	974	21,2%	3086	23,5%	2903	21,2%

* nedůvěryhodná hodnota

Tabulka 6.16 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2002 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání za duben 2004 - kategorie L (sestupné seřazení kmenových oborů podle obou ukazatelů)

Kmenové obory vzdělání	Průměr MN(1)	2004	
		KKOV	NZ(1) MN(1)
6941L Osobní služby	63,2%	6941L	49 59,8%
2647L Výpočetní technika	41,1%	6342L	104 29,5%
4141L Obecné zemědělství	32,5%	4141L	20 29,0%
2645L Telekomunikace	28,7%	2645L	33 26,6%
4145L Zemědělská a lesnická technika	28,0%	3342L	55 26,3%
3644L Stavební provoz	25,6%	2647L	16 26,2%
6641L Provoz obchodu	25,4%	3741L	45 25,3%
6342L Administrativa	24,9%	2644L	24 25,3%
2343L Strojírenská výroba	24,8%	6641L	359 24,5%
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	24,2%	2344L	62 24,2%
2641L Elektrotechnika	24,0%	2343L	146 23,9%
2644L Automatizace	23,9%	2641L	119 22,7%
6441L Podnikání v oborech	23,8%	6441L	717 22,4%
2642L Silnoproudá elektrotechnika	22,6%	3644L	43 22,3%
3342L Nábytkářství	22,5%	3143L	73 22,1%
2344L Montáž strojů a zařízení	22,2%	6341L	40 21,9%
6341L Ekonomika a podnikání	21,0%	2642L	66 21,7%
3143L Oděvnictví	20,9%	3341L	29 19,0%
2643L Elektronika	20,8%	2643L	365 18,8%
2646L Aplikovaná elektronika	20,7%	2646L	25 18,5%
6541L Gastronomie	20,1%	4145L	17 18,3%
2842L Průmyslová chemie	19,7%	6541L	161 17,8%
3341L Dřevařství	17,9%	2842L	20 17,7%
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	16,7%	8251L	58 17,0%
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	16,2%	2345L	131 14,6%
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	14,7%	3742L	45 14,2%
2941L Potravinářství	14,6%	6343L	13 13,8%
6343L Finančnictví a bankovníctví	13,5%	3441L	12 13,0%
3441L Polygrafie	12,2%	2941L	6 8,5%
Celkem L (2002 - 2004)	22,2%	Celkem L	2903 21,2%

* průměr 2003 - 2004

6.3. Nezaměstnanost absolventů - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi studijních oborů SOŠ s maturitou, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ a po absolvování získali maturitní vysvědčení. Jedná se o studium v oborech vzdělání SOŠ, které poskytují úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitou. Ze všech kategorií středoškolského vzdělání se nejvyšší počty absolventů nacházejí v této kategorii vzdělání.

V roce 2000 ukončilo studium na SOŠ s maturitou celkem 11 267³² absolventů. V roce 2001 se jednalo o 45 537 absolventů, v roce 2002 o 42 428 a v roce 2003 o 41 987 maturantů. Od roku 2001 dochází k mírnému poklesu absolventů této kategorie vzdělání, který by v roce 2004 měl být vystřídán mírným nárůstem (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii M byl ve školním roce 2003/2004 zhruba o 800 vyšší oproti školnímu roku 2002/2003).

³² V roce 2000 se jednalo o výjimečně nízký počet absolventů SOŠ, který byl způsoben zavedením povinné devítileté školní docházky v roce 1996.

Nejvyšší počty absolventů maturitních oborů SOŠ byly ve školním roce 2002/2003 připravovány ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (21,0 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (10,9 %), 53 Zdravotnictví (10,4 %), 23 Strojírnoství a strojírenská výroba (9,1 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (7,6 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (6,1 %) a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (5,9 %) a 41 Zemědělství a lesnictví (5,2 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 76,2 % absolventů maturitních oborů SOŠ.³³

Míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ v roce po absolvování vykazuje mírný pokles z hodnoty 17,0 % v dubnu 2001³⁴ na 15,0 % v dubnu 2004. Průměrná hodnota za poslední čtyři roky činí 15,6 %. Během tohoto období se jednotlivé skupiny oborů vyvíjely odlišným způsobem.³⁵

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů v průměru za poslední čtyři roky jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích. V případě posledních dvou skupin oborů, které mají vysoké počty absolventů, vysoká míra nezaměstnanosti ukazuje na zjevné problémy s uplatnitelností absolventů tohoto zaměření.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů podle údajů MPSV dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupiny 53 Zdravotnictví, kde jsou dosahovány trvale výrazně nižší hodnoty než u ostatních skupin, další v pořadí jsou skupiny 63 Ekonomika a administrativa a 29 Potravinářství a potravinářská chemie.

Nejpočetnější skupina absolventů maturitních oborů SOŠ 63 Ekonomika a administrativa představuje zároveň nejpočetnější skupinu nezaměstnaných absolventů maturitních oborů evidovaných na úřadech práce. To však ještě neznamená, že jejich situace je závažná. Dokladem toho je její zařazení mezi skupiny oborů s nízkou mírou nezaměstnanosti. Úřady práce často vnímají absolventy obchodních akademií jako problematickou skupinu, důvodem těchto úvah je především to, že vycházejí z již zmiňovaného vysokého počtu nezaměstnaných. Velké procento jich většinou nachází práci poměrně snadno a pokud jsou ostatní evidováni jako uchazeči o zaměstnání, tak jsou následně poměrně snadno absorbováni trhem práce.

Nízké míry nezaměstnanosti rovněž dosahují skupiny oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů v maturitních oborech SOŠ (kategorie M) poskytuje celkový přehled v následujících třech tabulkách³⁶, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] SOŠ s maturitou - kategorie vzdělání M - podle skupin oborů vzdělání za poslední čtyři roky (duben 2001 - 2004),**
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M za poslední čtyři roky a míra nezaměstnanosti absolventů kategorie M za duben 2004, podle kterých jsou sestupně seřazeny skupiny oborů,**

³³ V letošním vydání jsme do této publikace nezařadili tabulku s přehledem o nezaměstnanosti absolventů SOŠ s maturitou (celkem, technických, zemědělských a společenskovedních oborů) od září do dubna za poslední tři roky. Vedly nás k tomu následující důvody. Prvním bylo zavedení nového přesnějšího ukazatele míry nezaměstnanosti "čerstvých" absolventů. Druhým bylo ustoupení od kategorizace oborů na technické, zemědělské a společenskovední. Jedná se o velmi hrubé členění a zejména kategorie společenskovední seskupuje naprosto nesourodé skupiny oborů. Proto považujeme za vhodnější se orientovat spíše na jednotlivé skupiny oborů.

³⁴ Hodnoty míry nezaměstnanosti v dubnu 2001 jsou ovlivněny nízkými počty absolventů v roce 2000.

³⁵ Následující tabulka umožňuje podívat se na tento vývoj v jednotlivých skupinách oborů.

³⁶ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na občas se vyskytující chybné údaje v databázích. Uvedení řady hodnot za poslední čtyři roky a průměru (2001 – 2004) by mělo tyto nedostatky eliminovat.

3. počty absolventů kategorie M za červen 2000 až 2003 podle skupin oborů.

Na rozdíl od předchozích vydání se tentokrát v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Tabulka 6.17 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů SOŠ s maturitou - kategorie M (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	7	25,0%	58	22,1%	94	23,0%	115	24,4%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	3	50,0%	12	17,6%	20	17,4%	27	23,1%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	36	12,9%	412	16,4%	555	18,1%	553	14,5%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	97	26,6%	578	14,7%	675	15,9%	539	11,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	7	35,0%	79	16,6%	112	16,2%	98	13,1%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	2	14,3%	23	10,4%	53	16,1%	67	14,4%
31 Textilní výroba a oděvnictví	34	17,0%	74	15,4%	103	18,4%	114	17,9%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	4	26,7%	14	17,5%	15	30,6%	13	21,3%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	7	41,2%	49	21,5%	41	15,2%	38	12,1%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	11	30,6%	20	15,4%	28	16,2%	23	12,7%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	183	16,7%	479	17,4%	471	15,1%	394	12,4%
37 Doprava a spoje	37	44,0%	100	16,3%	105	18,7%	135	13,9%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	7	9,1%	41	20,1%	44	19,8%	37	16,4%
41 Zemědělství a lesnictví	81	22,2%	384	19,1%	470	22,2%	428	19,6%
43 Veterinářství a veterinární prevence	5	25,0%	25	16,3%	25	12,5%	41	15,8%
53 Zdravotnictví	66	8,8%	147	4,0%	220	5,5%	346	7,9%
63 Ekonomika a administrativa	673	14,6%	1696	12,1%	1428	13,6%	1217	13,8%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	192	26,4%	1597	21,4%	1055	23,5%	522	21,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	208	13,8%	319	17,2%	431	18,5%	428	16,7%
66 Obchod	*	*	11	15,1%	10	13,2%	17	15,2%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	33	36,7%	326	24,5%	356	22,0%	338	20,0%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	25	20,8%	190	14,6%	295	17,3%	376	18,9%
78 Obecně odborná příprava	72	25,6%	61	11,2%	35	10,7%	82	16,2%
82 Umění a užité umění	100	18,5%	201	19,0%	217	19,4%	191	16,3%
Celkem M	1920	17,0%	6918	15,2%	6928	16,3%	6312	15,0%

* nedůvěryhodná hodnota

Tabulka 6.18 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2001 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů za duben 2004 - kategorie M (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr MN(1)	Skupina oborů	2004	
			NZ(1)	MN(1)
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	23,4%	16 Ekologie a ochrana životního prostředí	115	24,4%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	22,4%	21 Hornictví, hutnictví a slévárství	27	23,1%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	22,3%	32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	13	21,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	22,2%	64 Podnikání v oborech, v odvětvích	522	21,1%
41 Zemědělství a lesnictví	20,4%	68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	338	20,0%
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	20,3%	41 Zemědělství a lesnictví	428	19,6%
82 Umění a užité umění	18,2%	75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	376	18,9%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	17,7%	31 Textilní výroba a oděvnictví	114	17,9%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	17,3%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	428	16,7%
31 Textilní výroba a oděvnictví	17,3%	39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	37	16,4%
37 Doprava a spoje	16,9%	82 Umění a užité umění	191	16,3%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	16,8%	78 Obecně odborná příprava	82	16,2%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	16,3%	43 Veterinářství a veterinární prevence	41	15,8%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	16,1%	66 Obchod	17	15,2%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	15,8%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	553	14,5%
28 Technická chemie a chemie silikátů	15,3%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	67	14,4%
43 Veterinářství a veterinární prevence	15,2%	37 Doprava a spoje	135	13,9%
78 Obecně odborná příprava	15,1%	63 Ekonomika a administrativa	1217	13,8%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	15,0%	28 Technická chemie a chemie silikátů	98	13,1%
66 Obchod*	14,6%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	23	12,7%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	14,4%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	394	12,4%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	14,1%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	38	12,1%
63 Ekonomika a administrativa	13,2%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	539	11,8%
53 Zdravotnictví	6,1%	53 Zdravotnictví	346	7,9%
Celkem M (průměr 2001 - 2004)	15,6%	Celkem M (2004)	6312	15,0%

* průměr 2002 - 2004

Pozn.: Tmavé pozadí - skupiny oborů, které měly v dané kategorii více než 1 500 absolventů v roce 2003.

Tabulka 6.19 Počty absolventů SOŠ s maturitou - kategorie M (2000 - 2003)

Skupina oborů	Počet absolventů			
	2000	2001	2002	2003
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	28	263	409	471
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	6	68	115	117
23 Strojírenství a strojírenská výroba	280	2519	3069	3820
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	364	3923	4250	4568
28 Technická chemie a chemie silikátů	20	475	692	749
29 Potravinářství a potravinářská chemie	14	222	329	466
31 Textilní výroba a oděvnictví	200	482	561	636
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	15	80	49	61
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	17	228	270	313
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	36	130	173	181
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1098	2746	3119	3188
37 Doprava a spoje	84	612	561	973
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	77	204	222	225
41 Zemědělství a lesnictví	365	2011	2115	2185
43 Veterinářství a veterinární prevence	20	153	200	259
53 Zdravotnictví	754	3695	4022	4384
63 Ekonomika a administrativa	4606	14042	10538	8799
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	727	7466	4494	2476
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1504	1860	2327	2568
66 Obchod	90	73	76	112
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	19	1332	1619	1688
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	120	1299	1710	1993
78 Obecně odborná příprava	281	545	328	507
82 Umění a užité umění	542	1060	1120	1173
Celkem M	11267	45537	42428	41987

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti maturitních oborů SOŠ lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s většími počty absolventů (které měly v roce 2003 více než 50 absolventů)³⁷.

V následujících třech tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů uvedeny:

1. **počty nezaměstnaných** absolventů [NZ(1)] a **míry nezaměstnanosti** absolventů [MN(1)] SOŠ s maturitou v kategorii vzdělání M podle kmenových oborů vzdělání za **poslední tři roky** (duben 2002 - 2004)³⁸,
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti** absolventů kategorie M za **poslední tři roky**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
3. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie M za **duben 2004**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory³⁹ (tmavé pozadí KKOV označuje kmenové obory, které měly v roce 2003 více než 1 000 absolventů).

³⁷ Uvedené kmenové obory v sobě zahrnují více než 99 % absolventů této kategorie vzdělání.

³⁸ Vzhledem k tomu, že dubnové hodnoty míry nezaměstnanosti 2001 vykazovaly na úrovni kmenových oborů vzdělání určité nepřesnosti, nebyly zahrnuty do časové řady v našich tabulkách. Důvodem nepřesností byly zejména počty nezaměstnaných absolventů, které se poprvé v takové podobě v tomto roce začaly intenzivněji sledovat (u absolventů SOŠ zde hrála navíc roli absence vysokého počtu absolventů v roce 2000 v důsledku zavedení devítileté školní docházky).

³⁹ Počet absolventů daného kmenového oboru získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů mírou nezaměstnanosti daného kmenového oboru [NZ(1)/MN(1)].

Tabulka 6.20 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání - kategorie M (dubnové hodnoty 2002 - 2004)

Kmenové obory vzdělání	2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
1601M Ekologie a ochrana prostředí	58	22,1%	81	22,1%	97	23,3%
1602M Průmyslová ekologie	*	*	13	30,2%	18	32,7%
2143M Hutní výroba a druhovýroba	4	12,9%	12	25,5%	14	25,9%
2341M Strojírenství	275	15,5%	368	15,6%	382	12,7%
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	137	18,4%	187	26,4%	171	21,0%
2641M Elektrotechnika	195	18,3%	201	16,5%	142	10,6%
2642M Silnoproudá elektrotechnika	17	16,0%	27	26,7%	19	17,8%
2643M Elektronika	120	12,8%	133	12,9%	110	11,1%
2644M Automatizace	45	15,2%	60	21,2%	47	13,1%
2645M Telekomunikace	15	14,6%	20	23,8%	26	16,0%
2646M Aplikovaná elektronika	4	4,2%	4	4,3%	7	8,6%
2647M Výpočetní technika	182	13,8%	230	16,0%	188	12,3%
2841M Chemická technologie	39	24,8%	15	13,0%	9	9,4%
2844M Aplikovaná chemie	13	9,9%	80	17,0%	80	13,0%
2941M Potravinářství	*	*	*	*	11	20,0%
2942M Analýza potravin	10	12,8%	33	16,9%	31	13,7%
2943M Technologie sacharidů	6	9,2%	5	13,9%	7	9,1%
2944M Technologie masa	3	7,9%	4	7,8%	10	17,2%
2945M Kvasná technologie	4	9,8%	5	22,7%	7	14,0%
3141M Textilnictví	5	10,4%	23	24,7%	19	19,4%
3143M Oděvnictví	68	15,7%	79	16,9%	95	17,7%
3341M Dřevařství	16	25,8%	17	35,4%	3	4,4%
3342M Nábytkářství	30	18,1%	22	10,6%	31	13,8%
3441M Polygrafie	12	14,6%	18	14,5%	17	15,9%
3442M Obalová technika, zpracování papíru	8	16,7%	10	20,4%	6	8,1%
3641M Pozemní stavitelství	163	19,9%	149	18,0%	128	15,0%
3645M Technická zařízení budov	45	23,1%	54	21,4%	51	16,7%
3646M Geodézie a kartografie	29	12,4%	24	8,0%	18	6,5%
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	77	17,3%	85	24,9%	99	17,0%
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	23	13,7%	20	9,1%	36	9,3%
3941M Technický interdisciplinární	33	16,2%	33	14,9%	30	15,0%
4141M Obecné zemědělství	263	21,1%	304	24,8%	269	22,6%
4143M Chov hospodářských zvířat	7	17,9%	19	26,0%	13	23,2%
4144M Zahradnictví	23	9,7%	50	17,0%	55	14,9%
4145M Zemědělská a lesnická technika	54	24,2%	65	24,8%	56	20,5%
4146M Lesní hospodářství	36	14,1%	25	10,9%	28	11,6%
4341M Veterinární prevence	25	16,3%	25	12,5%	41	15,8%
5341M Ošetřovatelství	91	3,1%	158	4,9%	269	7,8%
5343M Laborant ve zdravotnictví	17	3,5%	26	5,1%	26	4,7%
5344M Technik ve zdravotnictví	25	9,1%	26	10,5%	45	13,8%
5345M Specializace ve zdravotnictví	12	42,9%	10	21,3%	6	10,5%
6341M Ekonomika a podnikání	1687	12,1%	1419	13,5%	1207	13,8%
6441M Podnikání v oborech	19	15,8%	21	26,3%	23	29,5%
6442M Organizace a management v odvětví	1484	22,2%	937	24,3%	421	21,3%
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	94	14,4%	97	17,5%	78	18,7%
6542M Hotelnictví a turismus	319	17,2%	430	18,5%	427	16,7%
6643M Knihkupectví	11	15,1%	10	13,2%	17	15,2%
6841M Obecně právní činnost	14	18,2%	17	21,0%	18	16,7%
6842M Bezpečnostně právní činnost	63	27,9%	81	29,7%	82	21,9%
6843M Veřejnosprávní činnost	249	24,2%	258	20,4%	238	19,7%
7241M Informační služby, knihovnictví	4	10,0%	4	8,3%	11	20,0%
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	69	9,9%	62	8,8%	86	10,9%
7541M Sociální činnost	121	20,0%	233	23,1%	290	24,0%
7841M Rodinná příprava	29	22,0%	12	48,0%	41	36,6%
7842M Lyceum	32	7,7%	23	7,6%	41	10,4%
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	191	18,3%	207	19,0%	179	15,9%
Celkem M	6918	15,2%	6928	16,3%	6312	15,0%

* nedůvěryhodná hodnota

Tabulka 6.21 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2002 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání za duben 2004 - kategorie M (sestupně seřazení kmenových oborů podle obou ukazatelů)

Kmenové obory vzdělání	Průměr MN(1)	2004	
		KKOV	NZ(1) MN(1)
1602M Průmyslová ekologie	31,6%	7841M	41 36,6%
7841M Rodinná příprava	30,5%	1602M	18 32,7%
6842M Bezpečnostně právní činnost	25,9%	6441M	23 29,5%
4143M Chov hospodářských zvířat	23,2%	2143M	14 25,9%
4145M Zemědělská a lesnická technika	23,1%	7541M	290 24,0%
7541M Sociální činnost	22,8%	1601M	97 23,3%
4141M Obecné zemědělství	22,8%	4143M	13 23,2%
2143M Hutní výroba a druhovýroba	22,7%	4141M	269 22,6%
6442M Organizace a management v odvětví	22,7%	6842M	82 21,9%
6441M Podnikání v oborech	22,7%	6442M	421 21,3%
1601M Ekologie a ochrana prostředí	22,6%	2345M	171 21,0%
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	21,8%	4145M	56 20,5%
6843M Veřejnosprávní činnost	21,3%	7241M	11 20,0%
5345M Specializace ve zdravotnictví	21,2%	6843M	238 19,7%
3341M Děvařství	20,2%	3141M	19 19,4%
2642M Silnoproudá elektrotechnika	20,1%	6443M	78 18,7%
3645M Technická zařízení budov	19,9%	2642M	19 17,8%
3141M Textilnictví	19,7%	3143M	95 17,7%
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	19,1%	2944M	10 17,2%
6841M Obecně právní činnost	18,4%	3741M	99 17,0%
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	17,7%	3645M	51 16,7%
3641M Pozemní stavitelství	17,6%	6542M	427 16,7%
6542M Hotelnictví a turismus	17,4%	6841M	18 16,7%
2645M Telekomunikace	17,4%	2645M	26 16,0%
2841M Chemická technologie	17,1%	3441M	17 15,9%
3143M Oděvnictví	16,8%	8241M	179 15,9%
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	16,5%	4341M	41 15,8%
2644M Automatizace	16,2%	6643M	17 15,2%
3941M Technický interdisciplinární	15,3%	3941M	30 15,0%
3441M Polygrafie	15,0%	3641M	128 15,0%
4341M Veterinární prevence	14,9%	4144M	55 14,9%
2942M Analýza potravin	14,8%	2945M	7 14,0%
2641M Elektrotechnika	14,8%	5344M	45 13,8%
6643M Knihkupectví	14,6%	6341M	1207 13,8%
2341M Strojírenství	14,4%	3342M	31 13,8%
4144M Zahradnictví	14,2%	2942M	31 13,7%
2844M Aplikovaná chemie	14,2%	2644M	47 13,1%
2945M Kvasná technologie	14,2%	2844M	80 13,0%
3442M Obalová technika, zpracování papíru	14,0%	2341M	382 12,7%
2647M Výpočetní technika	14,0%	2647M	188 12,3%
3342M Nábytkářství	13,9%	4146M	28 11,6%
7241M Informační služby, knihovnictví	13,3%	2643M	110 11,1%
6341M Ekonomika a podnikání	13,0%	7531M	86 10,9%
2643M Elektronika	12,3%	2641M	142 10,6%
4146M Lesní hospodářství	12,3%	5345M	6 10,5%
2944M Technologie masa	11,6%	7842M	41 10,4%
5344M Technik ve zdravotnictví	11,3%	2841M	9 9,4%
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	10,2%	3742M	36 9,3%
2943M Technologie sacharidů	10,1%	2943M	7 9,1%
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	9,9%	2646M	7 8,6%
3646M Geodézie a kartografie	8,7%	3442M	6 8,1%
7842M Lyceum	8,6%	5341M	269 7,8%
2646M Aplikovaná elektronika	5,6%	3646M	18 6,5%
5341M Ošetřovatelství	5,4%	5343M	26 4,7%
5343M Laborant ve zdravotnictví	4,4%	3341M	3 4,4%
Celkem M (2002 - 2004)	15,5%	Celkem M	6312 15,0%

* průměr 2003 - 2004

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů⁴⁰ kategorie M jsou v průměru za poslední tři roky charakteristické zejména pro kmenové obory vzdělání Průmyslová ekologie, Rodinná příprava, Bezpečnostně právní činnost, Chov hospodářských zvířat, Zemědělská a lesnická technika, Sociální činnost, Obecné zemědělství, Hutní výroba a druhovýroba, Organizace a management v odvětví, Podnikání v oborech, Ekologie a ochrana životního prostředí a Servis a opravy strojů a zařízení.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v průměru za poslední tři roky patrné zejména u kmenových oborů vzdělání Laborant ve zdravotnictví, Ošetřovatelství, Aplikovaná elektronika, Lyceum, Geodézie a kartografie, Předškolní a mimoškolní pedagogika, Technologie sacharidů a Provoz, organizace a ekonomika pošt. V dubnu 2004 byla rovněž nízká míra nezaměstnanosti u kmenových oborů Dřevařství a Obalová technika, zpracování papíru.

V souvislosti s mnohdy mylnými představami o vysoké nezaměstnanosti absolventů ekonomického zaměření považujeme za potřebné upozornit na skutečnost, že průměrná hodnota míry nezaměstnanosti za poslední tři roky kmenového oboru Ekonomika a podnikání (v něm je začleněn obor Obchodní akademie) je podprůměrná. V dubnu 2004 její míra nezaměstnanosti dosahovala 13,8 %.

6.4. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi, kteří se připravovali ve dvou až tříapůlletých studijních oborech VOŠ. Jedná se o historicky nejmladší kategorii vzdělání, ve které se vyšší počty absolventů začaly objevovat v roce 1998. Do této kategorie přísluší i relativně malý počet absolventů konzervatoří.

V roce 2000 absolvovalo celkově 7 904 absolventů VOŠ. V roce 2001 se jednalo o 7 886 absolventů VOŠ, v roce 2002 o 6 909 a v roce 2003 o 5 103 absolventů VOŠ. V porovnání s rokem 2001 došlo k poměrně velkému poklesu absolventů této kategorie vzdělání, který by v roce 2004 měl být vystřídán výrazným nárůstem (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii N byl ve školním roce 2003/2004 zhruba o 1 700 žáků vyšší oproti školnímu roku 2002/2003).

Nejvyšší počty absolventů VOŠ byly ve školním roce 2002/2003 připravovány ve skupinách oborů 53 Zdravotnictví (20,5 %), 63 Ekonomika a administrativa (19,1 %), 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (12,2 %), 82 Umění a užité umění (12,1 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (7,6 %), 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (5,4 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (5,2 %) a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (4,3 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 86,2 % absolventů.⁴¹

Míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ v roce po absolvování vykazuje poměrně značný nárůst z hodnoty 9,6 % v dubnu 2001 na 13,6 % v dubnu 2004⁴². Průměrná hodnota za poslední čtyři roky činí 12,2 %. Během tohoto období se jednotlivé skupiny oborů vyvíjely odlišným způsobem.⁴³

⁴⁰ Vzhledem k tomu, že v letošním roce jsme analýzu rozšířili o více kmenových oborů s nižšími počty absolventů, v extrémních hodnotách je možno mnohdy nalézt kmenové obory, které v předchozích vydáních nebyly uvedeny.

⁴¹ V letošním vydání jsme do této publikace nezařadili tabulku s přehledem o nezaměstnanosti absolventů VOŠ (celkem, technických, zdravotnických a společenskovedních oborů) od září do dubna za poslední tři roky. Vedly nás k tomu následující důvody. Prvním bylo zavedení nového přesnějšího ukazatele míry nezaměstnanosti "čerstvých" absolventů. Druhým bylo ustoupení od kategorizace oborů na technické, zdravotnické a společenskovední. Jedná se o velmi hrubé členění a zejména kategorie společenskovední seskupuje naprosto nesourodé skupiny oborů. Proto považujeme za vhodnější se orientovat spíše na jednotlivé skupiny oborů.

⁴² Hodnoty míry nezaměstnanosti v dubnu 2004 jsou ovlivněny nízkými počty absolventů v roce 2003.

⁴³ Následující tabulka umožňuje podívat se na tento vývoj v jednotlivých skupinách oborů.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů jsou v průměru za poslední čtyři roky charakteristické zejména pro skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 41 Zemědělství a lesnictví, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 37 Doprava a spoje.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů podle údajů MPSV dosahují a tedy rychleji nalézají uplatnění na trhu práce podle průměru za poslední čtyři roky absolventi skupin oborů 53 Zdravotnictví, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče, 61 Filozofie a teologie a 82 Umění a užité umění.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech VOŠ (kategorie N) poskytuje celkový přehled v následujících třech tabulkách⁴⁴, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počty nezaměstnaných absolventů [NZ(1)] a míry nezaměstnanosti absolventů [MN(1)] VOŠ - kategorie vzdělání N - podle skupin oborů vzdělání za poslední čtyři roky (duben 2001 - 2004),**
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti absolventů kategorie N za poslední čtyři roky a míra nezaměstnanosti absolventů kategorie N za duben 2004,** podle kterých jsou sestupně seřazeny skupiny oborů,
3. **počty absolventů kategorie N za červen 2000 až 2003 podle skupin oborů.**

Na rozdíl od předchozích vydání se tentokrát v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Tabulka 6.22 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů VOŠ - kategorie N (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	12	13,0%	15	19,2%	8	10,1%	15	26,8%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	34	33,7%	49	29,9%	34	36,2%	13	16,9%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	70	18,0%	86	24,0%	69	20,8%	45	17,1%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	12	19,7%	14	28,0%	4	12,5%	3	15,8%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	3	9,7%	3	9,7%	5	17,2%	1	4,8%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	26	28,9%	26	31,3%	24	26,7%	9	11,7%
37 Doprava a spoje	6	54,5%	3	21,4%	3	11,1%	5	25,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	1	2,9%	9	24,3%	7	10,9%	4	17,4%
41 Zemědělství a lesnictví	46	20,4%	76	28,9%	66	27,2%	49	24,6%
53 Zdravotnictví	52	2,8%	78	4,3%	66	4,4%	54	5,2%
61 Filozofie, teologie	3	20,0%	3	10,3%	1	4,5%	2	7,7%
63 Ekonomika a administrativa	208	10,5%	297	17,3%	226	17,1%	149	15,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	50	14,8%	46	11,6%	46	17,2%	34	15,5%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	41	7,3%	55	10,0%	79	13,6%	51	13,2%
66 Obchod	15	16,5%	22	25,6%	0	0,0%	4	22,2%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	52	14,3%	90	15,7%	78	13,2%	42	15,3%
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	18	13,0%	21	10,3%	19	12,8%	40	23,7%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	65	7,4%	53	6,2%	91	10,9%	84	13,5%
82 Umění a užité umění	41	6,5%	57	10,1%	65	11,9%	70	11,4%
Celke m N	762	9,6%	1018	12,9%	909	13,2%	696	13,6%

⁴⁴ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na občas se vyskytující chybné údaje v databázích. Uvedení řady hodnot za poslední čtyři roky a průměru (2001 – 2004) by mělo tyto nedostatky eliminovat.

Tabulka 6.23 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2001 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů za duben 2004 - kategorie N (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr MN(1)	Skupina oborů	2004	
			NZ(1)	MN(1)
23 Strojírenství a strojírenská výroba	29,8%	16 Ekologie a ochrana životního prostředí	15	26,8%
41 Zemědělství a lesnictví	25,5%	37 Doprava a spoje	5	25,0%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	25,0%	41 Zemědělství a lesnictví	49	24,6%
37 Doprava a spoje	23,6%	72 Publicistika, knihovnictví a informatika	40	23,7%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	20,4%	66 Obchod	4	22,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	20,1%	39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	4	17,4%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	16,4%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	45	17,1%
66 Obchod	16,1%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	13	16,9%
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	14,8%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	3	15,8%
63 Ekonomika a administrativa	14,7%	64 Podnikání v oborech, v odvětvích	34	15,5%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	14,5%	68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	42	15,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	14,4%	63 Ekonomika a administrativa	149	15,3%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	13,3%	75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	84	13,5%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	10,9%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	51	13,2%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	10,7%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	9	11,7%
82 Umění a užité umění	9,9%	82 Umění a užité umění	70	11,4%
61 Filozofie, teologie	9,8%	61 Filozofie, teologie	2	7,7%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	9,2%	53 Zdravotnictví	54	5,2%
53 Zdravotnictví	4,0%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	1	4,8%
Celkem N (průměr 2001 - 2004)	12,2%	Celkem N (2004)	696	13,6%

Pozn.: Tmavé pozadí - skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii více než 250 absolventů.

Tabulka 6.24 Počty absolventů VOŠ - kategorie N (červnové hodnoty 2000 - 2003)

Skupina oborů	Počet absolventů			
	2000	2001	2002	2003
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	92	78	79	56
23 Strojírenství a strojírenská výroba	101	164	94	77
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	389	358	331	263
29 Potravinářství a potravinářská chemie	61	50	32	19
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	31	31	29	21
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	90	83	90	77
37 Doprava a spoje	11	14	27	20
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	34	37	64	23
41 Zemědělství a lesnictví	225	263	243	199
53 Zdravotnictví	1844	1814	1514	1045
61 Filozofie, teologie	15	29	22	26
63 Ekonomika a administrativa	1989	1713	1319	974
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	338	395	268	219
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	559	548	581	386
66 Obchod	91	86	59	18
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	364	573	593	274
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	138	204	149	169
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	877	854	836	622
82 Umění a užité umění	628	566	548	615
Celkem N	7904	7886	6909	5103

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti oborů VOŠ lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty

absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s většími počty absolventů (které měly v roce 2003 více než 50 absolventů)⁴⁵.

V následujících třech tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **počty nezaměstnaných** absolventů [NZ(1)] a **míry nezaměstnanosti** absolventů [MN(1)] VOŠ v kategorii vzdělání N podle kmenových oborů za **poslední tři roky** (duben 2002 - 2004)⁴⁶,
2. **průměrná hodnota míry nezaměstnanosti** absolventů kategorie N za **poslední tři roky**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
3. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie N za **duben 2004**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory⁴⁷ (tmavé pozadí KKOV označuje kmenové obory, které měly více než 250 absolventů v roce 2003).

Tabulka 6.25 Počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání - kategorie N (dubnové hodnoty 2002 - 2004)

Kmenové obory vzdělání	2002		2003		2004	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
1601N Ekologie a ochrana životního prostředí	15	19,2%	7	10,0%	15	26,8%
2345N Servis a opravy strojů a zařízení	27	36,5%	19	52,8%	10	17,2%
2631N Výpočet. technika a infor. technologie	77	24,9%	60	20,1%	43	20,5%
3641N Pozemní stavitelství	19	38,0%	16	30,8%	8	16,0%
4131N Zemědělství	69	30,7%	63	29,4%	44	27,3%
5341N Ošetrovatelství	34	3,1%	33	4,0%	27	4,2%
5342N Rehabilitace	11	2,8%	13	3,0%	10	3,5%
5345N Specializace ve zdravotnictví	22	12,0%	16	8,5%	13	17,8%
6341N Ekonomika a podnikání	211	19,4%	157	18,3%	106	17,8%
6343N Finančnictví a bankovníctví	86	13,7%	69	15,0%	43	11,4%
6431N Management firem	46	11,6%	46	17,2%	34	15,5%
6542N Hotelnictví a turismus	42	8,5%	67	12,9%	42	12,4%
6841N Obecně právní činnost	53	16,2%	52	14,7%	5	7,1%
6843N Veřejnosprávní činnost	32	15,9%	26	11,8%	31	17,4%
7241N Informační služby, knihovnictví	21	13,9%	15	13,8%	34	28,8%
7242N Publicistika	*	*	4	10,0%	6	11,8%
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	10	5,1%	13	7,0%	26	16,5%
7541N Sociální činnost	38	7,0%	62	11,5%	57	13,0%
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	24	21,6%	10	10,0%	14	14,0%
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	6	11,3%	7	11,1%	10	16,9%
8244N Hudba	8	3,3%	17	7,9%	15	5,4%
8245N Zpěv	4	10,5%	6	14,3%	4	7,1%
8246N Tanec	1	2,5%	4	6,2%	4	7,4%
Celkem N	856	12,3%	909	13,2%	696	13,6%

* nedůvěryhodná hodnota

⁴⁵ Uvedené kmenové obory v sobě zahrnují více než 90 % absolventů této kategorie vzdělání.

⁴⁶ Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti z dubna 2001 vykazovaly na úrovni kmenových oborů vzdělání určité nepřesnosti, nebyly zahrnuty do časové řady v našich tabulkách. Důvodem nepřesností byly zejména počty nezaměstnaných absolventů, které se poprvé v takové podobě v tomto roce začaly intenzivněji sledovat (u absolventů SOŠ zde hrála navíc roli absence vysokého počtu absolventů v roce 2000 v důsledku zavedení devítileté školní docházky).

⁴⁷ Počet absolventů daného kmenového oboru získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů mírou nezaměstnanosti daného kmenového oboru [NZ(1)/MN(1)].

Tabulka 6.26 Průměrná míra nezaměstnanosti absolventů (za duben 2002 až 2004) a míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání za duben 2004 - kategorie N (sestupné seřazení kmenových oborů podle obou ukazatelů)

Kmenové obory vzdělání	Průměr MN(1)	2004	
		KKOV	NZ(1) MN(1)
2345N Servis a opravy strojů a zařízení	33,3%	7241N	34 28,8%
4131N Zemědělství	29,3%	4131N	44 27,3%
3641N Pozemní stavitelství	28,3%	1601N	15 26,8%
2631N Výpočet. technika a infor. technologie	22,0%	2631N	43 20,5%
6341N Ekonomika a podnikání	18,7%	5345N	13 17,8%
7241N Informační služby, knihovnictví	18,5%	6341N	106 17,8%
1601N Ekologie a ochrana životního prostředí	18,1%	6843N	31 17,4%
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	15,4%	2345N	10 17,2%
6843N Veřejnosprávní činnost	14,9%	8243N	10 16,9%
6841N Obecně právní činnost	14,7%	7532N	26 16,5%
6431N Management firem	14,3%	3641N	8 16,0%
6343N Finančnictví a bankovnictví	13,5%	6431N	34 15,5%
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	13,1%	8241N	14 14,0%
5345N Specializace ve zdravotnictví	11,5%	7541N	57 13,0%
6542N Hotelnictví a turismus	11,2%	6542N	42 12,4%
7242N Publicistika*	11,0%	7242N	6 11,8%
7541N Sociální činnost	10,3%	6343N	43 11,4%
8245N Zpěv	10,3%	8246N	4 7,4%
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	9,1%	8245N	4 7,1%
8246N Tanec	5,7%	6841N	5 7,1%
8244N Hudba	5,5%	8244N	15 5,4%
5341N Ošetrovatelství	3,6%	5341N	27 4,2%
5342N Rehabilitace	3,1%	5342N	10 3,5%
Celkem N (2002 - 2004)	13,3%	Celkem N	696 13,6%

* průměr 2003 - 2004

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů⁴⁸ kategorie N jsou v průměru za poslední tři roky charakteristické zejména pro kmenové obory Servis a opravy strojů a zařízení, Zemědělství, Pozemní stavitelství, Výpočetní technika a informační technologie a Ekonomika a podnikání. V dubnu 2004 byla rovněž vysoká míra nezaměstnanosti u kmenových oborů Informační služby, knihovnictví a Ekologie a ochrana životního prostředí.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie N jsou v průměru za poslední tři roky patrné zejména u kmenových oborů Rehabilitace, Ošetrovatelství, Hudba a Tanec.

Ve skupině 23 Strojírenství, která působí problematičtě z hlediska celku skupin oborů, je v tabulce zastoupen pouze jeden kmenový obor. Je to proto, že se celkově jedná o malé počty absolventů a při rozdělení na kmenové obory nejsou příslušné strojírenské kmenové obory do výběru zahrnuty.

⁴⁸ Vzhledem k tomu, že v letošním roce jsme analýzu rozšířili o více kmenových oborů s nižšími počty absolventů, v extrémních hodnotách je možno mnohdy nalézt kmenové obory, které v předchozích vydáních nebyly uvedeny.

7. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol

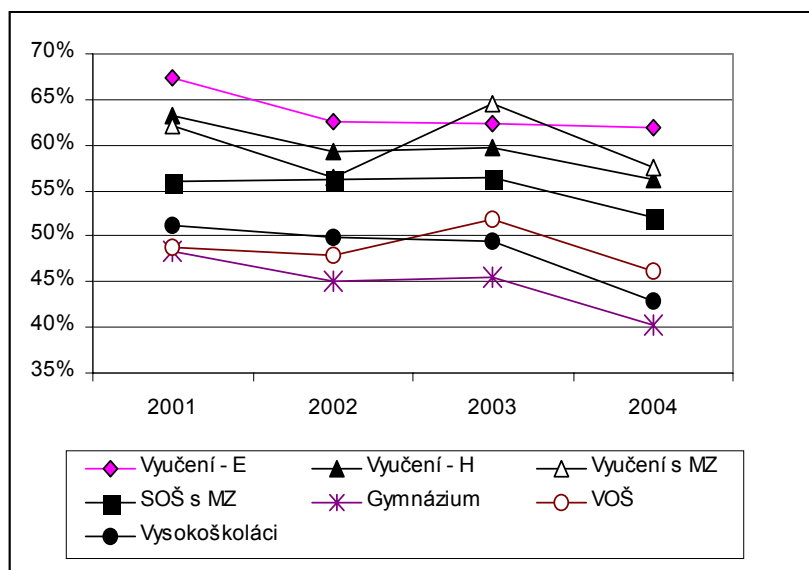
Nezaměstnanost patří k průvodním jevům tržní ekonomiky. Nebezpečná je ze sociálního a politického pohledu především nezaměstnanost dlouhodobá. V zemích s vysokou nezaměstnaností a především s výrazným podílem dlouhodobě nezaměstnaných (zejména mladých lidí) může docházet k projevům sociální nespokojenosti, vzrůstají projevy nevěry v demokratický systém. Dlouhodobá nezaměstnanost s sebou nese několik negativních průvodních jevů:

- značné finanční náklady sociálního zabezpečení dlouhodobě nezaměstnaných,
- ekonomické ztráty (jednotlivců i společnosti) v důsledku nezaměstnanosti,
- psychologický dopad – nezaměstnaní se cítí jako osobnosti, které začínají být vylučovány ze společnosti v důsledku vyřazení z trhu práce nebo tím, že jim vstup na tento trh není vůbec umožněn - to se týká zejména absolventů škol.

Dlouhodobá nezaměstnanost je monitorována prostřednictvím ukazatele - **podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**, jenž je definován jako podíl absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců k celkovému počtu nezaměstnaných absolventů. *Počty absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců* lze získat díky sběru dat MPSV, mezi těmito nezaměstnanými absolventy⁴⁹ jsou však bohužel mnohdy i ti, kteří školu absolvovali před více než dvěma lety. Je to dáno nejednotným přístupem úřadů práce k definici absolventa - uchazeče o zaměstnání, jak již bylo řečeno na začátku této publikace. Jako *celkové počty nezaměstnaných absolventů* se zde z tohoto důvodu používají počty, které jsou touto nepřesností rovněž zatíženy.⁵⁰

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů se v posledních letech snižuje, jedním z důvodů je zmiňovaný nejednotný přístup úřadů práce. **S postupným zvyšováním počtu úřadů přecházejících na novější přístup k definici nezaměstnaného absolventa se ve statistice snižuje počet nezaměstnaných absolventů, kteří jsou ze školy déle než dva roky.**

Obrázek 7.1 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty 2001 až 2004)

V rámci kategorií vzdělání se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2004 pohybuje v rozmezí 42 - 62%. Nejnižšího podílu dosahují tradičně absolventi gymnázií, kteří jsou připravováni především pro studium na vysokých školách. Nízký podíl dlouhodobě nezaměstnanosti je rovněž typický pro absolventy vyšší kategorie vzdělání - absolventy VOŠ a vysokoškoláky. S dlouhodobou nezaměstnaností se potýkají především vyučení a vyučení s maturitou.

⁴⁹ Počty nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů nemá z tohoto hlediska smysl sledovat a počty disponibilních absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců bohužel neexistují.

⁵⁰ V této kapitole se pracuje s „absolventy - uchazeči o zaměstnání“ podle MPSV.

Obrázek 7.1 - pokračování

Kategorie vzdělání	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
Vyučení - E	1811	67,3%	2586	62,5%	2369	62,3%	2170	61,8%
Vyučení - H	9001	63,2%	9684	59,3%	16214	59,8%	8571	56,3%
Vyučení s MZ	3790	62,0%	2394	56,5%	2868	64,5%	2951	57,6%
SOŠ s MZ	5406	55,9%	6640	56,2%	7398	56,4%	5826	52,0%
Gymnázium	1424	48,4%	1498	45,0%	1187	45,5%	894	40,2%
VOŠ	563	48,8%	748	47,9%	817	51,9%	523	46,2%
Vysokoškoláci	1246	51,2%	1554	49,8%	1713	49,5%	1297	42,8%

V následujícím textu se podíváme na danou problematiku podrobněji, a to na úrovni jednotlivých kategorií vzdělání a jejich skupin oborů.⁵¹ Koncepce níže uvedených tabulek je dosti podobná těm, které jste měli možnost vidět v předchozích kapitolách. Tabulky obsahují následující skutečnosti:

1. **počty absolventů** nezaměstnaných déle než šest měsíců [Nad 6M] a **podíly absolventů** nezaměstnaných déle než šest měsíců [Podíl 6M] podle skupin oborů za poslední čtyři roky (duben 2001 - 2004),
2. **průměrnou hodnotu podílu** nezaměstnaných absolventů déle než šest měsíců za **poslední čtyři roky**⁵² a podíl nezaměstnaných absolventů déle než šest měsíců za **duben 2004**, podle kterých jsou sestupně seřazeny jednotlivé skupiny oborů v dané kategorii vzdělání.

7.1. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie E

Ve skupinách oborů **kategorie E** se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v průměru za poslední čtyři roky pohyboval v rozmezí 59 - 69 %. V dubnu 2004 se jednalo o rozmezí 56 - 67 % (mimo rozmezí se pohybovala skupina oborů 32 s hodnotou 75,0 %). Podíl se v porovnání s dubnem 2001 postupně snižoval z 67,3 % na 61,8 % v dubnu 2004.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie E se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 66 Obchod, 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie, 69 Osobní a provozní služby a 28 Technická chemie a chemie silikátů. V dubnu 2004 dosahovala vysokého podílu rovněž skupina oborů 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie E se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie.

⁵¹ Stejně jako v předchozích kapitolách se nevěnujeme každé skupině oborů zvlášť, přesto ale doporučujeme čtenářům při jejich vlastním rozboru určité skupiny oborů neorientovat se pouze na jeden ukazatel (jeden údaj), ale sledovat všechny relevantní dostupné ukazatele v souvislostech.

⁵² Tmavé pozadí v tabulce označuje skupiny oborů s nejvyššími počty absolventů (viz poznámka pod tabulkou). Při analýze skupin oborů (kategorií vzdělání) je mnohdy třeba sledovat podíl dlouhodobě nezaměstnaných s mírou nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů. Mohou se zde totiž vyskytnout skupiny oborů s vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných, ale zároveň s nízkou mírou nezaměstnanosti a naopak.

Tabulka 7.1 Počty dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů - kategorie E (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
23 Strojírenství a strojírenská výroba	176	65,7%	250	62,2%	206	60,2%	158	59,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	50	63,3%	63	65,6%	45	73,8%	30	58,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	40	72,7%	37	59,7%	33	67,3%	22	64,7%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	38	54,3%	73	60,8%	102	64,2%	104	56,8%
31 Textilní výroba a oděvnictví	121	60,5%	185	61,3%	122	53,0%	133	63,9%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	5	100,0%	7	63,6%	6	42,9%	8	66,7%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	70	60,3%	139	62,1%	171	62,4%	127	59,9%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	4	80,0%	8	61,5%	9	64,3%	12	75,0%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	436	65,2%	584	60,1%	498	63,1%	367	56,5%
41 Zemědělství a lesnictví	222	71,8%	356	64,7%	327	62,0%	318	64,2%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	523	70,6%	727	63,3%	716	62,7%	735	64,4%
66 Obchod	50	70,4%	56	65,1%	55	76,4%	60	65,2%
69 Osobní a provozní služby	58	75,3%	78	68,4%	74	61,7%	94	64,8%
Celkem E	1811	67,3%	2586	62,5%	2369	62,3%	2170	61,8%

Tabulka 7.2 Průměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (za duben 2001 až 2004) a podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů za duben 2004 - kategorie E (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr Podíl 6M	Skupina oborů	2004	
			Nad 6M	Podíl 6M
66 Obchod	68,8%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	12	75,0%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	68,8%	32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	8	66,7%
69 Osobní a provozní služby	66,7%	66 Obchod	60	65,2%
28 Technická chemie a chemie silikátů	66,0%	69 Osobní a provozní služby	94	64,8%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	65,5%	28 Technická chemie a chemie silikátů	22	64,7%
41 Zemědělství a lesnictví	65,0%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	735	64,4%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	64,7%	41 Zemědělství a lesnictví	318	64,2%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	61,9%	31 Textilní výroba a oděvnictví	133	63,9%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	61,7%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	127	59,9%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	61,4%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	158	59,0%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	61,2%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	30	58,8%
31 Textilní výroba a oděvnictví	59,7%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	104	56,8%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	59,6%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	367	56,5%
Celkem E (průměr 2001 - 2004)	63,2%	Celkem E (2004)	2170	61,8%

Pozn.: Tmavé pozadí - skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii vzdělání 250 absolventů.

7.2. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie H

Ve skupinách oborů **kategorie H** se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v průměru za poslední čtyři roky pohyboval v rozmezí 52 - 66 %. V dubnu 2004 se jednalo o rozmezí 51 - 68 % (mimo rozmezí se pohybovaly skupiny oborů 21 a 32 s hodnotami 25,0 % a 42,1 %). Podíl se v porovnání s dubnem 2001 postupně snižoval z 63,2 % na 56,3 % v dubnu 2004.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie H se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 37 Doprava a spoje a 63 Ekonomika a administrativa, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie. Ve skupině 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v posledních dvou letech razantně snížil.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie H se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 31 Textilní výroba a oděvnictví, 29

Potravinářství a potravinářská chemie, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 21 Hornictví, hutnictví a slévárství⁵³. V dubnu 2004 dosahovala nízkého podílu rovněž již zmiňovaná skupina oborů 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů.

Tabulka 7.3 Počty dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů - kategorie H (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	20	66,7%	19	61,3%	13	53,8%	3	25,0%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1922	66,5%	2199	64,0%	3281	63,9%	1595	59,1%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	749	67,5%	886	65,4%	1573	61,9%	867	61,5%
28 Technická chemie a chemie silikátů	128	61,0%	112	61,9%	176	53,4%	66	52,4%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	288	60,8%	320	52,2%	628	53,8%	367	51,8%
31 Textilní výroba a oděvnictví	340	60,1%	279	48,9%	458	47,6%	249	51,7%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	60	76,9%	26	63,4%	17	41,2%	8	42,1%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	624	62,5%	757	58,4%	1338	61,4%	643	57,7%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	63	63,0%	84	68,9%	151	62,3%	95	61,7%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1173	63,3%	998	60,7%	1423	60,2%	709	55,3%
37 Doprava a spoje	31	67,4%	27	61,4%	31	67,7%	17	68,0%
41 Zemědělství a lesnictví	594	66,9%	595	60,0%	979	64,0%	550	57,1%
63 Ekonomika a administrativa	412	69,2%	395	66,2%	322	60,2%	144	60,3%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1266	57,6%	1444	54,0%	3125	55,4%	1682	52,0%
66 Obchod	745	60,9%	723	55,3%	1304	57,8%	724	55,3%
69 Osobní a provozní služby	542	59,7%	733	58,5%	1272	61,9%	785	58,9%
82 Umění a užité umění	21	53,8%	48	61,5%	93	67,7%	58	56,3%
Celkem H	9001	63,2%	9684	59,3%	16214	59,8%	8571	56,3%

Tabulka 7.4 Průměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (za duben 2001 až 2004) a podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů za duben 2004 - kategorie H (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr Podíl 6M	Skupina oborů	2004	
			Nad 6M	Podíl 6M
37 Doprava a spoje	65,8%	37 Doprava a spoje	17	68,0%
63 Ekonomika a administrativa	65,3%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	95	61,7%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	65,2%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	867	61,5%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	63,8%	63 Ekonomika a administrativa	144	60,3%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	63,8%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	1595	59,1%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	63,5%	69 Osobní a provozní služby	785	58,9%
41 Zemědělství a lesnictví	61,9%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	643	57,7%
82 Umění a užité umění	60,7%	41 Zemědělství a lesnictví	550	57,1%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	60,3%	82 Umění a užité umění	58	56,3%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	59,9%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	709	55,3%
69 Osobní a provozní služby	59,8%	66 Obchod	724	55,3%
28 Technická chemie a chemie silikátů	57,7%	28 Technická chemie a chemie silikátů	66	52,4%
66 Obchod	57,3%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1682	52,0%
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	57,0%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	367	51,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	54,5%	31 Textilní výroba a oděvnictví	249	51,7%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	54,2%	32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	8	42,1%
31 Textilní výroba a oděvnictví	52,3%	21 Hornictví, hutnictví a slévárství	3	25,0%
Celkem H (průměr 2001 - 2004)	59,6%	Celkem H (2004)	8571	56,3%

Pozn.: Tmavé pozadí - skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii vzdělání více než 2 000 absolventů.

⁵³ Skupina oborů 21 Hornictví, hutnictví a slévárství (stejně jako skupina 32) obsahuje malý počet absolventů (v roce 2003 – 59 absolventů), malé změny mezi malými počty nezaměstnaných a nezaměstnaných déle než šest měsíců vedou k výrazným změnám jak v míře nezaměstnanosti, tak i v podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů.

7.3. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení s maturitou

V kategorii **vyučených s maturitou** se ve skupinách oborů podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v průměru za poslední čtyři roky pohyboval v rozmezí 49 - 69 %. V dubnu 2004 se jednalo o rozmezí 54 - 65 % (mimo rozmezí se pohybovala skupina oborů 29 s hodnotou 43,8 %). Podíl se od dubna 2001 - 62,0 % pohyboval nestabilně na 57,6 % v dubnu 2004.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie L se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupině oborů 41 Zemědělství a lesnictví. Ačkoli zemědělské obory nemají v této kategorii vzdělání vysoký počet absolventů, jejich vysoký podíl na dlouhodobé nezaměstnanosti a vyšší nadprůměrná míra nezaměstnanosti jsou pro tuto kategorii vzdělání typické.

Skupiny oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů a 82 Umění a užité umění mají sice v průměru za poslední čtyři roky vysoké podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů, ale podíváme-li se na údaje za duben 2004, podíly jsou zde pod průměrem této kategorie vzdělání. Vysokého podílu rovněž dosahuje na absolventy nejpočetnější skupina v této kategorii vzdělání 64 Podnikání v oborech, v odvětvích a skupina 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie L se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupině oborů 31 Textilní výroba a oděvnictví, která se ovšem v dubnu 2004 dostala nad průměr této kategorie vzdělání. Dále potom ve skupině 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a v méně stabilní skupině 29 Potravinářství a potravinářská chemie. V dubnu 2004 rovněž dosahovala nízkého podílu již výše zmiňovaná skupina oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů a skupina 23 Strojírenství a strojírenská výroba.

Tabulka 7.5 Počty dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů - kategorie L (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
23 Strojírenství a strojírenská výroba	343	60,9%	224	59,1%	280	64,2%	300	55,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	510	61,4%	533	61,4%	765	63,1%	655	55,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	31	75,6%	26	57,8%	30	65,2%	18	54,5%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	24	57,1%	17	54,8%	12	80,0%	7	43,8%
31 Textilní výroba a oděvnictví	63	43,8%	40	40,4%	51	54,8%	66	60,6%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	166	64,1%	82	56,2%	63	69,2%	76	55,5%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	8	61,5%	7	50,0%	9	75,0%	11	64,7%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	185	63,4%	71	52,6%	46	59,0%	49	57,0%
37 Doprava a spoje	81	70,4%	76	58,9%	58	58,6%	78	56,9%
41 Zemědělství a lesnictví	105	68,2%	60	68,2%	55	77,5%	50	62,5%
63 Ekonomika a administrativa	356	64,8%	184	57,7%	163	63,7%	151	56,8%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	1140	65,0%	557	54,0%	586	69,3%	727	61,6%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	232	59,6%	171	55,5%	155	57,4%	169	55,0%
66 Obchod	486	56,1%	257	52,7%	488	64,6%	478	59,4%
82 Umění a užité umění	22	73,3%	36	66,7%	55	65,5%	67	56,3%
Celkem L	3790	62,0%	2394	56,5%	2868	64,5%	2951	57,6%

Tabulka 7.6 Průměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (za duben 2001 až 2004) a podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů za duben 2004 - kategorie L (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr Podíl 6M	Skupina oborů	2004	
			Nad 6M	Podíl 6M
41 Zemědělství a lesnictví	68,7%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	11	64,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů	63,6%	41 Zemědělství a lesnictví	50	62,5%
82 Umění a užité umění	62,7%	64 Podnikání v oborech, v odvětvích	727	61,6%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	62,5%	31 Textilní výroba a oděvnictví	66	60,6%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	62,5%	66 Obchod	478	59,4%
63 Ekonomika a administrativa	61,4%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	49	57,0%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	61,1%	37 Doprava a spoje	78	56,9%
37 Doprava a spoje	61,0%	63 Ekonomika a administrativa	151	56,8%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	60,3%	82 Umění a užité umění	67	56,3%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	59,6%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	655	55,8%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	59,4%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	76	55,5%
66 Obchod	58,6%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	169	55,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	57,7%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	300	55,0%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	57,1%	28 Technická chemie a chemie silikátů	18	54,5%
31 Textilní výroba a oděvnictví	49,4%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	7	43,8%
Celkem L (průměr 2001 - 2004)	60,3%	Celkem L (2004)	2951	57,6%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii vzdělání více než 500 absolventů.

7.4. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – maturitní obory SOŠ

U absolventů maturitních oborů SOŠ se ve skupinách oborů podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v průměru za poslední čtyři roky pohyboval v rozmezí 45 - 66 %. V dubnu 2004 se jednalo o rozmezí 43 - 64 % (mimo rozmezí se pohybovaly skupiny oborů 39 a 29 s hodnotami 33,9 % a 37,9 %). Podíl se od dubna 2001 - 55,9 % pohyboval nepravidelně na 52,0 % v dubnu 2004.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie M se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupině oborů 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství, 69 Právo, právní a veřejnosprávní činnost a 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů⁵⁴, která se v dubnu 2004 dostala pod průměr této kategorie vzdělání. Dále potom ve skupině 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče. V dubnu 2004 dosahovaly vysokého podílu rovněž skupiny oborů 66 Obchod a 16 Ekologie a ochrana životního prostředí.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie M se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory, 29 Potravinářství a potravinářská chemie a 66 Obchod, u kterého se ovšem podíl neustále zvyšuje a v dubnu 2004 dosahoval dokonce nejvyšší hodnoty v této kategorii vzdělání (opět je zde však na místě upozornit na nízké počty, které vedou k významným změnám v ukazatelích). Dále potom ve skupině 36 Stavebnictví, geodézie, kartografie, 53 Zdravotnictví a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika. V dubnu 2004 dosahovala nízkého podílu rovněž skupina oborů 43 Veterinářství a veterinární prevence.

Na absolventy nejpočetnější skupiny oborů, které vykazují nadprůměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných, jsou 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích a 41 Zemědělství a lesnictví, všechny tyto skupiny dosahují rovněž nadprůměrné míry nezaměstnanosti absolventů v této kategorii vzdělání.

⁵⁴ Malé změny mezi malými počty absolventů nezaměstnaných a nezaměstnaných déle než šest měsíců vedou k výrazným změnám jak v míře nezaměstnanosti, tak i v podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů.

Tabulka 7.7 Počty dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů - kategorie M (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	25	55,6%	42	53,2%	71	53,4%	122	63,9%
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	34	66,7%	26	89,7%	18	54,5%	26	59,1%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	299	53,8%	417	60,4%	525	56,1%	429	45,5%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	410	52,3%	497	52,9%	629	52,9%	461	46,9%
28 Technická chemie a chemie silikátů	72	56,7%	77	56,2%	103	54,2%	77	47,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	34	54,0%	30	57,7%	37	48,1%	36	37,9%
31 Textilní výroba a oděvnictví	81	52,3%	65	46,8%	95	52,8%	103	53,1%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	12	66,7%	13	61,9%	17	68,0%	9	50,0%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	58	70,7%	49	65,3%	47	53,4%	43	53,8%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	12	46,2%	17	45,9%	27	58,7%	24	58,5%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	347	49,8%	444	52,4%	475	50,9%	338	45,4%
37 Doprava a spoje	91	50,0%	92	54,8%	104	61,2%	115	50,7%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	11	50,0%	44	62,0%	24	35,8%	21	33,9%
41 Zemědělství a lesnictví	307	58,3%	357	56,0%	461	58,4%	404	55,3%
43 Veterinářství a veterinární prevence	27	62,8%	22	53,7%	25	55,6%	25	43,1%
53 Zdravotnictví	115	46,9%	123	53,5%	167	49,7%	250	49,8%
63 Ekonomika a administrativa	1434	54,6%	1580	53,1%	1665	55,9%	1136	52,1%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	807	58,6%	1399	60,7%	1384	59,0%	682	55,9%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	272	58,6%	338	50,6%	432	56,5%	425	54,3%
66 Obchod	32	42,1%	6	50,0%	8	53,3%	18	64,3%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	125	62,5%	293	70,4%	398	64,1%	357	60,9%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	75	46,9%	170	63,9%	281	65,5%	348	60,8%
78 Obecně odborná příprava	562	64,2%	286	57,3%	108	59,0%	59	56,7%
82 Umění a užité umění	140	60,6%	194	55,1%	227	57,9%	199	58,2%
Celkem M	5406	55,9%	6640	56,2%	7398	56,4%	5826	52,0%

Tabulka 7.8 Průměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (za duben 2001 až 2004) a podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů za duben 2004 - kategorie M (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr Podíl 6M	Skupina oborů	2004	
			Nad 6M	Podíl 6M
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	66,2%	66 Obchod	18	64,3%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	64,3%	16 Ekologie a ochrana životního prostředí	122	63,9%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	62,2%	68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	357	60,9%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	61,2%	75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	348	60,8%
78 Obecně odborná příprava	61,1%	21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	26	59,1%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	60,6%	34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	24	58,5%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	58,9%	82 Umění a užité umění	199	58,2%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	58,0%	78 Obecně odborná příprava	59	56,7%
82 Umění a užité umění	57,7%	64 Podnikání v oborech, v odvětvích	682	55,9%
41 Zemědělství a lesnictví	57,0%	41 Zemědělství a lesnictví	404	55,3%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	54,8%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	425	54,3%
63 Ekonomika a administrativa	54,0%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	43	53,8%
37 Doprava a spoje	53,8%	31 Textilní výroba a oděvnictví	103	53,1%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	53,5%	63 Ekonomika a administrativa	1136	52,1%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	53,3%	37 Doprava a spoje	115	50,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů	53,2%	32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	9	50,0%
43 Veterinářství a veterinární prevence	52,9%	53 Zdravotnictví	250	49,8%
31 Textilní výroba a oděvnictví	51,5%	28 Technická chemie a chemie silikátů	77	47,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	51,3%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	461	46,9%
53 Zdravotnictví	49,9%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	429	45,5%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	49,8%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	338	45,4%
66 Obchod	48,9%	43 Veterinářství a veterinární prevence	25	43,1%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	47,7%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	36	37,9%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	45,0%	39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	21	33,9%
Celkem M (průměr 2001 - 2004)	55,2%	Celkem M (2004)	5826	52,0%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii vzdělání více než 1 500 absolventů.

7.5. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VOŠ

U absolventů VOŠ se ve skupinách oborů podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v průměru za poslední čtyři roky pohyboval v rozmezí 32 - 75 % (mimo rozmezí se pohybovaly skupiny oborů 66 a 72 s hodnotami 18,8 % a 19,4 %). V dubnu 2004 se jednalo o rozmezí 32 - 75 % (mimo rozmezí se pohybovaly skupiny oborů 72, 33 a 37 s hodnotami 15,7 %, 100 % a 83,3 %). Podíl se od dubna 2001 - 48,8 % pohyboval nepravidelně na 46,2 % v dubnu 2004.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie N se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory a 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů. V obou případech se jedná o velmi nízké počty nezaměstnaných. To však nelze říci o skupinách oborů 69 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika.

Zatímco skupina 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče dosahuje podprůměrné míry nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání, 69 Právo, právní a veřejnosprávní činnosti a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika se pohybují nad průměrem.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie N se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 66 Obchod a 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, kde se ovšem jedná o velmi nestabilní skupiny oborů díky nízkým počtům nezaměstnaných. Budeme-li se v tomto případě orientovat spíše na skupiny oborů s vyššími počty, nízkého podílu dosahují zejména skupiny 64 Podnikání v oborech, v odvětvích, 63 Ekonomika a administrativa a 53 Zdravotnictví.

Tabulka 7.9 Počty dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů - kategorie N (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	10	47,6%	13	48,1%	14	70,0%	8	33,3%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	13	29,5%	31	42,5%	20	39,2%	8	32,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	65	63,7%	85	59,4%	82	65,6%	45	49,5%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	4	23,5%	7	31,8%	6	37,5%	2	50,0%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	6	100,0%	4	66,7%	4	50,0%	2	100,0%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	19	51,4%	18	43,9%	28	63,6%	9	64,3%
37 Doprava a spoje	2	22,2%	4	66,7%	3	50,0%	5	83,3%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	1	33,3%	8	80,0%	10	83,3%	5	71,4%
41 Zemědělství a lesnictví	25	36,2%	44	43,6%	52	44,4%	34	44,7%
53 Zdravotnictví	35	49,3%	52	50,0%	56	48,3%	38	42,7%
61 Filozofie, teologie	3	75,0%	2	50,0%	2	50,0%	3	75,0%
63 Ekonomika a administrativa	162	47,4%	201	43,9%	170	41,7%	95	40,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	21	33,3%	28	41,2%	27	35,1%	18	32,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	29	54,7%	48	47,5%	73	55,3%	45	46,4%
66 Obchod	3	12,0%	4	14,3%	2	28,6%	3	75,0%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	52	67,5%	84	68,3%	106	73,1%	47	57,3%
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	4	16,0%	2	8,0%	11	39,3%	8	15,7%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	75	67,0%	56	51,9%	79	60,8%	76	62,8%
82 Umění a užité umění	31	49,2%	49	58,3%	52	54,7%	52	50,5%
Celkem N	563	48,8%	748	47,9%	817	51,9%	523	46,2%

Tabulka 7.10 Průměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (za duben 2001 až 2004) a podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů za duben 2004 - kategorie N (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr Podíl 6M	Skupina oborů	2004	
			Nad 6M	Podíl 6M
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	75,0%	33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	2	100,0%
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	72,7%	37 Doprava a spoje	5	83,3%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	67,7%	61 Filozofie, teologie	3	75,0%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	60,7%	66 Obchod	3	75,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	60,1%	39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	5	71,4%
61 Filozofie, teologie	58,8%	36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	9	64,3%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	54,4%	75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	76	62,8%
82 Umění a užité umění	53,3%	68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	47	57,3%
37 Doprava a spoje	51,9%	82 Umění a užité umění	52	50,5%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	50,9%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	2	50,0%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	48,9%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	45	49,5%
53 Zdravotnictví	47,6%	65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	45	46,4%
63 Ekonomika a administrativa	43,5%	41 Zemědělství a lesnictví	34	44,7%
41 Zemědělství a lesnictví	42,7%	53 Zdravotnictví	38	42,7%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	37,3%	63 Ekonomika a administrativa	95	40,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	35,6%	16 Ekologie a ochrana životního prostředí	8	33,3%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	32,2%	64 Podnikání v oborech, v odvětvích	18	32,1%
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	19,4%	23 Strojírenství a strojírenská výroba	8	32,0%
66 Obchod	18,8%	72 Publicistika, knihovnictví a informatika	8	15,7%
Celkem N (průměr 2001 - 2004)	48,9%	Celkem N (2004)	523	46,2%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v roce 2003 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

7.6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VŠ

Vzhledem k tomu, že při sledování dlouhodobé nezaměstnanosti není zapotřebí mít k dispozici počty absolventů VŠ, rozhodli jsme se do této kapitoly (pro doplnění) zařadit rovněž absolventy s vysokoškolským vzděláním.

U **vysokoškoláků** se ve skupinách oborů podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v průměru za poslední čtyři roky pohyboval v rozmezí 23 - 65 %. V dubnu 2004 se jednalo o rozmezí 21 - 72 %. Podíl se od dubna 2001 postupně snižoval z 51,2 % na 42,8 % v dubnu 2004.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorií R, T, V se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů a 21 Hornictví, hornická geologie, hutní slévárství. Skupiny oborů 43 Veterinářství a veterinární prevence a 52 Farmaceutické vědy mají sice v průměru vysoký podíl, ale jedná se opět o velmi nízké počty nezaměstnaných. Vyšší podíly dále vykazují na absolventy početnější skupiny 82 Umění a užité umění, 53 Zdravotnictví, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 41 Zemědělství a lesnictví. Poslední tři skupiny rovněž v dubnu 2003 vykazovaly zvýšené podíly a stejně tak i zvýšené míry nezaměstnanosti.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorií R, T, V se v průměru za poslední čtyři roky objevovaly ve skupinách oborů 35 Architektura, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 51 Lékařské vědy a 77 Obory z oblasti psychologie. Velmi nízký je rovněž podíl dlouhodobě nezaměstnaných u skupiny oborů s nejvyšším počtem absolventů VŠ 62 Ekonomie.

Tabulka 7.11 Počty dlouhodobě nezaměstnaných absolventů a podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů - kategorie R, T, V (dubnové hodnoty 2001 - 2004)

Skupina oborů	2001		2002		2003		2004	
	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M	Nad 6M	Podíl 6M
11 Matematické obory	13	61,9%	20	54,1%	23	65,7%	15	46,9%
12 Geologické obory	4	50,0%	4	40,0%	3	33,3%	5	55,6%
13 Geografické obory	10	55,6%	13	52,0%	11	47,8%	15	53,6%
14 Chemické obory	13	61,9%	4	30,8%	13	50,0%	8	53,3%
15 Biologické obory	11	44,0%	12	30,8%	13	48,1%	11	37,9%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	21	58,3%	8	40,0%	11	52,4%	11	44,0%
17 Fyzikální obory	5	83,3%	5	62,5%	10	66,7%	5	38,5%
18 Informatické obory	*	*	27	54,0%	36	41,4%	23	43,4%
21 Hornictví, horn.geol., hut.slévárenství	40	67,8%	52	62,7%	40	56,3%	48	64,0%
23 Strojírenství, strojírenská výroba	114	60,6%	159	63,1%	176	62,2%	100	50,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	105	57,4%	158	60,3%	198	69,0%	108	47,6%
28 Technická chemie a chemie silikátů	17	54,8%	34	57,6%	47	60,3%	26	41,9%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	15	68,2%	15	57,7%	14	50,0%	7	41,2%
31 Textilní výroba a oděvnictví	11	35,5%	13	32,5%	20	29,9%	15	21,7%
33 Zprac.dřeva a výroba hudeb.nástrojů	12	66,7%	16	57,1%	17	63,0%	15	71,4%
35 Architektura	5	21,7%	7	28,0%	4	10,8%	8	42,1%
36 Stavebnictví, geodézie, kartografie	63	44,7%	79	51,3%	89	46,1%	48	36,1%
37 Doprava a spoje	26	49,1%	37	52,1%	39	47,6%	21	44,7%
39 Speciální a interdisciplinární obory	44	74,6%	28	70,0%	34	68,0%	28	48,3%
41 Zemědělství a lesnictví	109	53,2%	147	62,6%	128	66,3%	88	54,0%
43 Veterinářství, veterinární prevence	8	66,7%	16	94,1%	5	50,0%	3	25,0%
51 Lékařské vědy	25	45,5%	17	29,3%	14	33,3%	15	25,9%
52 Farmaceutické vědy	1	100,0%	4	100,0%	2	40,0%	3	50,0%
53 Zdravotnictví	17	58,6%	21	61,8%	17	53,1%	24	64,9%
61 Filozofie, teologie	29	45,3%	36	41,4%	38	44,2%	46	46,0%
62 Ekonomie	258	44,6%	312	40,3%	347	42,8%	237	33,6%
67 Sociální vědy	6	24,0%	21	44,7%	20	36,4%	28	43,1%
68 Právo, právní, veřejnosprávní činnost	44	63,8%	38	55,9%	52	45,2%	39	45,9%
71 Obory z oblasti historie	18	50,0%	22	51,2%	24	51,1%	26	50,0%
72 Publicistika, knihovnictví, informatika	6	54,5%	6	60,0%	5	35,7%	3	37,5%
73 Filologické vědy	13	41,9%	16	34,0%	20	37,7%	25	41,7%
74 Tělesná kultura, tělovýchova, sport	12	57,1%	14	34,1%	16	37,2%	20	47,6%
75 Pedagogika, učitelství, sociální péče	130	49,4%	148	46,7%	152	45,0%	156	43,6%
77 Obory z oblasti psychologie	6	23,1%	6	35,3%	11	45,8%	8	32,0%
81 Teorie a dějiny umění	8	61,5%	3	37,5%	10	40,0%	10	43,5%
82 Umění a užité umění	26	70,3%	24	50,0%	41	55,4%	40	67,8%
Celkem R, T, V	1246	51,2%	1554	49,8%	1713	49,5%	1297	42,8%

* nedůvěryhodná hodnota

Tabulka 7.12 Průměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (za duben 2001 až 2004) a podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů za duben 2004 - kategorie R, T, V (sestupné seřazení skupin oborů podle obou ukazatelů)

Skupina oborů	Průměr Podíl 6M	Skupina oborů	2004	
			Nad 6M	Podíl 6M
39 Speciální a interdisciplinární obory	64,7%	33 Zprac.dřeva a výroba hudeb.nástrojů	15	71,4%
33 Zprac.dřeva a výroba hudeb.nástrojů	63,8%	82 Umění a užité umění	40	67,8%
43 Veterinářství, veterinární prevence	62,7%	53 Zdravotnictví	24	64,9%
21 Hornictví, horn.geol., hut.slévárenství	62,5%	21 Hornictví,horn.geol.,hut.slévárenství	48	64,0%
52 Farmaceutické vědy	62,5%	12 Geologické obory	5	55,6%
82 Umění a užité umění	60,1%	41 Zemědělství a lesnictví	88	54,0%
53 Zdravotnictví	59,8%	13 Geografické obory	15	53,6%
17 Fyzikální obory	59,5%	14 Chemické obory	8	53,3%
23 Strojírenství, strojírenská výroba	59,5%	23 Strojírenství, strojírenská výroba	100	50,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	59,3%	52 Farmaceutické vědy	3	50,0%
41 Zemědělství a lesnictví	59,3%	71 Obory z oblasti historie	26	50,0%
11 Matematické obory	56,8%	39 Speciální a interdisciplinární obory	28	48,3%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	54,8%	74 Tělesná kultura, tělovýchova, sport	20	47,6%
28 Technická chemie a chemie silikátů	53,9%	26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	108	47,6%
13 Geografické obory	52,1%	11 Matematické obory	15	46,9%
68 Právo, právní, veřejnosprávní činnost	51,3%	61 Filozofie, teologie	46	46,0%
14 Chemické obory	50,7%	68 Právo, právní, veřejnosprávní činnost	39	45,9%
71 Obory z oblasti historie	50,6%	37 Doprava a spoje	21	44,7%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	50,0%	16 Ekologie a ochrana životního prostředí	11	44,0%
37 Doprava a spoje	48,6%	75 Pedagogika, učitelství, sociální péče	156	43,6%
72 Publicistika, knihovnictví, informatika	46,5%	81 Teorie a dějiny umění	10	43,5%
75 Pedagogika, učitelství, sociální péče	45,9%	18 Informatické obory	23	43,4%
18 Informatické obory*	45,3%	67 Sociální vědy	28	43,1%
36 Stavebnictví, geodézie, kartografie	44,9%	35 Architektura	8	42,1%
81 Teorie a dějiny umění	44,9%	28 Technická chemie a chemie silikátů	26	41,9%
12 Geologické obory	44,4%	73 Filologické vědy	25	41,7%
61 Filozofie, teologie	44,2%	29 Potravinářství a potravinářská chemie	7	41,2%
74 Tělesná kultura, tělovýchova, sport	42,2%	17 Fyzikální obory	5	38,5%
62 Ekonomie	40,2%	15 Biologické obory	11	37,9%
15 Biologické obory	39,2%	72 Publicistika, knihovnictví, informatika	3	37,5%
67 Sociální vědy	39,1%	36 Stavebnictví, geodézie,kartografie	48	36,1%
73 Filologické vědy	38,7%	62 Ekonomie	237	33,6%
77 Obory z oblasti psychologie	33,7%	77 Obory z oblasti psychologie	8	32,0%
51 Lékařské vědy	33,3%	51 Lékařské vědy	15	25,9%
31 Textilní výroba a oděvnictví	28,5%	43 Veterinářství, veterinární prevence	3	25,0%
35 Architektura	23,1%	31 Textilní výroba a oděvnictví	15	21,7%
Celkem R, T, V (průměr 2001 - 2004)	48,2%	Celkem R, T, V (2004)	1297	42,8%

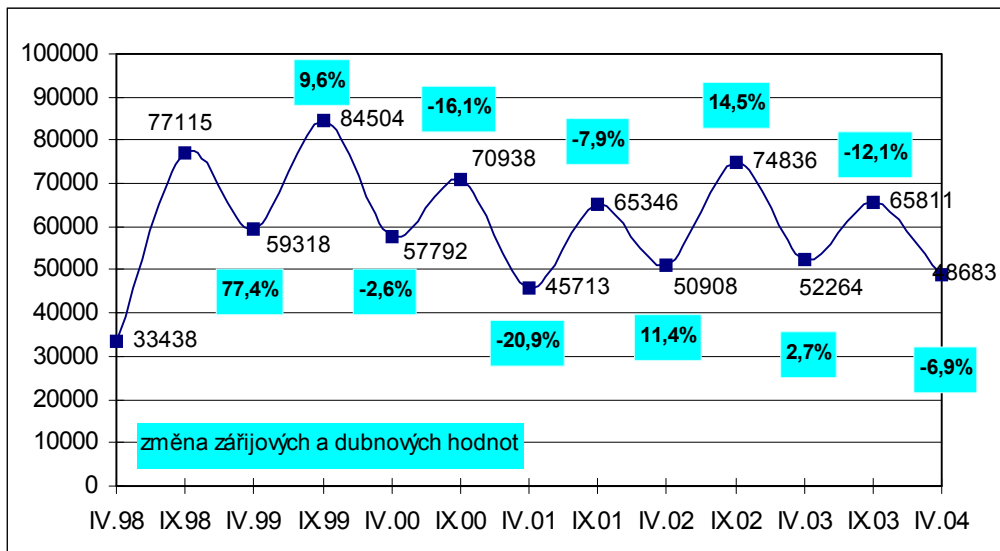
* průměr 2002 - 2004

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v dané kategorii vzdělání více než 500 absolventů v roce 2002.

8. Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol během roku

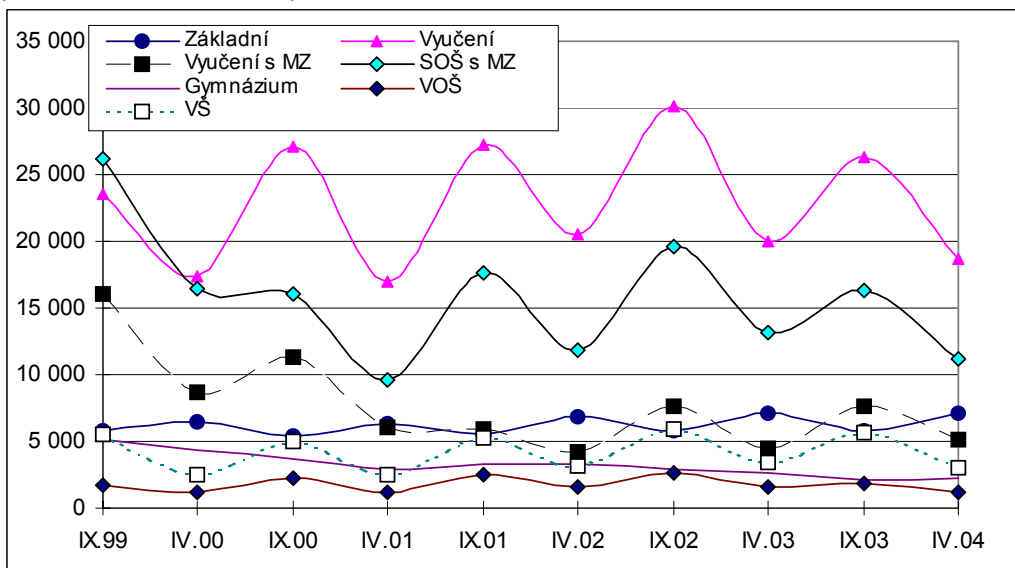
Počty nezaměstnaných absolventů škol⁵⁵, které sbírají úřady práce podle kategorií vzdělání a podle skupin oborů v dubnu a v září, jsou významně ovlivněny cyklem školního roku. V dubnu bývají počty nezaměstnaných absolventů škol vlivem cykličnosti absorpce trhu práce a vlivem cyklu školního roku téměř nejnížší, skutečná minima jsou dosahována v květnu. Při sledování změn počtu nezaměstnaných absolventů jsou významnými veličinami meziroční změna, pokles od září do dubna příštího roku a růst od dubna do září téhož roku.

Obrázek 8.1 Změna počtu nezaměstnaných absolventů (duben 1998 - duben 2004)

V následujícím grafu je patrné, že průběh změn počtu nezaměstnaných absolventů podle úrovně dosaženého vzdělání má obecně obdobný charakter (v září počty nejvyšší, v dubnu téměř nejnížší).⁵⁶

Obrázek 8.2 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol podle úrovně dosaženého vzdělání (září 1999 - duben 2004)

⁵⁵ V této kapitole se pracuje s „absolventy - uchazeči o zaměstnání“ podle MPSV.

⁵⁶ Jedním z hlavních faktorů ovlivňujícím počet nezaměstnaných absolventů evidovaných na úřadech práce je celkový počet absolventů daného typu vzdělání.

	IX.99	IV.00	IX.00	IV.01	IX.01	IV.02	IX.02	IV.03	IX.03	IV.04
Základní	5 820	6 449	5 430	6 252	5 571	6886	5821	7064	5796	7050
Vyučení	23 577	17 425	27 047	16 954	27 265	20470	30131	20014	26368	18746
Vyučení s MZ	16 008	8 671	11 290	6 108	5 953	4234	7674	4446	7622	5120
SOŠ s MZ	26 158	16 439	16 054	9 666	17 670	11810	19631	13121	16268	11208
Gymnázium	5 153	4 329	3 674	2 940	3 265	3327	2949	2607	2155	2223
VOŠ	1 689	1 144	2 221	1 153	2 467	1561	2574	1573	1867	1131
VŠ	5 585	2 553	5 007	2 435	5 203	3121	5899	3460	5625	3029

Při meziročním porovnání dubnových hodnot je patrné, že u většiny kategorií vzdělání došlo k poklesu. Mezidubnový nárůst nezaměstnaných absolventů byl zaznamenán pouze u gymnazistů 20,5 %, při současném nárůstu absolventů o 27,7 %. Nejvyšší mezidubnový pokles byl naopak zaznamenán u absolventů VOŠ 23,4 %, při současném poklesu absolventů o 26,1 %, což je doznívající vliv zavedení povinné devítileté školní docházky.

Tabulka 8.1 Absolventi škol, nezaměstnaní absolventi, změna počtu absolventů a nezaměstnaných absolventů

Kategorie vzdělání	Počet absolventů		NZ (1)		Změna v %	
	VI.02	VI.03	IV.03	IV.04	absolventi	NZ (1)
Vyučení	44483	45048	10430	10434	1,3%	0,0%
Vyučení s MZ	13 108	13692	3086	2903	4,5%	-5,9%
SOŠ s MZ	42 428	41987	6928	6312	-1,0%	-8,9%
Gymnázium	18 527	23 659	1 190	1 434	27,7%	20,5%
VOŠ	6 909	5103	909	696	-26,1%	-23,4%
Vysokoškoláci	26273	26440	2316	2049	0,6%	-11,5%

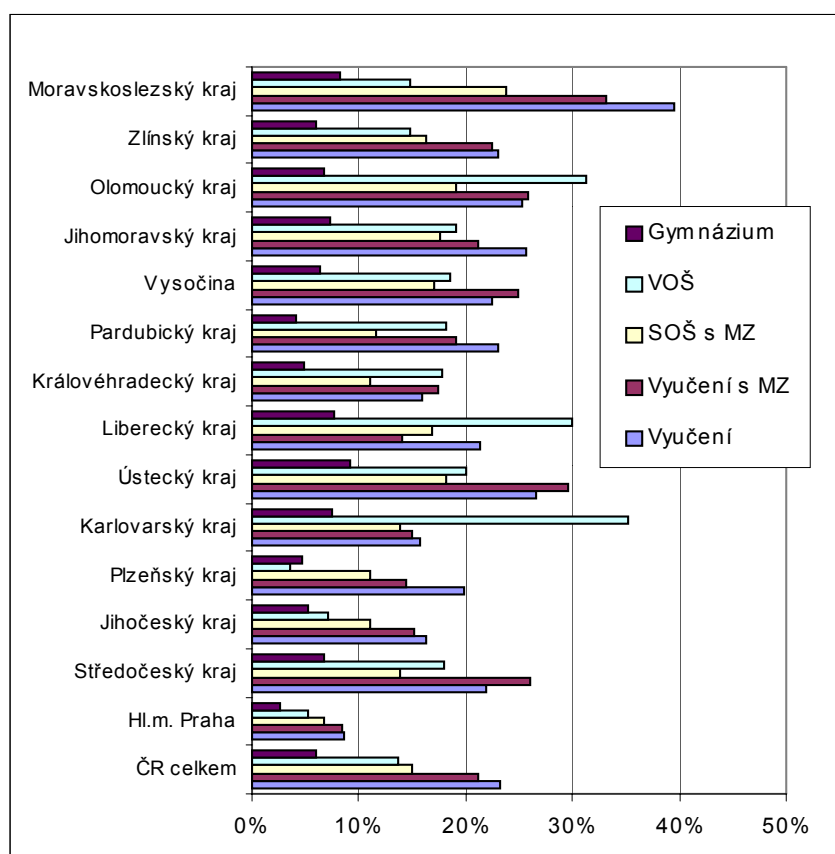
9. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích

Je obecně známou skutečností, že nezaměstnanost má silně regionální charakter. Jsou kraje, zejména hlavní město Praha, kde je minimální, naopak nejvyšší hodnoty nacházíme v kraji Moravskoslezském a Ústeckém. Stejně výrazné rozdíly nacházíme i v hodnotách míry nezaměstnanosti absolventů škol.

Zjišťování míry nezaměstnanosti a její interpretace z hlediska krajů není jednoduchou záležitostí, při stanovování jejich hodnot se potýkáme s problémy, zejména u žáků terciárního vzdělávání. Zatímco absolventi - uchazeči o zaměstnání jsou evidováni podle místa trvalého bydliště, absolventi škol (vůči nimž je počet nezaměstnaných absolventů poměřován) jsou uváděni podle místa školy, kde vystudovali. Tento problém je výrazný zejména u monotypních středních škol a dále u všech škol terciárního studia (viz absolventi VOŠ v následujícím grafu), neboť většina z nich stahuje žáky z velkých území přesahujících rozsah kraje, v případě Prahy i z míst v celé republice.⁵⁷

To vede ke skutečnosti, že hodnoty míry nezaměstnanosti, zejména ve struktuře skupin oborů, jsou nekorektní. Zvláště u málo frekventovaných skupin oborů nacházíme případy, kdy v kraji jsou uváděni nezaměstnaní a nevycházejí zde žádní absolventi, nebo počet nezaměstnaných převyšuje počet absolventů. Rovněž zde vznikají případy, kdy je v kraji míra nezaměstnanosti příliš nízká, neboť při určitém počtu absolventů dané skupiny oborů neexistuje žádný nezaměstnaný nebo velmi nízký počet nezaměstnaných.

Obrázek 9.1 Nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů podle úrovně dosaženého vzdělání v krajích v dubnu 2004

⁵⁷ Určitý vliv na zvýšené hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů škol ve Středočeském kraji lze přičíst právě Hl. m. Praha, kde někteří absolventi vystudovali, ale jako uchazeči o práci jsou evidováni na úřadech práce v místě trvalého bydliště (tj. ve Středočeském kraji) – viz graf.

10. Závěr

Ve školním roce 1995/96 byla ve školské soustavě **zavedena povinná devítiletá školní docházka**, což ovlivnilo v několika následujících letech poměry v oblasti nezaměstnanosti absolventů. V roce 1999 byl velmi nízký počet absolventů 3letých učebních oborů, v roce 2000 absolventů studijních oborů SOU, gymnázií a SOŠ, v roce 2001 absolventů nástavbového studia a v roce 2003 absolventů VOŠ. Tento skokový pokles počtu absolventů rozložený do několika let v závislosti na kategorii vzdělání zkreslil **údaje týkající se počtu nezaměstnaných absolventů a zejména jejich míry nezaměstnanosti v letech 1999 až 2004**. V rámci této studie bylo zapotřebí při komentování některých uvedených ukazatelů mít tento problém na zřeteli.

Dosavadní počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů byly zkresleny **nejednotným přístupem úřadů práce k definici absolventa – uchazeče o zaměstnání**.

Snaha o zvýšení přesnosti získávaných dat se v posledních letech projevila produkcí nových údajů. Jde jednak o získávání údajů o počtech absolventů - uchazečích o zaměstnání za poslední dvě sledovaná období⁵⁸ (tj. dohromady za jeden rok), kde jsou uvedeni pouze ti, kteří jsou po ukončení školy nově registrováni⁵⁹. V tomto případě je sledována tzv. **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů**, kterou lze v současné době považovat za nejpřesnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, což je hlavní důvod, proč jsme se rozhodli v letošní zprávě soustředit se především na ni.

V dubnu 2004 celková míra nezaměstnanosti v České republice dosahovala 10,2 % a na úřadech práce bylo registrováno celkem 535,1 tis. nezaměstnaných. **Celkový počet evidovaných nezaměstnaných absolventů v dubnu 2004 činil 48,7 tis. a podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti dosahoval 9,1 %**. **V meziročním porovnání se celkový počet nezaměstnaných absolventů snížil o 3,6 tis. nezaměstnaných. Podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti se (vlivem snížení počtu nezaměstnaných absolventů, ale i zvýšení celkového počtu nezaměstnaných) snížil o 1,2 %**.

V roce 2004 jsou ve srovnání s předchozími roky hodnoty podílu nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti zatím nejnižší. Jedním z důvodů je zvyšující se celkový počet nezaměstnaných v zemi, dále vyšší účast žáků ve vzdělávání, pokles jejich počtu v důsledku postupného poklesu populační křivky i přechod úřadů práce na novější přístup k definici absolventa - uchazeče o zaměstnání.

V dubnu 2004 **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů** činila u vyučených 23,2 %, u vyučených s maturitou dosahovala 21,2 %, u absolventů SOŠ s maturitou 15,0 %, u absolventů gymnázií 6,1 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 13,6 %⁶⁰ a u vysokoškoláků 7,7 %. **V porovnání s dubnem 2003 došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech uvedených kategorií vzdělání kromě absolventů VOŠ (nárůst o 0,4 p.b.)**.

V dubnu 2004 dosahovala **míra nezaměstnanosti absolventů** podle MPSV u vyučených 20,9 %, u vyučených s maturitou dosahovala 19,1 %, u absolventů SOŠ s maturitou 13,3 %, u absolventů gymnázií 5,3 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 9,4 % a u vysokoškoláků 5,7 %.

Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**.

⁵⁸ Od dubna do září a od září do dubna.

⁵⁹ Ve zprávě jsou uváděni jako nezaměstnaní „čerství“ absolventi.

⁶⁰ Míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ je v tomto roce ovlivněna nižším počtem absolventů z roku 2003 (vliv zavedení povinné devítileté školní docházky).

(V závislosti na úrovni dosaženého vzdělání je i **podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů.**)

Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce je označována „nadprodukce“ absolventů ekonomických maturitních studijních oborů SOŠ na jedné straně a na druhé straně nedostatek absolventů technických učebních oborů. Hodnoty míry nezaměstnanosti ekonomických oborů SOŠ neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká. Ačkoli je v tomto oborovém zaměření produkován vysoký počet absolventů, jejich situace na trhu práce je uspokojivá. V rámci některých profesí si zaměstnavatelé stěžují na nedostatek pracovníků technických učebních oborů. Tento počet je však u mladých lidí primárně ovlivněn především jejich zájmem tyto obory studovat a následně v nich pracovat. Míry nezaměstnanosti absolventů strojírenských, elektrotechnických a stavebnických učebních oborů jsou stále vysoké. Zejména vyučení se zaměřením na stavebnictví dosahují vysoké míry nezaměstnanosti. Tento nepříznivý vývoj zřejmě souvisí se zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a se zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní.

U **vyučených** jsou v posledních letech vykazovány vysoké hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů skupin **69 Osobní a provozní služby a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**, ze kterých vychází na trh práce nejvíce vyučených absolventů.

U **vyučených s maturitou** se objevuje **vysoká míra nezaměstnanosti absolventů** u skupiny oborů **66 Obchod**.⁶¹, výrazné zvýšení pak zaznamenala skupina **oborů 63 Ekonomika a administrativa**. U prvé skupiny oborů se jedná o dosti paradoxní situaci, vezmeme-li v úvahu, že obchodní řetězce v České republice v současné době mají vysoký zájem o pracovníky tohoto zaměření. Řetězce však zřejmě nabízejí práci spíše absolventům nižší úrovně vzdělání, což znamená i nižší platové ohodnocení. Za takovýchto podmínek vyučení absolventi s maturitou zřejmě nemají zájem pracovat.

Jako problematické se u **absolventů maturitních oborů SOŠ** jeví skupiny **16 Ekologie a ochrana životního prostředí**, dále pak **64 Podnikání v oborech, v odvětvích a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost**. S výjimkou první jde o skupiny s vysokým počtem absolventů, které v obou kategoriích vzdělání vykazují poměrně **vysoké míry nezaměstnanosti i podíly dlouhodobé nezaměstnanosti**.

Zvýšené míry nezaměstnanosti ve všech kategoriích vzdělání začínají v poslední době vykazovat zemědělské obory. Za problematickou lze přitom označit situaci u vyučených a absolventů maturitních oborů SOŠ, kde se vyskytují vysoké počty absolventů.

U **absolventů VOŠ** vyšší míry nezaměstnanosti absolventů převládají u technických a zemědělských oborů. Nižší míry jsou charakteristické spíše pro humanitně zaměřené obory a pro zdravotnické obory.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory** (míry nezaměstnanosti jsou nízké i u starší ročníků), a to u všech kategorií vzdělání (určitý vliv na tom mají odchody kvalifikovaných zdravotnických pracovníků do zahraničí). **Tyto nízké míry nezaměstnanosti již několik let ukazují na potřebu zvýšení počtu absolventů tohoto zaměření** (tedy zvýšení počtu přijímaných do příslušných oborů vzdělání).

Z hlediska krajového členění nejpříznivější podmínky pro uplatnění na trhu práce nabízí absolventům Hl. m. Praha, nejméně příznivé podmínky jsou v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

⁶¹ V roce 2003 čtvrtá na absolventy nejpočetnější skupina oborů v této kategorii vzdělání.

11. Přílohy

Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů – duben 2004

Česká republika	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04	45048	10434	23,2%	13692	2903	21,2%	41987	6312	15,0%	5103	696	13,6%
Celkem	45048	10434	23,2%	13692	2903	21,2%	41987	6312	15,0%	5103	696	13,6%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		471	115	24,4%	56	15	26,8%
Hornictví, hutn.a slév.	59	4	6,8%	29	3	10,3%	117	27	23,1%	0	0	
Strojírenství a str.výr.	7577	1560	20,6%	1796	347	19,3%	3820	553	14,5%	77	13	16,9%
Elektr.,telekom.a VT	4347	787	18,1%	3182	648	20,4%	4568	539	11,8%	263	45	17,1%
Tech.chemie a ch.sil.	451	85	18,8%	127	21	16,5%	749	98	13,1%	0	1	
Potravinářství a p.ch.	2405	521	21,7%	100	11	11,0%	466	67	14,4%	19	3	15,8%
Text.výr.a oděvnictví	1611	386	24,0%	330	74	22,4%	636	114	17,9%	0	0	
Kožeř.a obuv.-plast	61	22	36,1%	0	0		61	13	21,3%	0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	3263	717	22,0%	362	84	23,2%	313	38	12,1%	21	1	4,8%
Polygrafie a další	516	107	20,7%	92	14	15,2%	181	23	12,7%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	3842	1024	26,7%	216	47	21,8%	3188	394	12,4%	77	9	11,7%
Doprava a spoje	105	10	9,5%	495	90	18,2%	973	135	13,9%	20	5	25,0%
Spec.a interd.ob.	0	0		9	1	11,1%	225	37	16,4%	23	4	17,4%
Zemědělství a lesn.	3492	828	23,7%	207	50	24,2%	2185	428	19,6%	199	49	24,6%
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		259	41	15,8%	0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		4384	346	7,9%	1045	54	5,2%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		26	2	7,7%
Ekonomika a adm.	630	133	21,1%	630	157	24,9%	8799	1217	13,8%	974	149	15,3%
Podnikání v oborech	0	0		3223	717	22,2%	2476	522	21,1%	219	34	15,5%
Gastron.,hotel.a tur.	9178	2427	26,4%	907	161	17,8%	2568	428	16,7%	386	51	13,2%
Obchod	3561	830	23,3%	1513	365	24,1%	112	17	15,2%	18	4	22,2%
Právní a veřejn.činn.	0	0		20	3	15,0%	1688	338	20,0%	274	42	15,3%
Osobní a prov.sl.	3584	938	26,2%	82	49	59,8%				0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		55	11	20,0%	169	40	23,7%
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		1993	376	18,9%	622	84	13,5%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		507	82	16,2%	0	0	
Umění a užité umění	366	55	15,0%	372	61	16,4%	1173	191	16,3%	615	70	11,4%
Gymnázium							23659	1434	6,1%			

IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Česká republika	45048	10434	23,2%	13692	2903	21,2%	41987	6312	15,0%	5103	696	13,6%
Hl. m. Praha	3957	340	8,6%	1619	135	8,3%	5636	375	6,7%	1376	72	5,2%
Středočeský kraj	3896	854	21,9%	1119	292	26,1%	3438	479	13,9%	311	56	18,0%
Jihočeský kraj	3082	504	16,4%	1042	158	15,2%	2876	318	11,1%	421	30	7,1%
Plzeňský kraj	2412	478	19,8%	593	85	14,3%	2034	223	11,0%	227	8	3,5%
Karlovarský kraj	1457	230	15,8%	214	32	15,0%	1156	160	13,8%	34	12	35,3%
Ústecký kraj	3660	971	26,5%	922	273	29,6%	3243	590	18,2%	214	43	20,1%
Liberecký kraj	1969	421	21,4%	474	67	14,1%	1578	265	16,8%	97	29	29,9%
Královéhradecký kraj	2668	425	15,9%	678	118	17,4%	2374	261	11,0%	219	39	17,8%
Pardubický kraj	2220	512	23,1%	641	122	19,0%	2180	254	11,7%	291	53	18,2%
Vysočina	2676	600	22,4%	708	176	24,9%	2210	377	17,1%	298	55	18,5%
Jihomoravský kraj	5429	1392	25,6%	2029	430	21,2%	4744	833	17,6%	525	100	19,0%
Olomoucký kraj	2958	750	25,4%	975	252	25,8%	2513	478	19,0%	227	71	31,3%
Zlínský kraj	2872	664	23,1%	1156	259	22,4%	2759	451	16,3%	339	50	14,7%
Moravskoslezský kraj	5792	2293	39,6%	1522	504	33,1%	5246	1248	23,8%	524	78	14,9%

Poznámka: Zjišťování míry nezaměstnanosti a její interpretace z hlediska krajů není jednoduchou záležitostí. Zatímco absolventi - uchazeči o zaměstnání jsou evidováni podle místa trvalého bydliště, absolventi škol (vůči nimž je počet nezaměstnaných absolventů poměřován) jsou uváděni podle místa školy, kde vystudovali. Uchazeči o zaměstnání bývají v některých případech zařazováni na úřadech práce do nesprávné skupiny oborů či kategorie vzdělání. To vše vede k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti, zejména ve struktuře skupin oborů, jsou nekorektní.

Zvláště u málo frekventovaných skupin oborů nacházíme případy, kdy v kraji jsou uváděni nezaměstnaní a nevycházejí zde žádní absolventi, nebo počet nezaměstnaných převyšuje počet absolventů. Rovněž zde vznikají případy, kdy je v kraji míra nezaměstnanosti příliš nízká, neboť při určitém počtu absolventů dané skupiny oborů neexistuje žádný nezaměstnaný nebo velmi nízký počet nezaměstnaných.

Hl. m. Praha	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	3957	340	8,6%	1619	135	8,3%	5636	375	6,7%	1376	72	5,2%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		0	1		0	0	
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Strojírenství a str.výr.	521	56	10,7%	83	10	12,0%	353	29	8,2%	20	2	10,0%
Elektr.,telekom.a VT	362	28	7,7%	303	28	9,2%	819	50	6,1%	20	0	0,0%
Tech.chemie a ch.sil.	24	2	8,3%	0	0		133	4	3,0%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	184	16	8,7%	29	2	6,9%	137	14	10,2%	0	0	
Text.výr.a oděvnictví	73	7	9,6%	0	0		40	4	10,0%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	9	0	0,0%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	169	13	7,7%	44	0	0,0%	30	2	6,7%	0	0	
Polygrafie a další	105	3	2,9%	20	0	0,0%	53	3	5,7%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	175	14	8,0%	10	0	0,0%	323	17	5,3%	0	1	
Doprava a spoje	0	0		75	7	9,3%	228	11	4,8%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		9	1	11,1%	46	7	15,2%	0	0	
Zemědělství a lesn.	132	13	9,8%	21	2	9,5%	62	10	16,1%	0	0	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	2		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		465	7	1,5%	255	7	2,7%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		8	0	0,0%
Ekonomika a adm.	56	5	8,9%	188	11	5,9%	1468	74	5,0%	211	7	3,3%
Podnikání v oborech	0	0		234	20	8,5%	320	30	9,4%	106	14	13,2%
Gastron.,hotel.a tur.	1034	101	9,8%	217	12	5,5%	318	7	2,2%	55	1	1,8%
Obchod	567	35	6,2%	249	16	6,4%	35	3	8,6%	0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		8	1	12,5%	253	14	5,5%	156	8	5,1%
Osobní a prov.sl.	416	42	10,1%	19	17	89,5%				0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		145	13	9,0%
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		177	12	6,8%	152	0	0,0%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		87	5	5,7%	0	0	
Umění a užité umění	130	5	3,8%	110	8	7,3%	277	20	7,2%	248	8	3,2%
Gymnázium							3732	96	2,6%			

Středočeský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	3896	854	21,9%	1119	292	26,1%	3438	479	13,9%	311	56	18,0%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		53	7	13,2%	0	1	
Hornictví, hutn.a slév.	2	1	50,0%	0	0		33	6	18,2%	0	0	
Strojírenství a str.výr.	842	130	15,4%	260	41	15,8%	404	48	11,9%	0	1	
Elektr.,telekom.a VT	292	36	12,3%	279	66	23,7%	236	55	23,3%	37	3	8,1%
Tech.chemie a ch.sil.	6	2	33,3%	19	1	5,3%	0	5		0	0	
Potravinářství a p.ch.	275	39	14,2%	9	3	33,3%	0	4		0	0	
Text.výr.a oděvnictví	94	20	21,3%	46	5	10,9%	0	4		0	0	
Kožed.a obuv.-plast	4	2	50,0%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	314	79	25,2%	0	2		27	4	14,8%	0	0	
Polygrafie a další	0	8		0	0		10	2	20,0%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	344	83	24,1%	18	4	22,2%	223	32	14,3%	0	2	
Doprava a spoje	0	1		58	11	19,0%	74	10	13,5%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	3		23	2	8,7%
Zemědělství a lesn.	313	81	25,9%	27	4	14,8%	306	23	7,5%	55	5	9,1%
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	4		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		434	25	5,8%	69	4	5,8%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		18	0	0,0%
Ekonomika a adm.	61	15	24,6%	49	25	51,0%	743	99	13,3%	13	5	38,5%
Podnikání v oborech	0	0		211	77	36,5%	205	24	11,7%	0	4	
Gastron.,hotel.a tur.	862	208	24,1%	72	20	27,8%	191	25	13,1%	46	7	15,2%
Obchod	259	71	27,4%	71	24	33,8%	19	2	10,5%	0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		297	40	13,5%	15	6	40,0%
Osobní a prov.sl.	223	70	31,4%	0	5					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	2	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		121	10	8,3%	35	8	22,9%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		62	10	16,1%	0	0	
Umění a užité umění	5	8	160,0%	0	4		0	16		0	3	
Gymnázium							2124	144	6,8%			

Jihočeský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	3082	504	16,4%	1042	158	15,2%	2876	318	11,1%	421	30	7,1%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		70	11	15,7%	9	0	0,0%
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Strojírenství a str.výr.	489	57	11,7%	143	16	11,2%	208	19	9,1%	10	0	0,0%
Elektr.,telekom.a VT	346	30	8,7%	177	33	18,6%	277	26	9,4%	28	3	10,7%
Tech.chemie a ch.sil.	28	5	17,9%	0	0		27	3	11,1%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	167	31	18,6%	42	0	0,0%	36	3	8,3%	0	0	
Text.výr.a oděvnictví	88	15	17,0%	15	2	13,3%	28	2	7,1%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	0	2		0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	225	36	16,0%	24	4	16,7%	84	3	3,6%	21	0	0,0%
Polygrafie a další	19	3	15,8%	0	0		31	1	3,2%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	275	63	22,9%	13	0	0,0%	287	23	8,0%	24	1	4,2%
Doprava a spoje	4	0	0,0%	21	3	14,3%	23	11	47,8%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		31	6	19,4%	0	0	
Zemědělství a lesn.	311	48	15,4%	30	5	16,7%	225	38	16,9%	67	6	9,0%
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		97	4	4,1%	0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		311	17	5,5%	23	2	8,7%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	26	1	3,8%	26	4	15,4%	580	55	9,5%	134	9	6,7%
Podnikání v oborech	0	0		348	50	14,4%	160	27	16,9%	0	0	
Gastron.,hotel.a tur.	584	119	20,4%	39	7	17,9%	105	13	12,4%	26	4	15,4%
Obchod	293	44	15,0%	155	32	20,6%	14	3	21,4%	0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		89	20	22,5%	0	1	
Osobní a prov.sl.	220	48	21,8%	0	1					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	2	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		81	17	21,0%	30	1	3,3%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		12	1	8,3%	0	0	
Umění a užité umění	7	2	28,6%	9	1	11,1%	100	14	14,0%	49	1	2,0%
Gymnázium							1497	78	5,2%			

Plzeňský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	2412	478	19,8%	593	85	14,3%	2034	223	11,0%	227	8	3,5%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		49	5	10,2%	0	0	
Hornictví, hutn.a slév.	11	0	0,0%	0	0		0	1		0	0	
Strojírenství a str.výr.	432	72	16,7%	47	10	21,3%	175	14	8,0%	0	0	
Elektr.,telekom.a VT	257	34	13,2%	162	6	3,7%	261	11	4,2%	15	2	13,3%
Tech.chemie a ch.sil.	25	10	40,0%	0	0		0	5		0	0	
Potravinářství a p.ch.	142	26	18,3%	0	0		0	0		0	0	
Text.výr.a oděvnictví	66	19	28,8%	13	0	0,0%	74	9	12,2%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	4	0	0,0%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	151	33	21,9%	11	1	9,1%	0	5		0	0	
Polygrafie a další	0	2		0	0		0	0		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	170	47	27,6%	5	5	100,0%	160	11	6,9%	6	0	0,0%
Doprava a spoje	27	3	11,1%	26	5	19,2%	131	10	7,6%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zemědělství a lesn.	225	44	19,6%	0	0		123	17	13,8%	0	1	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		217	10	4,6%	129	1	0,8%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	80	13	16,3%	29	11	37,9%	406	44	10,8%	24	0	0,0%
Podnikání v oborech	0	0		218	32	14,7%	125	19	15,2%	13	1	7,7%
Gastron.,hotel.a tur.	424	103	24,3%	27	3	11,1%	59	7	11,9%	0	1	
Obchod	171	28	16,4%	55	8	14,5%	0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		115	24	20,9%	0	0	
Osobní a prov.sl.	227	42	18,5%	0	4					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		78	18	23,1%	18	0	0,0%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		36	6	16,7%	0	0	
Umění a užité umění	0	2		0	0		25	2	8,0%	22	0	0,0%
Gymnázium							1004	47	4,7%			

Karlovarský kraj IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Celkem	1457	230	15,8%	214	32	15,0%	1156	160	13,8%	34	12	35,3%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		0	13		0	0	
Hornictví, hutn.a slév.	0	1		0	0		0	0		0	0	
Strojírenství a str.výr.	209	43	20,6%	36	3	8,3%	49	17	34,7%	0	0	
Elektr.,telekom.a VT	110	12	10,9%	33	2	6,1%	79	11	13,9%	0	0	
Tech.chemie a ch.sil.	34	11	32,4%	0	0		24	1	4,2%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	83	8	9,6%	0	0		0	0		0	0	
Text.výr.a oděvnictví	33	6	18,2%	0	0		28	3	10,7%	0	0	
Kožeď.a obuv.-plast	0	1		0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	88	9	10,2%	0	0		20	1	5,0%	0	0	
Polygrafie a další	0	3		0	5		0	0		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	135	12	8,9%	8	1	12,5%	107	6	5,6%	0	0	
Doprava a spoje	0	0		0	0		60	2	3,3%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zemědělství a lesn.	96	8	8,3%	0	0		97	8	8,2%	0	1	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		138	11	8,0%	0	2	
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	26	1	3,8%	10	2	20,0%	217	30	13,8%	0	2	
Podnikání v oborech	0	0		68	11	16,2%	47	21	44,7%	0	1	
Gastron.,hotel.a tur.	390	71	18,2%	49	0	0,0%	89	5	5,6%	34	1	2,9%
Obchod	104	23	22,1%	0	4		0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		94	5	5,3%	0	0	
Osobní a prov.sl.	149	21	14,1%	0	3					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	1	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		82	18	22,0%	0	1	
Obecně odborná př.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Umění a užité umění	0	0		10	1	10,0%	25	4	16,0%	0	1	
Gymnázium							539	40	7,4%			

Ústecký kraj IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Celkem	3660	971	26,5%	922	273	29,6%	3243	590	18,2%	214	43	20,1%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		58	15	25,9%	0	1	
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Strojírenství a str.výr.	649	135	20,8%	65	25	38,5%	309	80	25,9%	0	0	
Elektr.,telekom.a VT	268	79	29,5%	210	56	26,7%	260	39	15,0%	0	3	
Tech.chemie a ch.sil.	14	12	85,7%	17	8	47,1%	84	14	16,7%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	126	28	22,2%	0	0		19	4	21,1%	0	0	
Text.výr.a oděvnictví	216	84	38,9%	24	8	33,3%	8	4	50,0%	0	0	
Kožeď.a obuv.-plast	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	274	74	27,0%	0	4		0	0		0	0	
Polygrafie a další	43	3	7,0%	25	0	0,0%	23	3	13,0%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	350	96	27,4%	30	8	26,7%	227	34	15,0%	9	0	0,0%
Doprava a spoje	0	1		44	15	34,1%	118	11	9,3%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		123	14	11,4%	0	0	
Zemědělství a lesn.	165	52	31,5%	0	4		135	30	22,2%	39	9	23,1%
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		338	27	8,0%	69	3	4,3%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	160	34	21,3%	64	28	43,8%	757	152	20,1%	3	8	266,7%
Podnikání v oborech	0	0		296	67	22,6%	243	57	23,5%	0	2	
Gastron.,hotel.a tur.	794	203	25,6%	65	16	24,6%	243	48	19,8%	0	0	
Obchod	254	70	27,6%	69	29	42,0%	0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	1		55	9	16,4%	18	8	44,4%
Osobní a prov.sl.	333	93	27,9%	13	2	15,4%				0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		243	37	15,2%	42	2	4,8%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Umění a užité umění	14	7	50,0%	0	2		0	6		34	7	20,6%
Gymnázium							1427	130	9,1%			

Liberecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	1969	421	21,4%	474	67	14,1%	1578	265	16,8%	97	29	29,9%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		49	8	16,3%	0	1	
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Strojírenství a str.výr.	275	43	15,6%	53	2	3,8%	166	12	7,2%	0	1	
Elektr.,telekom.a VT	167	23	13,8%	70	6	8,6%	77	30	39,0%	6	3	50,0%
Tech.chemie a ch.sil.	132	5	3,8%	14	0	0,0%	27	5	18,5%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	87	34	39,1%	0	0		0	4		0	0	
Text.výr.a oděvnictví	112	12	10,7%	0	2		74	4	5,4%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	4	1	25,0%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	169	20	11,8%	26	3	11,5%	21	3	14,3%	0	1	
Polygrafie a další	0	2		0	0		0	0		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	225	58	25,8%	0	4		125	26	20,8%	0	1	
Doprava a spoje	0	0		0	3		31	24	77,4%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zemědělství a lesn.	153	36	23,5%	0	2		15	18	120,0%	0	1	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		105	8	7,6%	17	4	23,5%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	32	15	46,9%	8	4	50,0%	404	41	10,1%	72	12	16,7%
Podnikání v oborech	0	0		180	31	17,2%	85	8	9,4%	0	0	
Gastron.,hotel.a tur.	363	113	31,1%	16	3	18,8%	125	29	23,2%	0	0	
Obchod	123	22	17,9%	57	3	5,3%	0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		61	10	16,4%	0	0	
Osobní a prov.sl.	77	35	45,5%	0	1					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		32	5	15,6%	0	0	
Obecně odborná př.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Umění a užité umění	50	2	4,0%	50	3	6,0%	181	18	9,9%	2	5	250,0%
Gymnázium							800	61	7,6%			

Královéhradecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	2668	425	15,9%	678	118	17,4%	2374	261	11,0%	219	39	17,8%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		26	6	23,1%	0	2	
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		14	0	0,0%	0	0	
Strojírenství a str.výr.	382	63	16,5%	85	16	18,8%	283	27	9,5%	13	0	0,0%
Elektr.,telekom.a VT	291	25	8,6%	107	7	6,5%	385	21	5,5%	0	5	
Tech.chemie a ch.sil.	15	2	13,3%	0	0		38	4	10,5%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	195	37	19,0%	0	0		0	0		0	0	
Text.výr.a oděvnictví	108	9	8,3%	26	5	19,2%	56	14	25,0%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	0	0		0	0		11	4	36,4%	0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	207	33	15,9%	0	2		0	1		0	0	
Polygrafie a další	46	15	32,6%	0	0		26	3	11,5%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	133	30	22,6%	5	1	20,0%	206	12	5,8%	23	3	13,0%
Doprava a spoje	18	1	5,6%	51	5	9,8%	0	0		0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	2	
Zemědělství a lesn.	262	43	16,4%	10	0	0,0%	144	20	13,9%	26	5	19,2%
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		79	4	5,1%	0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		213	11	5,2%	84	0	0,0%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	0	0		14	7	50,0%	478	53	11,1%	19	6	31,6%
Podnikání v oborech	0	0		152	30	19,7%	112	24	21,4%	15	2	13,3%
Gastron.,hotel.a tur.	597	109	18,3%	53	11	20,8%	75	11	14,7%	21	3	14,3%
Obchod	170	29	17,1%	110	27	24,5%	0	0		18	3	16,7%
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		28	9	32,1%	0	0	
Osobní a prov.sl.	237	29	12,2%	22	3	13,6%				0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	2	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		123	20	16,3%	0	4	
Obecně odborná př.	0	0		0	0		59	6	10,2%	0	0	
Umění a užité umění	7	0	0,0%	43	4	9,3%	18	9	50,0%	0	2	
Gymnázium							1239	60	4,8%			

Pardubický kraj IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Celkem	2220	512	23,1%	641	122	19,0%	2180	254	11,7%	291	53	18,2%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		31	6	19,4%	47	6	12,8%
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Strojírenství a str.výr.	434	69	15,9%	87	15	17,2%	203	18	8,9%	6	2	33,3%
Elektr.,telekom.a VT	214	32	15,0%	186	38	20,4%	158	15	9,5%	36	2	5,6%
Tech.chemie a ch.sil.	0	1		0	0		77	4	5,2%	0	1	
Potravinářství a p.ch.	122	32	26,2%	15	2	13,3%	80	4	5,0%	0	1	
Text.výr.a oděvnictví	98	26	26,5%	21	4	19,0%	45	5	11,1%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	152	46	30,3%	12	5	41,7%	0	1		0	0	
Polygrafie a další	33	5	15,2%	0	1		0	1		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	188	55	29,3%	23	3	13,0%	189	22	11,6%	15	0	0,0%
Doprava a spoje	0	0		0	2		63	12	19,0%	0	1	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zemědělství a lesn.	218	42	19,3%	19	0	0,0%	147	27	18,4%	0	3	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	3		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		219	13	5,9%	10	2	20,0%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	1	
Ekonomika a adm.	22	3	13,6%	22	3	13,6%	356	41	11,5%	14	9	64,3%
Podnikání v oborech	0	0		151	24	15,9%	197	33	16,8%	61	4	6,6%
Gastron.,hotel.a tur.	445	110	24,7%	33	5	15,2%	127	16	12,6%	0	3	
Obchod	136	35	25,7%	44	11	25,0%	0	0		0	1	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		50	16	32,0%	0	2	
Osobní a prov.sl.	152	52	34,2%	28	6	21,4%				0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		140	8	5,7%	75	11	14,7%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		82	1	1,2%	0	0	
Umění a užité umění	6	4	66,7%	0	3		16	5	31,3%	27	2	7,4%
Gymnázium							1100	45	4,1%			

Vysočina IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Celkem	2676	600	22,4%	708	176	24,9%	2210	377	17,1%	298	55	18,5%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		40	13	32,5%	0	2	
Hornictví, hutn.a slév.	23	1	4,3%	0	0		0	0		0	0	
Strojírenství a str.výr.	443	96	21,7%	138	18	13,0%	170	20	11,8%	0	0	
Elektr.,telekom.a VT	266	46	17,3%	82	25	30,5%	183	17	9,3%	41	5	12,2%
Tech.chemie a ch.sil.	78	6	7,7%	0	0		0	0		0	0	
Potravinářství a p.ch.	176	42	23,9%	0	0		51	8	15,7%	0	0	
Text.výr.a oděvnictví	119	18	15,1%	51	9	17,6%	41	10	24,4%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	5	0	0,0%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	236	38	16,1%	44	13	29,5%	0	1		0	0	
Polygrafie a další	25	10	40,0%	0	0		0	0		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	217	38	17,5%	13	2	15,4%	213	24	11,3%	0	0	
Doprava a spoje	20	1	5,0%	10	10	100,0%	0	0		0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zemědělství a lesn.	205	51	24,9%	0	2		139	26	18,7%	12	12	100,0%
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	2		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		231	24	10,4%	21	3	14,3%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	0	1		0	1		424	76	17,9%	129	12	9,3%
Podnikání v oborech	0	0		267	66	24,7%	242	50	20,7%	0	1	
Gastron.,hotel.a tur.	487	154	31,6%	13	4	30,8%	189	28	14,8%	64	2	3,1%
Obchod	159	40	25,2%	83	19	22,9%	0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		92	35	38,0%	0	1	
Osobní a prov.sl.	207	56	27,1%	0	3					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	4	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		85	25	29,4%	31	5	16,1%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Umění a užité umění	10	2	20,0%	7	4	57,1%	110	12	10,9%	0	8	
Gymnázium							999	63	6,3%			

Jihomoravský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	5429	1392	25,6%	2029	430	21,2%	4744	833	17,6%	525	100	19,0%
Ekologie a ochr. ZP	0	0		0	0		5	4	80,0%	0	0	
Hornictví, hutn.a slév.	0	1		0	0		45	11	24,4%	0	0	
Strojírenství a str.výr.	929	221	23,8%	212	56	26,4%	557	86	15,4%	0	1	
Elektr.,telekom.a VT	575	126	21,9%	654	114	17,4%	495	75	15,2%	0	4	
Tech.chemie a ch.sil.	13	4	30,8%	0	0		87	8	9,2%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	274	68	24,8%	0	2		88	11	12,5%	10	1	10,0%
Text.výr.a oděvnictví	180	43	23,9%	48	12	25,0%	73	14	19,2%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	1	1	100,0%	0	0		0	1		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	445	92	20,7%	113	24	21,2%	20	1	5,0%	0	0	
Polygrafie a další	107	25	23,4%	22	3	13,6%	28	8	28,6%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	511	152	29,7%	31	7	22,6%	302	33	10,9%	0	0	
Doprava a spoje	29	3	10,3%	115	13	11,3%	126	15	11,9%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Zemědělství a lesn.	478	114	23,8%	38	13	34,2%	211	53	25,1%	0	3	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	6		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		597	55	9,2%	155	12	7,7%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	62	26	41,9%	117	20	17,1%	946	175	18,5%	99	31	31,3%
Podnikání v oborech	0	0		378	93	24,6%	138	28	20,3%	12	4	33,3%
Gastron.,hotel.a tur.	844	239	28,3%	89	18	20,2%	304	62	20,4%	0	2	
Obchod	340	90	26,5%	159	45	28,3%	18	4	22,2%	0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		12	0	0,0%	63	22	34,9%	43	2	4,7%
Osobní a prov.sl.	555	178	32,1%	0	1					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		55	9	16,4%	24	16	66,7%
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		302	70	23,2%	80	13	16,3%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		110	37	33,6%	0	0	
Umění a užité umění	86	9	10,5%	41	9	22,0%	166	33	19,9%	102	11	10,8%
Gymnázium							2996	218	7,3%			

Olomoucký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
IV.04												
Celkem	2958	750	25,4%	975	252	25,8%	2513	478	19,0%	227	71	31,3%
Ekologie a ochr. ZP	0	0		0	0		28	6	21,4%	0	1	
Hornictví, hutn.a slév.	8	0	0,0%	0	0		0	0		0	0	
Strojírenství a str.výr.	552	113	20,5%	158	35	22,2%	192	33	17,2%	19	4	21,1%
Elektr.,telekom.a VT	255	47	18,4%	147	35	23,8%	421	55	13,1%	71	8	11,3%
Tech.chemie a ch.sil.	36	12	33,3%	65	6	9,2%	29	3	10,3%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	140	42	30,0%	0	0		0	1		0	1	
Text.výr.a oděvnictví	106	21	19,8%	46	6	13,0%	77	12	15,6%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	17	5	29,4%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	207	37	17,9%	10	4	40,0%	58	6	10,3%	0	0	
Polygrafie a další	49	10	20,4%	25	4	16,0%	0	0		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	308	91	29,5%	26	4	15,4%	220	37	16,8%	0	1	
Doprava a spoje	0	0		50	10	20,0%	61	16	26,2%	20	2	10,0%
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Zemědělství a lesn.	359	84	23,4%	35	12	34,3%	267	52	19,5%	0	1	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	4		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		384	46	12,0%	33	3	9,1%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	36	4	11,1%	61	21	34,4%	423	84	19,9%	10	16	160,0%
Podnikání v oborech	0	0		176	52	29,5%	44	34	77,3%	0	1	
Gastron.,hotel.a tur.	469	150	32,0%	0	1		134	32	23,9%	0	10	
Obchod	219	59	26,9%	155	54	34,8%	0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		64	18	28,1%	24	10	41,7%
Osobní a prov.sl.	174	66	37,9%	0	0					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		91	18	19,8%	50	9	18,0%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		0	2		0	0	
Umění a užité umění	23	9	39,1%	21	8	38,1%	20	13	65,0%	0	4	
Gymnázium							1682	112	6,7%			

Zlínský kraj IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Celkem	2872	664	23,1%	1156	259	22,4%	2759	451	16,3%	339	50	14,7%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		33	8	24,2%	0	0	
Hornictví, hutn.a slév.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Strojírenství a str.výr.	450	91	20,2%	199	39	19,6%	238	27	11,3%	0	0	
Elektr.,telekom.a VT	329	56	17,0%	284	43	15,1%	308	24	7,8%	0	1	
Tech.chemie a ch.sil.	46	6	13,0%	12	4	33,3%	89	13	14,6%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	143	23	16,1%	0	0		55	10	18,2%	9	0	0,0%
Text.výr.a oděvnictví	153	34	22,2%	0	7		22	6	27,3%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	10	4	40,0%	0	0		50	8	16,0%	0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	217	34	15,7%	63	11	17,5%	53	5	9,4%	0	0	
Polygrafie a další	59	7	11,9%	0	1		0	1		0	0	
Stavebnictví, g.a k.	261	67	25,7%	17	2	11,8%	232	25	10,8%	0	0	
Doprava a spoje	0	0		12	4	33,3%	0	2		0	2	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		0	1		0	0	
Zemědělství a lesn.	227	61	26,9%	0	1		43	13	30,2%	0	1	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		83	6	7,2%	0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		233	34	14,6%	70	4	5,7%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	0	
Ekonomika a adm.	20	4	20,0%	31	13	41,9%	579	97	16,8%	107	11	10,3%
Podnikání v oborech	0	0		236	60	25,4%	168	31	18,5%	0	0	
Gastron.,hotel.a tur.	560	188	33,6%	68	20	29,4%	119	21	17,6%	0	3	
Obchod	218	52	23,9%	153	42	27,5%	26	5	19,2%	0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	0		151	17	11,3%	0	1	
Osobní a prov.sl.	157	36	22,9%	0	2					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		136	34	25,0%	60	14	23,3%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		59	11	18,6%	0	0	
Umění a užité umění	22	1	4,5%	81	10	12,3%	82	10	12,2%	93	12	12,9%
Gymnázium							1383	84	6,1%			

Moravskoslezský kraj IV.04	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)	Abs03	NZ(1)	MN(1)
Celkem	5792	2293	39,6%	1522	504	33,1%	5246	1248	23,8%	524	78	14,9%
Ekologie a ochr. ŽP	0	0		0	0		29	12	41,4%	0	1	
Hornictví, hutn.a slév.	15	0	0,0%	29	3	10,3%	25	6	24,0%	0	0	
Strojírenství a str.výr.	970	371	38,2%	230	61	26,5%	513	123	24,0%	9	2	22,2%
Elektr.,telekom.a VT	615	213	34,6%	488	189	38,7%	609	110	18,1%	9	6	66,7%
Tech.chemie a ch.sil.	0	7		0	2		134	29	21,6%	0	0	
Potravinářství a p.ch.	291	95	32,6%	5	2	40,0%	0	4		0	0	
Text.výr.a oděvnictví	165	72	43,6%	40	14	35,0%	70	23	32,9%	0	0	
Kožed.a obuv.-plast	7	6	85,7%	0	0		0	0		0	0	
Zprac.dřeva a hud.n.	409	173	42,3%	15	11	73,3%	0	5		0	0	
Polygrafie a další	30	11	36,7%	0	0		10	1	10,0%	0	0	
Stavebnictví, g.a k.	550	218	39,6%	17	6	35,3%	374	92	24,6%	0	0	
Doprava a spoje	7	0	0,0%	33	2	6,1%	58	11	19,0%	0	0	
Spec.a interd.ob.	0	0		0	0		25	5	20,0%	0	0	
Zemědělství a lesn.	348	151	43,4%	27	5	18,5%	271	93	34,3%	0	1	
Veterinářství, v.p.	0	0		0	0		0	4		0	0	
Zdravotnictví	0	0		0	0		499	58	11,6%	110	7	6,4%
Filozofie, teologie	0	0		0	0		0	0		0	1	
Ekonomika a adm.	49	11	22,4%	11	7	63,6%	1018	196	19,3%	139	21	15,1%
Podnikání v oborech	0	0		308	104	33,8%	390	136	34,9%	12	0	0,0%
Gastron.,hotel.a tur.	1325	559	42,2%	166	41	24,7%	490	124	25,3%	140	14	10,0%
Obchod	548	232	42,3%	153	51	33,3%	0	0		0	0	
Právní a veřejn.činn.	0	0		0	1		276	99	35,9%	18	3	16,7%
Osobní a prov.sl.	457	170	37,2%	0	1					0	0	
Public.,knihov.a inf.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Pedag.,učitel.a soc.p.	0	0		0	0		302	84	27,8%	49	16	32,7%
Obecně odborná př.	0	0		0	0		0	0		0	0	
Umění a užité umění	6	4	66,7%	0	4		153	29	19,0%	38	6	15,8%
Gymnázium							3137	256	8,2%			